

การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคาวาชาด

สารนิพนธ์
ของ
โชติกา วีระพงษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

เมษายน 2557

การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา

สารนิพนธ์
ของ
โชติกา วีระพงษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

เมษายน 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคาวาชาด

บทคัดย่อ
ของ
โชติกา วีระพงษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
เมษายน 2557

โชติกา วีระพงษ์. (2557). การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา.

สารนิพนธ์ ศศ. ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรทัย วารีสอาด.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา โดยใช้แนวคิดของเชลลีและวูดส์ (Shelly and Woods) และซอฟต์แวร์สำเร็จรูปดรูปาล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ สมาชิกเครือข่ายภาษาและอาสาภาษา รวมทั้ง 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา 2) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคำนวณสำเร็จ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านระบบนำทางและการเข้าถึง

THE DEVELOPMENT OF DIGITAL LIBRARY WEBSITE
ON RED CROSS YOUTH BUREAU INFORMATION

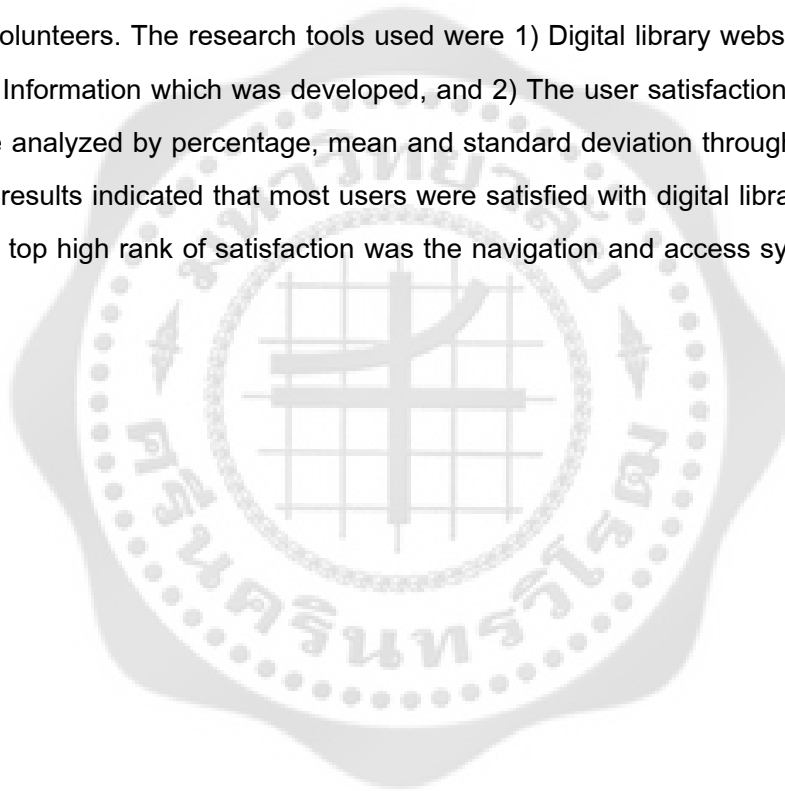
AN
ABSTRACT BY
CHOTIKA WEERAPHONG

Presented in Partial fulfillment of Requirements for the
Master of Arts Degree in Library and Information Science
at Srinakharinwirot University

April 2014

Chotika Weeraphong. (2014). *The Development of Digital Library Website on Red Cross Youth Bureau Information*. Master's Project, M.A. (Library and Information Science). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
Project Advisor: Aurathai Wareesa-ard.

The objective of this research was to develop digital library website on Red Cross Youth Bureau Information, using the theory of Shelly and Woods and Drupal software. A sample group of 370 students was drawn from Red Cross Youth network members and Red Cross Youth volunteers. The research tools used were 1) Digital library website on Red Cross Youth Bureau Information which was developed, and 2) The user satisfaction questionnaire. The data were analyzed by percentage, mean and standard deviation through Statistical software. The results indicated that most users were satisfied with digital library website at a high level. For top high rank of satisfaction was the navigation and access system of website.

สารนิพนธ์
เรื่อง
การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา
ของ
โชติกา วีระพงษ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่ เดือนเมษายน พ.ศ. 2557

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรทัย วารีสอาด)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรทัย วารีสอาด)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สมชาย วรรณญาณไกร)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นุชรี ตริโลจน์วงศ์)

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย วารีสอาด อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี ตลอดจนเสียสละเวลาในการตรวจแก้ไขจนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สมชาย วรรณญาณไกร และผู้ช่วยศาสตราจารย์นุชรี ตริโลจน์วงศ์ ที่กรุณาเป็นคณะกรรมการสอบปากเปล่า ตลอดจนเสียสละเวลากฎณาให้คำชี้แนะ แก้ไข รวมทั้งให้คำแนะนำที่ดีซึ่งทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณสำนักงานยูวกาชาด ซึ่งเป็นสถานที่ทำงาน และขอกราบขอบพระคุณนางสุนันทา ศรอนุสิน ผู้อำนวยการสำนักงานยูวกาชาด เป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้การสนับสนุน ผู้วิจัยพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด

ขอกราบขอบพระคุณผู้มีส่วนร่วมและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ข้อเสนอแนะและตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบคุณพี่น้องร่วมรุ่นทุกคนที่ให้อำลัใจและความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานในสำนักงานยูวกาชาดซึ่งคอยสนับสนุนและช่วยเหลือเมื่อผู้วิจัยติดขัดเสมอ ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ให้อำลัใจ พร้อมทั้งความช่วยเหลืออย่างมากแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณยิ่ง

กราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่ให้อำลัใจ และเป็นแรงผลักดันของผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่สำนักงานยูวกาชาด สภากาชาดไทย พร้อมทั้งครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

โชติกา วีระพงษ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	4
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
เนื้อหาบนเว็บไซต์.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความรู้เกี่ยวกับเว็บไซต์.....	8
ความหมายของเว็บไซต์.....	8
ประเภทของเว็บไซต์.....	9
ส่วนประกอบของเว็บไซต์.....	10
กระบวนการพัฒนาเว็บไซต์.....	11
การประเมินเว็บไซต์.....	15
การจัดการเนื้อหาบนเว็บไซต์.....	16
ระบบบริหารจัดการเว็บไซต์ (CMS).....	16
ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปดรูปาล (Drupal).....	17
ความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดดิจิทัล.....	19
ความหมายของห้องสมุดดิจิทัล.....	19
วัตถุประสงค์ของห้องสมุดดิจิทัล.....	21
ความสำคัญของห้องสมุดดิจิทัล.....	22
การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล.....	23
เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล.....	24
สำนักงานยูเนสโก สภาภาษาชาติไทย.....	25
ประวัติความเป็นมาของสำนักงานยูเนสโก.....	25
ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูเนสโก.....	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	28
งานวิจัยในประเทศ.....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา.....	34
การประเมินเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา.....	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	54
วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
สรุปผลการวิจัย.....	56
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	61
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อเว็บไซต์	
ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา.....	69
ภาคผนวก ข แนะนำเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา.....	74
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	87

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	44
2	วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาด.....	45
3	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาด โดยรวม.....	46
4	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ฯ ด้านการนำเสนอเนื้อหา.....	47
5	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ฯ ด้านการออกแบบตัวอักษร.....	48
6	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ฯ ด้านการใช้สี.....	49
7	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ฯ ด้านการใช้ภาพประกอบ เว็บเพจ.....	50
8	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ฯ ด้านระบบนำทางและการเข้าถึง.....	51
9	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ฯ ด้านประโยชน์ในการนำไปใช้.....	52
10	ข้อเสนอแนะ.....	53

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 วงจรชีวิตการพัฒนาเว็บไซต์.....	11
2 กระบวนการพัฒนาเว็บไซต์.....	34
3 ผังงานการวางแผนสร้างเว็บไซต์.....	35
4 โครงสร้างเว็บไซต์.....	37
5 ผังงานการวิเคราะห์เว็บไซต์.....	37
6 ผังการออกแบบและสร้างเว็บไซต์.....	38
7 ผังงานการทดสอบเว็บไซต์.....	39
8 ผังงานการบำรุงรักษาเว็บไซต์.....	40

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สำนักงานยุวกาชาดเป็นหน่วยงานหนึ่งของสภากาชาดไทย มีภารกิจหลักในการส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีหน้าที่ในการปลูกฝังและเผยแพร่ให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและอุดมการณ์ของกาชาดในด้านมนุษยธรรม การดูแลสุขภาพอนามัย การบำเพ็ญประโยชน์ และการส่งเสริมการมีสัมพันธภาพที่ดี มีศรัทธาต่อกาชาดและเข้าร่วมกิจกรรมกาชาดได้อย่างต่อเนื่องในฐานะอาสาสมัครในระดับเยาวชน เนื่องจากสำนักงานยุวกาชาด ก่อตั้งขึ้นจากแนวคิดในการนำกิจการกาชาดไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน โดยในประเทศไทยได้เริ่มดำเนินงานกิจการยุวกาชาดเมื่อปี 2465 เยาวชนที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานยุวกาชาด เรียกว่า อาสายุวกาชาด เป็นเยาวชนชาย-หญิง อายุระหว่าง 15-25 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ถึงระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ที่มีความสนใจในกิจกรรมยุวกาชาด สมัครเข้ามาเป็นอาสายุวกาชาดในนามชมรม เรียกว่า “ชมรมอาสายุวกาชาด” มีการบริหารจัดการในลักษณะของชมรมที่มีครูเป็นที่ปรึกษา เลือกสมาชิกทำหน้าที่ประธาน กรรมการ เลขานุการ และสมาชิกชมรม ซึ่งรวมกันแล้วไม่น้อยกว่า 30 คน ทั้งนี้ สำนักงานยุวกาชาดได้เริ่มดำเนินการกิจกรรมอาสายุวกาชาดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 แต่เริ่มดำเนินการอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมในปี 2550 ปัจจุบันมีชมรมอาสายุวกาชาด 629 ชมรม กระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศ มีจำนวนอาสายุวกาชาด 46,596 คน (สภากาชาดไทย. 2555: 224)

สำนักงานยุวกาชาดมีความรับผิดชอบในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานยุวกาชาดโดยผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ วิทยู โทรทัศน์ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การจัดทำสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ได้แก่ วารสาร โปสเตอร์ แผ่นพับ ป้ายนิทรรศการ สื่อวีดิทัศน์ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว การจัดกิจกรรมยุวกาชาดในโอกาสต่าง ๆ ประสานความร่วมมือและประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้มีการจัดตั้งชมรมอาสายุวกาชาด นอกจากนี้ยังมีหน้าที่หลักในการจัดหลักสูตรการฝึกอบรม โดยเปิดรับสมัครผู้สนใจโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ 1) อาสายุวกาชาด ได้แก่ เยาวชนซึ่งมีอายุระหว่าง 15 - 25 ปี ซึ่งมีความสนใจ รักและศรัทธาในอุดมการณ์ของกาชาด และวัตถุประสงค์ของยุวกาชาด มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกที่ดีในการทำงานเพื่อส่วนรวม มีความสนใจ และสมัครเป็นอาสายุวกาชาดสังกัดชมรมอาสายุวกาชาด และสามารถเข้ารับการอบรมได้ครบตามหลักสูตร (สำนักงานยุวกาชาด ฝ่ายวิชาการ. 2556: 3) 2) สมาชิกเครือข่ายในการร่วมกิจกรรมกาชาดและยุวกาชาด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และผู้รับผิดชอบกิจกรรมเยาวชนในการร่วมกิจกรรมกาชาดและยุวกาชาดจากโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ทั่วประเทศ ซึ่ง

ต้องจัดตั้งชมรมอาสาชวยกาชาดในโรงเรียนและสถานศึกษาแห่งนั้น ภายหลังเมื่อสำเร็จหลักสูตร การฝึกอบรมจากสำนักงานชวยกาชาดแล้ว เรียกว่า “วิทยากรชวยกาชาด”

ห้องสมุดสำนักงานชวยกาชาดซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้สำนักงานชวยกาชาด มีบทบาทหน้าที่ ในการให้บริการสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรมชวยกาชาด กฎหมายมนุษยธรรม การดูแลสุขภาพ อนามัย การบำเพ็ญประโยชน์ และการสร้างสัมพันธ์ภาพในหมู่เยาวชนจึงเห็นความจำเป็นใน การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดสำนักงานชวยกาชาด เพื่อรวบรวมและจัดการเนื้อหาความรู้ ทั้งที่ผลิตโดย สภาชวยกาชาดไทยและรวบรวมจากแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกิจของสำนักงาน ชวยกาชาดเพื่อนำขึ้นเผยแพร่บนเว็บไซต์ให้เป็นหมวดหมู่ เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีการจัดเก็บ รวบรวมคู่มือและสื่อสารสนเทศที่สำนักงานชวยกาชาดเคยจัดทำไว้ตั้งแต่อดีต การพัฒนาเว็บไซต์ ห้องสมุดสำนักงานชวยกาชาดเพื่อจัดเก็บสารสนเทศและสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ที่สำนักงานชวยกาชาด เคยผลิตมาจัดเก็บและรวบรวมไว้ในที่เดียวกัน จะทำให้ง่ายต่อการสืบค้น หากต้องการผลิตสื่อใน เรื่องเดียวกันหรือต้องการค้นหาข้อมูลก็จะสามารถทำได้ง่ายขึ้น เกิดประโยชน์กับฝ่ายที่มีหน้าที่ใน การผลิตสื่อการสอนต่าง ๆ อีกทั้งช่วยให้ผู้ใช้เว็บไซต์ รวมถึงผู้เข้ารับการอบรมสามารถเข้าถึงข้อมูล และความรู้ที่เป็นประโยชน์ได้มากที่สุดและสะดวกรวดเร็วที่สุดอีกด้วย เช่น ในกรณีของการฝึกอบรม อาสาชวยกาชาด ทางสำนักงานชวยกาชาดต้องจัดส่งคู่มือการฝึกอบรมให้ทางโรงเรียนหรือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนที่จัดอบรมทางพัสดุไปรษณีย์ ซึ่งใช้ระยะเวลาหลายวันในการจัดส่ง การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดสำนักงานชวยกาชาดจะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเข้าไปศึกษา หาความรู้ในสิ่งที่ตนต้องเข้าเรียนได้ก่อนล่วงหน้า จึงทำให้เกิดความพร้อมและมีประสิทธิภาพ ในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมประสบปัญหาการขาดแคลนแหล่งสารสนเทศ สำหรับศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ วารสาร และแหล่งสารสนเทศทาง อินเทอร์เน็ตทั้งนี้เว็บไซต์ห้องสมุดนับเป็นช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่สารสนเทศซึ่งได้รับ การยอมรับอย่างมากในปัจจุบันตลอดจนเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญมาก ช่วยให้ผู้ใช้บริการเข้าถึง สารสนเทศโดยผ่านทางอินเทอร์เน็ตนับเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าอย่างไม่จำกัดดัด การศึกษาค้นคว้าของนักเรียน นักศึกษาและบุคคลทั่วไป หากเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงสารสนเทศ ให้เปิดกว้างมากขึ้น โดยการพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดสำนักงานชวยกาชาดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ รวบรวมสารสนเทศด้านชวยกาชาด ก็นับว่าจะเกิดประโยชน์อย่างมากแก่หน่วยงานและผู้เข้ารับ การอบรม ได้แก่ ช่วยให้ผู้เข้าเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องค่าใช้จ่าย เพิ่มช่องทางในการบริการโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง อำนวยความสะดวกแก่กลุ่มผู้ใช้งาน รวมทั้ง ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและทันสมัยให้กับองค์กร ทั้งนี้สามารถสรุปความสำคัญของเว็บไซต์ ห้องสมุดได้ดังนี้คือ 1) ช่วยลดปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสารสนเทศเนื่องจากไม่ถูกจำกัดด้วย สถานที่และเวลา 2) เป็นสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมและข่าวของห้องสมุด 3) ช่วยให้ห้องสมุด สามารถจัดบริการเสริมที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการ เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลการบริการตอบ คำถามโดยไม่ถูกจำกัดด้วยเวลาและสถานที่ การติดต่อสื่อสารโดยตรงอย่างรวดเร็วระหว่างผู้ใช้และ ห้องสมุด 4) ส่งเสริมให้ผู้เข้าเรียนรู้ด้วยตนเองและเพิ่มพูนทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ

5) ช่วยให้ห้องสมุดบรรลุดุติประสงค์ในการจัดบริการโดยคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ เนื่องจากปัจจุบันผู้ใช้ต้องการใช้สารสนเทศในรูปแบบที่หลากหลาย (นวพร สายสิงห์. 2549: 12)

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมกิจกรรมยุวกาชาดส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนสารสนเทศและสื่อในการจัดกิจกรรมด้านวิชาการ เช่น สื่อการสอน คู่มือฝึกอบรม เป็นต้น (ปะนิดา ชาดิน้ำเพชร. 2545: 110) อีกทั้งพบว่า ครูผู้สอนกิจกรรมยุวกาชาดส่วนใหญ่มีความต้องการนิตยสารและจุลสารที่สภาการศึกษาไทยได้จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่กิจกรรมต่าง ๆ (สุตา ตนะวรรณสมบัติ. 2538: 50) รวมทั้งได้เสนอแนะให้สำนักงานยุวกาชาดดำเนินการเผยแพร่ชุดฝึกอบรมสำหรับอาสายุวกาชาด โดยกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนและต่อเนื่อง (นันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์. 2555: 129)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดสำนักงานยุวกาชาด สภาการศึกษาไทยในรูปแบบของห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุวกาชาด เพื่อช่วยในการจัดการเนื้อหาสารสนเทศเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่อาสายุวกาชาด ช่วยให้ผู้ใช้ที่ต้องการสารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ รวมถึงใช้เป็นแหล่งสารสนเทศสำคัญในการศึกษาค้นคว้าของผู้ใช้บริการ ได้แก่ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ของสำนักงานยุวกาชาด ครูผู้สอนในโรงเรียน และประชาชนทั่วไป ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นหลักสูตรเฉพาะและหาข้อมูลได้ยากตลอดจนยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ดังนั้นเว็บไซต์ห้องสมุดสำนักงานยุวกาชาดจะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยในการจัดเก็บ รวบรวม และเผยแพร่สารสนเทศ ซึ่งผู้ใช้สามารถเข้ามาสืบค้นสารสนเทศด้านบริการอาสาสมัครและกิจกรรมของอาสายุวกาชาด รวมถึงเผยแพร่ข้อมูลกิจกรรม ข่าวสารงานบริการและกิจกรรมของห้องสมุดสำนักงานยุวกาชาด สภาการศึกษาไทย เพื่อพัฒนาให้ทันสมัยและเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุวกาชาด
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุวกาชาด

ความสำคัญของการวิจัย

การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุวกาชาดจะทำให้เกิดการจัดเก็บและรวบรวมสารสนเทศ ทั้งยังเป็นการเผยแพร่สารสนเทศให้เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและอุดมการณ์ของกาชาด และส่งเสริมภารกิจด้านการฝึกอบรมของสำนักงานยุวกาชาด รวมถึงสามารถให้บริการสารสนเทศแก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน อาสายุวกาชาด วิทยากรยุวกาชาด ตลอดจนกลุ่มอาสาสมัครอื่น ๆ และประชาชนทั่วไปที่ต้องการเข้ามาค้นคว้าหาความรู้ อีกทั้งเป็น

การจัดเก็บสารสนเทศของหน่วยงานไว้ในที่เดียวกัน เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรอีกด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่เข้ามาใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งกำหนดให้เป็นผู้ใช้จากสมาชิกเครือข่ายยุคภาษา จากภาคกลาง จำนวน 1,400 คน และ อาสายุคภาษา จากชมรมอาสายุคภาษาในภาคกลาง จำนวน 8,379 คน รวมทั้งสิ้น 9,779 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่เข้าใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 370 คน ที่กำหนดไว้ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Moragan. 1970: 607-610) โดยสุ่มแบบสัดส่วนและสุ่มอย่างง่าย ซึ่งจะแบ่งประเภทของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สมาชิกเครือข่ายยุคภาษา จากภาคกลาง จำนวน 53 คน
2. อาสายุคภาษา จากชมรมอาสายุคภาษาในภาคกลาง จำนวน 317 คน

เนื้อหาบนเว็บไซต์

เนื้อหาบนเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา มีดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับห้องสมุด
 - 1.1 วัตถุประสงค์ของห้องสมุด
 - 1.2 ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด
2. ทรัพยากรสารสนเทศ
 - 2.1 สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานยุคภาษาและหน่วยงานในสหประชาชาติไทย
 - 2.1.1 คู่มือสำหรับวิทยากรยุคภาษา
 - 2.1.1.1 การปฐมพยาบาล
 - 2.1.1.2 การดูแลผู้สูงอายุ
 - 2.1.1.3 กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
 - 2.1.1.4 การลดภาวะโลกร้อน
 - 2.1.2 คู่มือสำหรับอาสายุคภาษา
 - 2.1.2.1 การปฐมพยาบาล
 - 2.1.2.2 การดูแลผู้สูงอายุ
 - 2.1.2.3 กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

2.1.2.4 หลักสูตรพื้นฐาน

2.2 วารสารยูวกาชาดฉบับอิเล็กทรอนิกส์

2.3 แกลเลอรี

2.3.1 แผ่นพับ

2.3.2 โปสเตอร์

2.3.3 สื่อภาพพลิก

2.3.4 บทเรียนที่จัดทำด้วยโปรแกรม PowerPoint

2.4 เพลงยูวกาชาด

2.5 บทความอิเล็กทรอนิกส์

2.5.1 เกี่ยวกับยูวกาชาด

2.5.2 ปกิณกะ

3. แหล่งสารสนเทศออนไลน์

3.1 แหล่งข้อมูลออนไลน์

3.2 เว็บไซต์หน่วยงานในสภากาชาดไทย

4. เนื้อหาอื่น ๆ

4.1 หัวเรื่อง Contact us บนเว็บ

4.2 BLOG

4.3 Facebook

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เว็บไซต์ หมายถึง แหล่งที่เก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารและสื่อประสมต่าง ๆ เช่น ภาพ เสียง ข้อความ ของห้องสมุดสำนักงานยูวกาชาด โดยเรียกเอกสารต่าง ๆ เหล่านี้ว่า เว็บเพจ (Web Page) และเรียกเว็บหน้าแรกของแต่ละเว็บไซต์ว่า โฮมเพจ (Home Page) หรืออาจกล่าวได้ว่า เว็บไซต์ก็คือเว็บเพจอย่างน้อยสองหน้าที่มีลิงก์ (Link) ถึงกัน

2. การพัฒนาเว็บไซต์ หมายถึง กระบวนการในการศึกษาวิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปออกแบบและสร้างเว็บไซต์ ทดลองใช้และประเมินผลเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด

3. ผู้ใช้บริการ หมายถึง บุคคลที่เข้าใช้บริการสารสนเทศจากเว็บไซต์ของห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด ซึ่งประกอบด้วย

3.1 สมาชิกเครือข่ายยูวกาชาด หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และผู้รับผิดชอบกิจกรรมเยาวชนในการร่วมกิจกรรมกาชาดและยูวกาชาดจากโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ในภาคกลาง จำนวน 22 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพฯ สุโขทัย กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ พิษณุโลก อุทัยธานี ชัยนาท

สุพรรณบุรี นครปฐม นนทบุรี อโยธยา สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ นครสวรรค์ ลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี อ่างทอง ปทุมธานี นครนายก ซึ่งต้องจัดตั้งชมรมอาสาชวยภาษาชาดในโรงเรียนและสถานศึกษาแห่งนั้น ภายหลังเมื่อสำเร็จหลักสูตรการฝึกอบรมจากสำนักงานชวยภาษาชาดแล้ว

3.2 อาสาชวยภาษาชาดจากชมรมอาสาชวยภาษาชาด หมายถึง เยาวชนอายุระหว่าง 15-25 ปี หรือเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ถึงระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ซึ่งมีความสนใจสมัครเป็นอาสาชวยภาษาชาด ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรพื้นฐานชวยภาษาชาด และสังกัดชมรมอาสาชวยภาษาชาดในภาคกลาง จำนวน 22 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพฯ สุโขทัย กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ พิษณุโลก อุทัยธานี ชัยนาท สุพรรณบุรี นครปฐม นนทบุรี อโยธยา สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ นครสวรรค์ ลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี อ่างทอง ปทุมธานี นครนายก

4. ความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศชวยภาษาชาด หมายถึง ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศชวยภาษาชาดที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศชวยภาษาชาด ซึ่งประเมินโดยแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศชวยภาษาชาดที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น ซึ่งแบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1)

5. ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศชวยภาษาชาด หมายถึง ห้องสมุดสำนักงานชวยภาษาชาดสภาภาษาชวยไทย ซึ่งได้รับการพัฒนาให้มีการจัดการทรัพยากรสารสนเทศด้านชวยภาษาชาดให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล โดยพัฒนาขึ้นเองหรือจัดหาและมีการออกแบบการเข้าถึงเนื้อหาสารสนเทศ ซึ่งมีเครื่องมือและวิธีการชวยค้นสารสนเทศด้านชวยภาษาชาดในระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยงกันได้ทั่วโลก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับเว็บไซต์
 - 1.1 ความหมายของเว็บไซต์
 - 1.2 ประเภทของเว็บไซต์
 - 1.3 ส่วนประกอบของเว็บไซต์
 - 1.4 กระบวนการพัฒนาเว็บไซต์
 - 1.5 การประเมินเว็บไซต์
2. การจัดการเนื้อหาบนเว็บไซต์
 - 2.1 ระบบบริหารจัดการเว็บไซต์ (CMS)
 - 2.2 ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปดรูปาล (Drupal)
 - 2.3 สมรรถนะของซอฟต์แวร์สำเร็จรูปดรูปาล
3. ความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดดิจิทัล
 - 3.1 ความหมายของห้องสมุดดิจิทัล
 - 3.2 วัตถุประสงค์ของห้องสมุดดิจิทัล
 - 3.3 ความสำคัญของห้องสมุดดิจิทัล
 - 3.4 การพัฒนาของห้องสมุดดิจิทัล
 - 3.5 เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล
4. สำนักงานยูวากาชาด สภาภาษาไทโย
 - 4.1 ประวัติความเป็นมาของสำนักงานยูวากาชาด
 - 4.2 ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวากาชาด
 - 4.3 ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดสำนักงานยูวากาชาด
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในประเทศ

ความรู้เกี่ยวกับเว็บไซต์

ความหมายของเว็บไซต์

ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้เจริญรุดหน้าเพิ่มขึ้นมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้ช่องทางคือเว็บไซต์ ปัจจุบันมีเว็บไซต์เกิดขึ้นมากมาย แต่ละเว็บไซต์มีวัตถุประสงค์แตกต่างกันไป เช่น เพื่อการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล เพื่อธุรกิจการค้า เพื่อการศึกษา เป็นต้น ได้มีผู้นิยามความหมายของคำว่า “เว็บไซต์” ไว้หลากหลาย ดังต่อไปนี้

ดวงพร เกียงคำ (2549: 22) ได้ให้คำจำกัดความว่า เว็บไซต์ (Web Site) หมายถึง กลุ่มของเว็บเพจที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เช่นกลุ่มของเว็บเพจที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ รวมทั้งสินค้าและบริการของบริษัทหนึ่ง เป็นต้น ภายในเว็บไซต์ นอกจากเว็บเพจหรือไฟล์ HTML แล้วยังประกอบด้วยไฟล์ชนิดอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับสร้างเป็นหน้าเว็บเพจ เช่น รูปภาพ มัลติมีเดีย ไฟล์โปรแกรมภาษาสคริปต์ และไฟล์ข้อมูลสำหรับให้ดาวน์โหลด เป็นต้น

ประชา พฤกษ์ประเสริฐ (2555: 12) ได้เรียกกลุ่มของหน้าเว็บ หรือเว็บหลาย ๆ หน้ารวมกันว่า “เว็บไซต์” โดยจะมีการกำหนดเว็บเพจหน้าหนึ่งไว้เป็นหน้าแรก และเรียกว่า “โฮมเพจ” (Home Page) ที่เป็นช่องทางเข้าเว็บเพจทั้งหมดภายในเว็บไซต์นั้น

ณัฐพร มั่งอุทุมมลาภ (2554: 68) กล่าวว่า เว็บไซต์ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบหรือมารวมกันเป็นเว็บไซต์ ตั้งแต่เว็บทุกหน้า ข้อความ รูปทุกรูปที่นำเข้ามาใส่ ไฟล์เสียง รูปเคลื่อนไหว หรือแม้แต่โปรแกรมต่าง ๆ ที่เขียนขึ้นมา เว็บเพจ (Web Page) หมายถึงเว็บหนึ่งหน้าที่แสดงผลขึ้นมาให้เราเห็น ถ้าจะเปรียบเทียบเว็บไซต์เป็นเสมือนหนังสือหนึ่งเล่ม เว็บเพจ ก็คือหน้ากระดาษหนึ่งหน้าในหนังสือ โฮมเพจ (Home Page) หมายถึง เว็บเพจหน้าแรกของเว็บไซต์ หรือเปรียบเทียบได้กับปกหนังสือนั่นเอง

พิษณุ ประศิริ (2556: 296-297) กล่าวถึงเว็บไซต์ว่าเป็นเหมือนแหล่งข้อมูลความรู้ ความบันเทิงที่ใช้เก็บเว็บเพจต่าง ๆ รวมถึงไฟล์ข้อมูลหลากหลายประเภทเข้าด้วยกัน เพื่อนำไปเผยแพร่บนโลกอินเทอร์เน็ต ซึ่งถ้าให้เปรียบเทียบก็เหมือนหนังสือหนึ่งเล่มนั่นเอง ซึ่งเว็บเพจนั้นคือเอกสารที่สร้างจากภาษา HTML ภายในเว็บเพจจะประกอบไปด้วยข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เปรียบเทียบคล้ายกับหน้ากระดาษแต่ละแผ่นที่อยู่ในหนังสือ และโฮมเพจคือหน้าแรกของแต่ละเว็บไซต์ คล้ายกับหน้าปกหนังสือหรือนิตยสาร หากออกแบบได้สวยงามและมีความน่าสนใจก็จะช่วยกระตุ้นให้มีผู้เข้ามาเยี่ยมชมเว็บไซต์เป็นจำนวนมาก

จิตราตน์ รัชตะวรรณ (2547: 3) ได้ให้ความหมายของเว็บไซต์ว่า เว็บไซต์ คือ คำที่ใช้เรียกกลุ่มของเว็บเพจ โดยเรียกเว็บที่มีขนาดใหญ่และมีการจดทะเบียนชื่อเว็บไซต์ (Domain Name) นั้น ๆ ไว้แล้ว เช่น www.sanook.com เป็นต้น

จากข้างต้นที่ได้มีผู้ให้คำนิยามไว้ อาจกล่าวได้ว่า “เว็บไซต์” คือ แหล่งที่เก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารและสื่อประสมต่าง ๆ เช่น ภาพ เสียง ข้อความ ของแต่ละบริษัทหรือหน่วยงานโดย

เรียกเอกสารต่าง ๆ เหล่านี้ว่า “เว็บเพจ” และเรียกเว็บหน้าแรกของแต่ละเว็บไซต์ว่า “โฮมเพจ” โดยแต่ละหน้ามีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กัน เนื้อหาภายในประกอบด้วย รูปภาพ ไฟล์มัลติมีเดียต่าง ๆ มีการจัดระเบียบชื่อเว็บไซต์ให้สามารถเข้าถึงได้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ประเภทของเว็บไซต์

ในการพัฒนาเว็บไซต์ใหม่ขึ้นมาหนึ่งเว็บไซต์นั้น สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือการกำหนดเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการนำเสนอเว็บไซต์นั้นให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์ต่อไป ในปัจจุบันเว็บไซต์แบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลัก ดังต่อไปนี้ (ฝ่ายตำราวิชาการคอมพิวเตอร์. 2555: 42-43)

1. โฮมเพจส่วนตัว (Personal Home Pages) ซึ่งจะประกอบไปด้วยข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเจ้าของโฮมเพจส่วนตัวผู้นั้น โดยมีการปรับเรื่องราวต่าง ๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ได้แก่ เรื่องราวในชีวิตประจำวันหรือเรื่องอื่น ๆ ที่เจ้าของโฮมเพจต้องการเผยแพร่

2. เว็บไซต์บริษัท (Company Web Sites) เกิดจากองค์กรหรือบริษัทที่ได้นำเทคโนโลยีเว็บเข้ามาใช้กับธุรกิจของตน สำหรับเว็บเพจระดับพื้นฐานของบริษัททั่วไป จะมีการจัดเตรียมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวองค์กรที่จัดตั้งขึ้น เช่น คำอธิบายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการ หมายเลขโทรศัพท์ที่ใช้ติดต่อ ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

3. เว็บไซต์ที่นำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจเป็นพิเศษ (Special-Interest Web Sites) ได้แก่ เว็บไซต์ที่มีผู้สร้างเพื่อนำเสนอเรื่องราวที่ตนสนใจเป็นพิเศษและเผยแพร่ให้กับผู้คนทั่วไปที่มีความสนใจเช่นกัน เช่น เว็บไซต์ที่นำเสนอเกี่ยวกับฟุตบอลอย่างฟรีเมียร์ลีก ที่ภายในเว็บเพจจะมีข่าวสารความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับวงการฟุตบอลต่าง ๆ การสรุปตารางคะแนน เป็นต้น

นอกจากนั้น ฐิตารัตน์ รัชตะวรรณ (2547: 6-7) ได้แบ่งประเภทของเว็บไซต์ไว้ดังนี้

1. เว็บไซต์ส่วนตัว เป็นเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการรวบรวมเรื่องราวความรู้ของผู้จัดทำ โดยอาจไม่ต้องการเผยแพร่สู่สาธารณชนทั่วไป แต่ใช้เพื่อกิจธุระบางอย่าง เช่น เว็บไซต์รวบรวมผลงาน (Portfolio) และเว็บไซต์เพื่อใช้ในการสมัครงาน เป็นต้น

2. เว็บไซต์ให้ความรู้และความบันเทิง เป็นเว็บไซต์ที่เผยแพร่ความรู้และความบันเทิงให้กับผู้เข้าชม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องคอมพิวเตอร์ การออกแบบกราฟิก ดนตรี ฟังเพลง และการศึกษา เช่น www.pantip.com, www.kapook.com เป็นต้น

3. เว็บไซต์เพื่อการบริการ เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เว็บไซต์เครือข่ายโทรศัพท์มือถือ และการซื้อขายของผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

4. เว็บไซต์เพื่อการค้นหา เป็นเว็บไซต์ที่มีความสามารถในการค้นหาเรื่องราวต่าง ๆ โดยใช้วิธีการดึงคำสำคัญที่บรรจุอยู่ในแต่ละหน้าเว็บเพจทำให้เราสามารถเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ รูปภาพ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ เช่น www.google.com เป็นต้น

เมื่อเว็บไซต์แบ่งออกเป็นหลายประเภท การพัฒนาเว็บไซต์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้พัฒนาเว็บไซต์ต้องรู้ว่ากลุ่มเป้าหมายของเว็บไซต์ที่ตนกำลังพัฒนาคือใคร และเนื้อหาของเว็บไซต์ที่ต้องการสื่อสารคืออะไรเพื่อกำหนดขอบเขตของการพัฒนาเว็บไซต์ให้ครอบคลุมกับเนื้อหาที่มีและตอบโจทย์ในสิ่งที่กลุ่มเป้าหมายต้องการได้รับการเข้ามาดูเว็บไซต์ให้ได้มากที่สุด เพื่อให้ผู้ใช้งานเว็บไซต์ได้ประโยชน์และได้ข้อมูลตรงตามที่ต้องการ

ส่วนประกอบของเว็บไซต์

ในการจัดทำเว็บไซต์นั้น เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของเว็บไซต์เพื่อพัฒนาให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายแล้ว ผู้พัฒนาเว็บไซต์ต้องมีความรู้ภายในเว็บไซต์ต้องประกอบไปด้วยอะไรบ้าง เพื่อนำกลุ่มของข้อมูลที่มีในมือมาจัดเรียงลงในเว็บไซต์ให้ถูกต้อง เพราะเว็บไซต์ประกอบไปด้วยส่วนประกอบภายในหลายส่วน ได้มีผู้ให้คำอธิบายส่วนประกอบของเว็บไซต์ไว้ดังนี้ คือ

จิตราตน์ รัชตะวรรณ (2547: 2-3) ได้กล่าวว่า เว็บไซต์ประกอบไปด้วยหน้าโฮมเพจ และเว็บเพจมารวมกัน โฮมเพจ คือ คำที่ใช้เรียกหน้าแรกของเว็บไซต์ซึ่งประกอบไปด้วยเมนูต่าง ๆ และเรื่องราวมากมายคล้ายกับหน้าปกนิตยสาร ดังนั้น หากการออกแบบหน้าโฮมเพจให้สวยงามและน่าสนใจ โอกาสที่ผู้ชมจะแวะเข้ามาก็จะเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย “เว็บเพจ” คือ คำที่ใช้เรียกเอกสารต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปแบบไฟล์ HTML (HyperText Markup Language) เปรียบเสมือนหน้ากระดาษ แต่ละหน้าที่มีเรื่องราวต่าง ๆ มากมายบรรจุอยู่ในนิตยสาร แต่แตกต่างกันตรงที่มีการเชื่อมโยง (Link) ซึ่งสามารถคลิกไปที่หน้าใดของโฮมเพจก็ได้

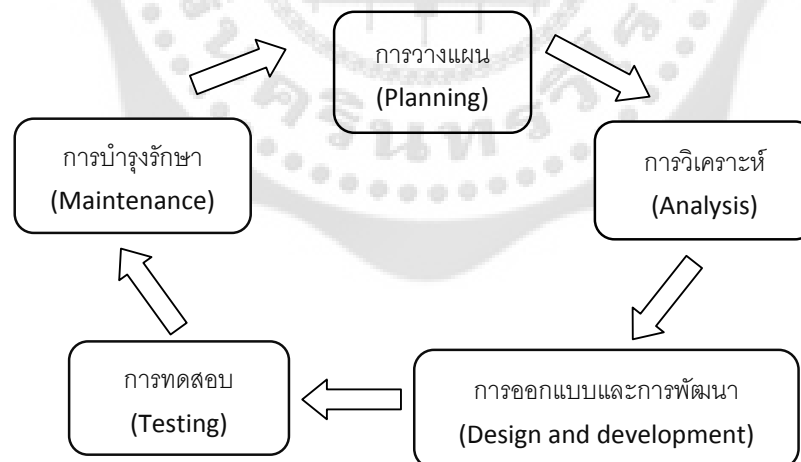
เช่นเดียวกับ ปิยะ นากสงค์ (2556: 12-13) ระบุว่าเว็บไซต์ประกอบไปด้วย เว็บเพจ และโฮมเพจ เว็บเพจคือ หน้าเว็บที่เราเปิดดูใน WWW โดยส่วนใหญ่จะถูกสร้างขึ้นจากภาษาคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า HTML ใช้กำหนดรูปแบบหน้าเว็บที่ปรากฏบนจอคอมพิวเตอร์และส่วนที่เชื่อมต่อกับหน้าเว็บอื่น โฮมเพจ คือ หน้าแรกหรือหน้าหลักที่เราจะเปิดเข้ามาพบ โดยหน้าเว็บนี้จะต้องออกแบบให้ผู้ชมรับรู้ภาพรวมทั้งหมดของเนื้อหาภายในว่าเกี่ยวกับอะไร เป็นเหมือนประตูทางเข้าเพื่อผ่านไปยังหน้าเว็บทั้งหมด ที่มีภายในเว็บไซต์นั้น ๆ และเมื่อรวมหน้าโฮมเพจและหน้าเว็บเพจเข้าด้วยกันจะเรียกว่า “เว็บไซต์” การจะเข้าสู่เว็บไซต์นั้นต้องอาศัย 1) เว็บเบราว์เซอร์ (Web Browser) คือ โปรแกรมที่เป็นประตูเข้าสู่โลก WWW ซึ่งเป็นโปรแกรมที่อยู่ในเครื่องไคลเอนต์ มีหน้าที่ในการส่งข้อมูลร้องขอและรับหน้าเว็บมาแสดง เว็บเบราว์เซอร์ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน ได้แก่ Internet Explorer, Firefox, Chrome และ Safari 2) โดเมนเนม (Domain Name) เป็นชื่อของเว็บไซต์ที่ใช้เรียกในการติดต่อกันบนอินเทอร์เน็ต โดยเริ่มแรกนั้นจะเป็นการใช้ไอพีแอดเดรสในการทำงาน ซึ่งเป็นตัวเลขที่ยาวจำยาก ต่อมาจึงได้มีการนำโดเมนเนม (ที่อยู่อินเทอร์เน็ต) มาใช้แทนที่ ซึ่งเป็นตัวอักษรที่จดจำได้ง่ายกว่า โดยการตั้งชื่อโดเมนเนมนั้นต้องตรวจสอบดูว่าไม่ซ้ำกับใคร และตั้งชื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาภายในเว็บ เพื่อสะดวกในการจดจำชื่อ 3) เว็บโฮสติ้ง (Web Hosting) คือพื้นที่ว่างบนเครือข่ายใช้สำหรับเก็บข้อมูลที่แสดงบนเว็บไซต์ ซึ่งมีรูปแบบที่บริการโดยไม่เสียค่าบริการและรูปแบบที่ต้องเสียค่าบริการ ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงพร เกียรติคำ (2556: 5) ที่

กล่าวถึงส่วนประกอบหลักในหน้าเว็บไซต์ว่าเมื่อเข้าไปยังเว็บไซต์ใด ๆ จะพบกับหน้าโฮมเพจหรือหน้าแรกของเว็บไซต์ซึ่งจะมีองค์ประกอบหลัก ๆ เช่น ชื่อเว็บไซต์ แถบเมนูนำทาง แถบเมนูย่อย ข้อความหัวเรื่อง ภาพประกอบตกแต่งหรือภาพเนื้อหา และอื่น ๆ ตามที่ต้องการนำเสนอ บางเว็บไซต์อาจจะไม่มีข้อความมากมาย แต่จะเน้นแสดงกราฟิกของสินค้าหรือบริการแทน

จากข้างต้นมีผู้กล่าวถึงส่วนประกอบของเว็บไซต์ไว้ในหลายแง่มุม แต่เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าสิ่งที่ทุกเว็บไซต์ต้องมีเหมือนกันคือในเว็บไซต์หนึ่งเว็บไซต์ต้องประกอบไปด้วย โฮมเพจ หนึ่งหน้าและเว็บเพจหลายหน้ามารวมกัน สามารถเชื่อมต่อถึงกันได้ทุกหน้า โดยมีเว็บเบราว์เซอร์ และโดเมนเนมแทนชื่อของเว็บไซต์นั้น ๆ เพื่อเป็นประตูในการเข้าถึงเนื้อหาของเว็บไซต์ และมีเว็บโฮสติ้งเป็นตัวกลางเก็บพื้นที่การแสดงผลของเว็บไซต์ให้พร้อมสำหรับผู้เข้ามาเยี่ยมชมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

กระบวนการพัฒนาเว็บไซต์

เว็บไซต์ที่ได้รับการออกแบบอย่างสวยงาม มีการใช้งานที่สะดวก ย่อมได้รับความสนใจจากผู้ใช้งานมากกว่าเว็บไซต์ที่ดูสับสนวุ่นวาย มีข้อมูลมากมายแต่หาอะไรไม่เจอและทุกวันนี้มีเว็บไซต์ที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ ทุกวัน ผู้ใช้จึงมีทางเลือกมากขึ้น และสามารถเปรียบเทียบคุณภาพของเว็บไซต์ต่าง ๆ ได้เอง จึงมีโอกาสสูงมากที่ผู้ใช้จะเข้ามาใช้เว็บไซต์เพียงครั้งเดียวและไม่กลับมาใช้อีก ถ้าหากเป็นเว็บไซต์ที่ใช้งานยากและไม่ดึงดูดผู้ใช้ กระบวนการพัฒนาเว็บไซต์ก่อนที่จะเกิดเว็บไซต์ขึ้นจริงจึงมีความสำคัญ ได้มีผู้แบ่งขั้นตอนกระบวนการพัฒนาเว็บไซต์ตามวงจรชีวิตการพัฒนาเว็บไซต์ (Web development life cycle) เป็น 5 ขั้นตอนดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 วงจรชีวิตการพัฒนาเว็บไซต์

ที่มา : Shelly, Gary B., & Woods, Denise M. (2010). *HTML XHTML and CSS: Complete*. P. 12-14.

1. กำหนดเป้าหมายและวางแผน (Site Definition and Planning) โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของเว็บไซต์ เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนว่าเว็บไซต์ต้องการนำเสนอเนื้อหาในด้านใด รวมถึงกำหนดกลุ่มผู้ชมเป้าหมายที่จะเข้ามาใช้งานเว็บไซต์ แล้วจึงเตรียมแหล่งข้อมูลเพื่อนำเนื้อหาเข้ามาใส่ให้เหมาะสมกับเว็บไซต์นั้น ๆ และต้องเตรียมทักษะหรือบุคลากรที่มีความสามารถในการออกแบบกราฟิก เขียนโปรแกรม และการดูแลเว็บไซต์เวอร์ แล้วจึงเตรียมทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็น เช่น โปรแกรมสำหรับสร้างเว็บไซต์ การจดทะเบียนโดเมนเนม เป็นต้น

2. วิเคราะห์และจัดโครงสร้างข้อมูล (Analysis and Information Architecture) ขั้นตอนนี้จะเป็นการนำข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้จากขั้นแรก ไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์ของเว็บไซต์ คุณลักษณะ ข้อจำกัดของกลุ่มผู้ชมเป้าหมาย รวมทั้งเนื้อหาหลักของเว็บไซต์ นำมาประเมินวิเคราะห์และจัดระบบ เพื่อให้ได้โครงสร้างข้อมูลและข้อกำหนด ซึ่งจะใช้เป็นกรอบสำหรับการออกแบบและดำเนินการในขั้นต่อ ๆ ไป

3. ออกแบบเว็บเพจและเตรียมข้อมูล (Page Design and Content Editing) เป็นขั้นตอนการออกแบบเค้าโครง หน้าจอ และลักษณะด้านกราฟิกของหน้าเว็บเพจ เพื่อให้ผู้ชมเกิดอารมณ์ความรู้สึกต่อเว็บเพจตามที่เราต้องการ

4. ลงมือสร้างและทดสอบ (Construction and Testing) เป็นขั้นตอนที่เว็บเพจจะถูกสร้างขึ้นมาจริงทีละหน้า ๆ โดยอาศัยเค้าโครง และองค์ประกอบกราฟิกตามทีออกแบบไว้ เมื่อสร้างเสร็จก่อนนำออกไปเผยแพร่ควรได้รับการทดสอบก่อน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องความถูกต้องของเนื้อหาการทำงานของการทำงานของการเชื่อมโยง และระบบนำทางตรวจหาความผิดพลาดของโปรแกรมสคริปต์และฐานข้อมูล เพื่อดูว่าผู้ใช้สามารถใช้งานเว็บไซต์ได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หลังจากนั้นจึงนำเว็บไซต์เผยแพร่และส่งเสริมให้เป็นที่รู้จัก (Publishing and Promotion) โดยนำขึ้นเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตด้วยการอัปโหลดไฟล์ทั้งหมดไปเก็บบนเว็บไซต์เวอร์ และเผยแพร่ออกสู่ภายนอก

5. ดูแลและปรับปรุงต่อเนื่อง (Maintenance and Innovation) หลังจากเว็บไซต์ได้รับการเผยแพร่ออกไปควรตรวจสอบและดูแลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกว่าเว็บไซต์มีความเปลี่ยนแปลง มีความสดใหม่ ทันสมัย (ดวงพร เกียรติคำ. 2549: 28-33)

นอกจากนี้ยังมีการดำเนินงานตามขั้นตอนการสร้างเว็บไซต์ในรูปแบบ ดังนี้

1. การวางแผนเว็บไซต์ ในการออกแบบเว็บไซต์ให้มีประสิทธิภาพ ควรเริ่มต้นด้วยขั้นตอนการวางแผน ทั้งนี้การวางแผนเว็บไซต์ จะเกี่ยวข้องกับการระบุจุดประสงค์ของเว็บไซต์ที่ต้องการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และกำหนดกลยุทธ์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
2. การสร้างเว็บเพจ เว็บไซต์คือแหล่งรวมของเว็บเพจหลาย ๆ หน้ารวมกัน
3. การเผยแพร่เว็บ หลังจากเว็บได้ถูกสร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วนั้น ต้องเผยแพร่ให้ผู้คนรู้จักบนอินเทอร์เน็ต โดยประการแรก จะต้องทำการจัดหาเว็บไซต์เวอร์เพื่อจัดเก็บเว็บเพจเหล่านี้ โดยการติดต่อผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต หรือติดต่อไปยังเว็บไซต์โฮสต์ที่เปิดบริการโดยไม่เสีย

ค่าใช้จ่าย แล้วจึงเข้าสู่ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่เว็บไซต์ เพื่อให้รู้จักเป็นที่แพร่หลายต่อไป (ฝ่ายตำราวิชาการคอมพิวเตอร์. 2555: 42-43)

นอกจากนี้ กรรณิกา สวรรค์โพธิพันธ์ (2550: 2-27) ได้ระบุว่ากระบวนการพัฒนาเว็บไซต์จำเป็นต้องกำหนดกรอบการทำงานหรือแบบจำลองกระบวนการ (Process Model) เพื่อให้ผู้ออกแบบใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเว็บได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยกล่าวถึงแบบจำลองกระบวนการที่พัฒนาขึ้นโดยเจสซี เจมส์การ์เรตต์ (Jesse James Garrett) ซึ่งจำแนกกระบวนการพัฒนาเว็บออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้คือ

1. การสร้างกลยุทธ์ในการออกแบบ (Strategy Plan) เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

1.1 ผู้ใช้ โดยวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ ศึกษาหรือทำการสำรวจจากผู้ใช้ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อตอบคำถามว่า เมื่อผู้ใช้เข้ามายังหน้าเว็บแล้วต้องการได้รับข้อมูลใดกลับไปบ้าง

1.2 องค์กร เป็นการวิเคราะห์เป้าหมายทางธุรกิจ ทั้งในส่วนของเงินทุน บุคลากร และความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาเว็บไซต์ขึ้นมาเพื่อใช้งาน รวมทั้งการเก็บข้อมูลขององค์กรที่จำเป็นต่อการออกแบบหน้าเว็บ เช่น โลโก้ แบนเนอร์ หรือการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ ที่จะทำให้ผู้ใช้จดจำง่ายขึ้น

1.3 คู่แข่ง เป็นการประเมินขอบเขตข้อมูล รูปแบบนำเสนอ และเป้าหมายทางการค้าของบริษัทคู่แข่ง เพื่อพิจารณาจุดอ่อนและจุดแข็งของการออกแบบเว็บไซต์แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเว็บไซต์ต่อไป

2. การกำหนดขอบเขตของข้อมูล เป็นการสรุปแนวทางการพัฒนาเว็บไซต์ โดยพิจารณาขอบเขตข้อมูลให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ได้จากการวิเคราะห์ปัจจัย 3 ประการ ในขั้นตอนแรก โดยจำแนกข้อมูลบนเว็บไซต์ออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 เนื้อหา ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปที่นำเสนอให้กับผู้ใช้งาน เช่น ข้อความบรรยาย รูปภาพ หรือเสียงเพลง เป็นต้น

2.2 การใช้งาน เป็นระบบการทำงานหรือการใช้งานบนหน้าเว็บไซต์ ซึ่งมักจะเป็นงานที่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกับผู้ใช้ เช่น การรับส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การประมวลผลค่าข้อมูลของแบบฟอร์ม โปรแกรมสนทนาระหว่างผู้ใช้ เป็นต้น

3. การจัดทำโครงสร้างข้อมูล ภายหลังจากที่ได้กำหนดขอบเขตข้อมูลแล้ว ก็จะมีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและหน้าที่งานบนเว็บไซต์ ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วยงาน 2 ลักษณะ คือ

3.1 การออกแบบส่วนปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ เป็นการออกแบบหน้าเว็บไซต์สำหรับงานที่มีลักษณะโต้ตอบกับผู้ใช้ เช่น การสั่งซื้อสินค้า การกรอกแบบฟอร์ม โดยผู้ออกแบบต้องศึกษาพฤติกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานตามความเป็นจริงและนำมาประยุกต์ใช้กับการออกแบบเว็บไซต์ โดยกำหนดลำดับขั้นตอนการปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้บนหน้าเว็บไซต์ให้เหมือนกับ

ขั้นตอนที่ปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้ใช้เข้าใจการทำงานได้ง่าย รวดเร็ว และให้ความรู้สึกเช่นเดียวกับการปฏิบัติจริงด้วย

3.2 สถาปัตยกรรมข้อมูล เป็นการกำหนดโครงสร้างของเนื้อหาทั้งหมดที่จะนำเสนอบนเว็บไซต์ โดยเชื่อมโยงเว็บเพจแต่ละส่วนไว้ด้วยกันตามความสัมพันธ์ของระบบงาน เพื่อให้ข้อมูลเคลื่อนที่อย่างเป็นระบบ จนผู้ใช้งานไม่รู้สึกสะดุดหรือข้ามขั้นตอนเมื่อเรียกใช้หน้าเว็บไซต์นั้น

4. การออกแบบโครงร่างเว็บเพจ เป็นการจัดแบ่งพื้นที่บนหน้าเว็บไซต์เพื่อใช้วางองค์ประกอบส่วนต่าง ๆ และเริ่มต้นออกแบบส่วนอินเทอร์เฟซกับผู้ใช้ โดยสร้างระบบนำทางเพื่อเชื่อมโยงการทำงานทุกส่วนเข้าไว้ด้วยกัน โดยในขั้นตอนนี้จะมุ่งเน้นประสิทธิภาพในการใช้งานเว็บไซต์เป็นสำคัญ โดยจะต้องสามารถใช้งานได้ง่าย ใช้งานได้จริงและให้ผลลัพธ์เป็นที่พอใจของผู้ใช้งาน

5. การออกแบบรูปลักษณ์ของเว็บเพจ คือการเพิ่มความสวยงามและความน่าสนใจให้กับหน้าเว็บ โดยพิจารณาปัจจัยด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเลือกใช้โทนสี รูปแบบตัวอักษร พื้นหลัง และอื่น ๆ

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่ากระบวนการพัฒนาเว็บไซต์ควรมีเทคนิคการสร้างและออกแบบเว็บไซต์ที่ดีมีส่วนช่วยให้ผู้เข้ามาเยี่ยมชมเว็บไซต์ต่อไปเพิ่มมากขึ้น และง่ายต่อการจัดการข้อมูลในเว็บไซต ทั้งนี้มีข้อแนะนำในการสร้างเว็บไซต์ที่ดี ดังนี้ (พินิจนทร์ ธนวัฒน์เสถียร; และ ปิยะ นากสงค์. 2549: 12)

1. มีเอกลักษณ์ของตนเอง และนำเสนอเนื้อหาที่มีประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่
2. จัดข้อความ และภาพกราฟิกประกอบเว็บไซต์ให้ดูน่าสนใจ
3. มีระบบนำทางที่ดี เพื่อให้สะดวกในการเชื่อมโยงไปดูข้อมูลในหน้าเว็บเพจอื่น แต่จะต้องให้ทุก ๆ เว็บเพจที่ไปต่อหน้ามีการเชื่อมโยงที่กลับไปกลับมาได้ หรือเชื่อมโยงกลับมายังหน้าโฮมเพจเหมือนเดิมได้อีก

4. แสดงการโหลดข้อมูลในหน้าเว็บเพจแต่ละหน้าได้อย่างรวดเร็ว
5. มีการปรับปรุงเนื้อหาที่ทันสมัยอยู่เสมอ
6. ใช้งานง่ายและสะดวกรวดเร็ว
7. มีการพัฒนาเว็บไซต์อย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาและออกแบบเว็บไซต์ที่ประสบผลสำเร็จจะทำให้ได้รับความสนใจจากผู้ใช้ คือผู้ใช้เกิดความประทับใจอยากกลับมาใช้เว็บไซต์เดิมอีกครั้งในอนาคต เนื่องจากในปัจจุบันเกิดเว็บไซต์ใหม่ ๆ ขึ้นมามากมาย ผู้พัฒนาเว็บไซต์จึงต้องคำนึงถึงการแข่งขันกับเว็บไซต์อื่น ๆ ด้วย เพราะเมื่อผู้ใช้ใช้งานเว็บไซต์แล้ว ก็สามารถตัดสินใจเลือกได้ว่าจะดูเว็บไซต์ใดและจะไม่เลือกดูเว็บไซต์ใดได้ตามต้องการ จึงทำให้ผู้ใช้ไม่มีความอดทนต่ออุปสรรคและปัญหาที่เกิดจากการออกแบบเว็บไซต์ผิดพลาดถ้าผู้ใช้เห็นว่าเว็บไซต์ที่กำลังดูอยู่นั้นไม่มีประโยชน์ หรือไม่เข้าใจว่าเว็บไซต์ใช้งานอย่างไรก็สามารถที่จะเปลี่ยนไปดูเว็บไซต์อื่น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

การประเมินเว็บไซต์

การออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์นับวันจะยิ่งทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้น หากต้องการทราบว่าเว็บไซต์มีคุณภาพเพียงใด จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีหลักเกณฑ์ในการประเมินเว็บไซต์นั้น ๆ ว่ามีคุณค่าและเหมาะสมกับการนำมาใช้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด การประเมินเว็บไซต์ทั่วไปมีองค์ประกอบในการพิจารณาดังนี้ (สมาน ลอยฟ้า. 2544: 29-32)

1. จุดมุ่งหมายและกลุ่มผู้ใช้ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของเว็บไซต์นั้นคืออะไร มีความชัดเจนหรือไม่ สารสนเทศที่นำเสนอสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ จุดมุ่งหมายสอดคล้องกับกลุ่มผู้ใช้หรือไม่

2. ขอบข่ายประเด็นในการจะพิจารณาได้แก่

2.1 ความกว้าง (Breadth) เช่น ครอบคลุมเนื้อหาอะไรบ้าง จุดเน้นของ การนำเสนอ สารสนเทศคืออะไร ขอบเขตของเนื้อหาเน้นเฉพาะเนื้อหาของเรื่องนั้นหรือรวมถึงเนื้อหาอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

2.2 ความลุ่มลึก (Depth) เช่น เนื้อหามีความลุ่มลึกเพียงใด ระดับของรายละเอียดของเนื้อหาที่นำเสนอเป็นอย่างไร มีความสัมพันธ์กับระดับของผู้ใช้หรือไม่

2.3 ช่วงเวลา (Time) เช่น สารสนเทศที่นำเสนอได้จำกัดช่วงเวลาไว้นานหรือไม่

2.4 รูปแบบ (Format) เช่น ถ้ามีการเชื่อมโยงไปยังแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ได้ กำหนดขอบเขตการเชื่อมโยงไว้อย่างไร และมีรูปแบบใดบ้างเช่น Telnet, FTP หรือ WWW

3. เนื้อหาองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวกับเนื้อหา ได้แก่ ความถูกต้อง หลักฐานในการเขียน ความเป็นปัจจุบัน ลักษณะเฉพาะการเชื่อมโยงไปยังแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ และคุณภาพในการเขียน

4. กราฟิกและการออกแบบด้านมัลติมีเดีย ได้แก่ มีจุดสนใจหรือไม่ การนำเสนอมีลักษณะเป็นมืออาชีพหรือไม่ สิ่งที่น่าสนใจเป็นภาพล้น ๆ หรือมีความสมดุลระหว่างข้อความหรือภาพหรือไม่ สารสนเทศที่นำเสนอเป็นไปตามหลักการออกแบบด้านกราฟิกที่ดีเพียงใด มีองค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ การมีกราฟิกภาพและเสียงประกอบเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการนำเสนอเนื้อหานั้นหรือไม่ หรือเป็นเพียงการตกแต่งเว็บให้สวยงามเท่านั้น

5. ความสามารถในการทำงานได้แก่

5.1 ด้านความสะดวกในการใช้งาน เช่น สามารถใช้ได้ง่ายและใช้ได้ข้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ หน้าโฮมเพจมีการจัดแยกเนื้อหาไว้ชัดเจนหรือไม่ มีการให้ความช่วยเหลือหรือไม่

5.2 ด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ต้องการ เช่น สามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศโดยการใช้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่เป็นมาตรฐานหรือไม่ หรือต้องใช้ซอฟต์แวร์เฉพาะ

5.3 ด้านการสืบค้น เช่น การสืบค้นข้อมูลมีประสิทธิภาพเพียงใด มีการจัดเครื่องมือช่วยค้นที่มีประโยชน์ไว้ให้หรือไม่

5.4 ด้านความสามารถในการเรียกดูข้อมูล เช่น มีการจัดระบบเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นหาสารสนเทศหรือไม่ รูปแบบการจัดระบบเหมาะสมหรือไม่

5.5 ด้านการทำงานเชิงโต้ตอบ เช่น ลักษณะของการโต้ตอบจัดไว้ที่ไหน สามารถทำงานได้ดีหรือไม่ ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้เขียนสารสนเทศหรือกับผู้อื่นได้หรือไม่ การมีปฏิสัมพันธ์มีความเหมาะสมเพียงใดและเป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่เว็บไซต์หรือไม่

6. ความสามารถในการเข้าถึง ได้แก่ สามารถเข้าถึงเว็บไซต์นั้นได้หรือไม่ การเข้าถึงเว็บไซต์มีความเชื่อมั่นได้เพียงใด ความเร็วในการเข้าถึงเป็นอย่างไร การโหลดข้อมูลเร็วหรือไม่ การเปลี่ยนหรือเชื่อมโยงไปยังส่วนต่าง ๆ ภายในเว็บไซต์กระทำได้ง่ายหรือไม่ มีการหลงทางเกิดขึ้นหรือไม่ เว็บไซต์ยังมีอยู่และสามารถเข้าถึงในครั้งต่อไปได้หรือไม่

7. การวิเคราะห์เว็บไซต์โดยผู้อื่น ได้แก่ มีผู้วิจารณ์และพูดถึงเว็บไซต์นั้นอย่างไร

การจัดการเนื้อหาบนเว็บไซต์

ระบบบริหารจัดการเว็บไซต์ (CMS)

ระบบบริหารจัดการเว็บไซต์หรือ CMS ย่อมาจาก Content Management System เป็นระบบที่นำมาช่วยในการสร้างและบริหารเว็บไซต์แบบสำเร็จรูป โดยการใช้งานระบบบริหารจัดการเว็บไซต์นั้น ผู้ใช้งานอาจไม่ต้องมีความรู้ในด้านการเขียนโปรแกรมก็สามารถสร้างเว็บไซต์ได้ด้วยตนเอง เนื่องจากระบบบริหารจัดการเว็บไซต์มีซอฟต์แวร์ประยุกต์แบบพร้อมใช้งานอยู่มากมาย ได้แก่ ระบบจัดการบทความและข่าวสาร ระบบจัดการบทวิจารณ์ ระบบจัดการสมาชิก ระบบสืบค้นข้อมูล ระบบจัดการไฟล์ดาวน์โหลด ระบบจัดการป้ายโฆษณา ระบบการวิเคราะห์และตรวจสอบสถิติความนิยมในเว็บไซต์ ส่งผลให้ปัจจุบันมีผู้นิยมใช้ระบบบริหารจัดการเว็บไซต์เป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นซอฟต์แวร์ที่ไม่มีลิขสิทธิ์จึงสามารถนำมาปรับปรุงและพัฒนาต่อได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย จึงมีผู้นำมาประยุกต์ใช้ในวงการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น เว็บไซต์สถาบันการศึกษา ธุรกิจบันเทิง หนังสือพิมพ์ การเงิน การธนาคาร หุ่นและการลงทุน อสังหาริมทรัพย์งานบุคคล งานประมูล สถานที่ท่องเที่ยว งานให้บริการลูกค้าเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐ เช่น งานข่าว งานประชาสัมพันธ์ การนำเสนองานต่าง ๆ ขององค์กรตลอดจนการสร้างเว็บไซต์ส่วนตัว ชมรม สมาคม สมาพันธ์ ธุรกิจ SME โดยเฉพาะสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กำลังได้รับความนิยมสูง ปัจจุบันมีการนำระบบบริหารจัดการเว็บไซต์มาใช้งานแทนซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์อื่น ๆ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายและง่ายต่อการพัฒนาเช่น ใช้สร้างเว็บไซต์ภายในองค์กร เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีผู้ให้คำจำกัดความและประโยชน์ของ CMS ไว้หลากหลาย ดังนี้

เมอร์เซอร์, เดวิด (2552: 23) ได้กล่าวไว้ว่า ระบบบริหารจัดการเว็บไซต์คือซอฟต์แวร์ที่ช่วยทำงานจัดการเนื้อหาบนเว็บไซต์ เช่น การสร้าง การจัดหมวดหมู่ การควบคุมการแสดงผล

การควบคุมการเข้าถึงเอกสาร รูปภาพ และสคริปต์ต่าง ๆ ดังนั้น หากต้องการให้เนื้อหาในเว็บไซต์ถูกจัดหมวดหมู่ให้เป็นระเบียบจะเหมาะสมมากกับการนำระบบบริหารจัดการเว็บไซต์เข้ามาใช้

ส่วนอาณัติ รัตนธิกุล (2548: 12) กล่าวว่าระบบบริหารจัดการเว็บไซต์นั้น เป็นระบบที่นำมาช่วยในการสร้างและบริหารเว็บไซต์แบบสำเร็จรูป ซึ่งผู้ใช้งานไม่จำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานด้านการเขียนโปรแกรม ก็สามารถสร้างเว็บไซต์ได้ เพราะมีซอฟต์แวร์ประยุกต์แบบพร้อมใช้งานอยู่ภายในมากมาย อาทิ ระบบจัดการบทความและข่าวสาร ระบบจัดการบทวิจารณ์ ระบบจัดการสมาชิก ระบบสืบค้นข้อมูล ระบบจัดการไฟล์ดาวน์โหลด เป็นต้น

ปัจจุบันซอฟต์แวร์ที่ใช้สร้างระบบบริหารจัดการเว็บไซต์มีหลายตัวด้วยกัน เช่น PostNuke, PHP-Nuke, MyPHPNuke, Mambo, MD-Pro, Drupal, Plone เป็นต้น

การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคชาดครั้งนี้ พัฒนาโดยใช้ระบบบริหารจัดการเว็บไซต์โดยใช้ซอฟต์แวร์ดรูปาล (Drupal) เนื่องจากพบว่าซอฟต์แวร์ดรูปาลมีข้อดีคือเป็นซอฟต์แวร์สำเร็จรูปที่ผู้ใช้อิสระอย่างเต็มที่ในการใช้งานโดยไม่ต้องกังวลเรื่องค่าลิขสิทธิ์ (Open Source CMS) และผู้ใช้อย่างสามารถปรับปรุงซอฟต์แวร์เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งานของตนเอง คือดาวน์โหลดมาใช้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย จึงเป็นซอฟต์แวร์ที่นิยมอย่างกว้างขวางในหมู่นักพัฒนาเว็บไซต์ สามารถนำมาใช้ในการจัดการเว็บไซต์หลายประเภท เช่น เว็บไซต์องค์กร เว็บไซต์อีคอมเมิร์ซ เว็บไซต์ชุมชน เว็บไซต์ส่วนตัว เป็นต้น (อิสริยะ ไพรีพ่ายฤทธิ์; และสุกรี พัฒนภิรมย์. 2552: 13) นอกจากนี้ยังพบว่าเว็บไซต์ที่ถูกสร้างด้วยซอฟต์แวร์สำเร็จรูปดรูปาลมีความปลอดภัยสูงถูกโจมตีได้ยากมาก เนื่องจากผู้พัฒนาได้ออกกนูอัปเดตด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง และหากในอนาคตต้องการพัฒนาเพิ่มให้มีสองภาษาคือภาษาไทยและภาษาอังกฤษก็สามารถทำได้ เนื่องจากคุณลักษณะของซอฟต์แวร์สำเร็จรูปดรูปาลสามารถติดตั้งโมดูลภาษาได้หลายภาษาในเว็บไซต์เดียว

ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปดรูปาล (Drupal)

ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปดรูปาล เป็นระบบจัดการเนื้อหาเว็บไซต์แบบไม่มีลิขสิทธิ์ เริ่มต้นพัฒนาโดย Dries Buytaert ชื่อ Drupal นั้นเป็นการสะกดภาษาดัชต์คำว่า “drupel” ด้วยภาษาอังกฤษ ความหมายนั้นแปลว่าหยดน้ำ ซึ่งมีที่มาจากเว็บไซต์แรกที่ใช้ Drupal คือ drop.org (สุวิธ ธีระโคตร. 2554: 97)

เมอร์เซอร์, เดวิด (2552: 26-27) ได้กล่าวไว้ถึงลักษณะเว็บไซต์ที่เหมาะสมกับการนำซอฟต์แวร์สำเร็จรูปดรูปาลมาใช้ดังนี้

1. เว็บไซต์ทำสำหรับชุมชนบนอินเทอร์เน็ต เช่น เป็นเว็บไซต์ให้สมาชิกส่งเรื่องเข้ามา แล้วให้สมาชิกคนอื่นโหวตลงคะแนน เป็นต้น
2. เว็บไซต์สำนักข่าว เพราะโดยคุณลักษณะของซอฟต์แวร์สำเร็จรูปดรูปาลเหมาะสำหรับใช้เป็นเว็บไซต์แสดงข่าวสาร

3. เว็บไซต์ศูนย์กลางของผู้นิยมในสิ่งเดียวกัน เช่น ให้สมาชิกร่วมแชร์ประสบการณ์ และความประทับใจในประเด็นต่าง ๆ

4. เว็บไซต์ขององค์กร หรือ อินทราเน็ตในองค์กร โดยเฉพาะบริษัทหรือองค์กรที่มีเว็บไซต์สำหรับใช้ในองค์กร พร้อมกับใช้สื่อสารกับสาธารณะในเวลาเดียวกัน เนื่องจากซอฟต์แวร์สำเร็จรูปตลาดมีความยืดหยุ่นสูงในเรื่องการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล และนำเสนอหาขึ้นแสดงผลบนหน้าเว็บได้สะดวก รวมทั้งเป็นเว็บไซต์เดียวตอบสนองวัตถุประสงค์ได้สองอย่าง ทั้งเว็บไซต์สาธารณะกับเว็บไซต์ภายในองค์กร

5. ทำเนียบแหล่งทรัพยากรสารสนเทศ เช่น เป็นฐานข้อมูลศูนย์กลางสำหรับเก็บข้อมูล เอกสาร หรือบทความ โดยผู้ใช้งานหลายคนสามารถลงทะเบียนและส่งข้อมูลต่าง ๆ ขณะที่มีการเป็นผู้ใช้พิจารณาปรับแต่งแก้ไขข้อมูลเนื้อหาที่ส่งเข้ามาได้ด้วย

6. เว็บไซต์นานาชาติ เนื่องจากคุณลักษณะของซอฟต์แวร์สำเร็จรูปตลาดสามารถติดตั้งโมดูลภาษาได้หลายภาษาในเว็บไซต์เดียว

7. เว็บไซต์เพื่อการศึกษา เนื่องจากมีระบบบริหารสมาชิก และสามารถกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล และสามารถส่งข่าวสารโต้ตอบได้สองทาง แบบทั้งกลุ่มหรือแยกเป็นรายบุคคล ทำให้สามารถประยุกต์ใช้งานเป็นเว็บไซต์ศูนย์กลางการเรียนรู้

8. เว็บไซต์เผยแพร่งานศิลปะ ดนตรี มัลติมีเดีย เนื่องจากมีคุณลักษณะรองรับการใช้งานและการแชร์ไฟล์ภาพเสียงและมัลติมีเดียอื่นได้ดี

9. เว็บไซต์ศูนย์รวมการสื่อสารระหว่างกลุ่มคน เนื่องจากมีคุณลักษณะหลายประการรองรับการสื่อสารระหว่างกลุ่มคน

สมรรถนะของซอฟต์แวร์สำเร็จรูปตลาด

1. ติดตั้งง่าย เนื่องจากซอฟต์แวร์สำเร็จรูปตลาดมาพร้อมกับตัวติดตั้ง (Installer) ที่ใช้งานได้ง่ายโดยไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางเทคนิคมากนัก เพียงแค่สร้างฐานข้อมูลและย้ายไฟล์ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปตลาดไปบนเซิร์ฟเวอร์ หลังจากนั้นตัวติดตั้งของซอฟต์แวร์สำเร็จรูปตลาดจะช่วยจัดการให้ทั้งหมด

2. ยูอาร์แอล (URL) ง่าย ในยุคที่โปรแกรมค้นหามีความสำคัญมากอย่างในปัจจุบัน เจ้าของเว็บไซต์ต้องทำกระบวนการที่ทำให้เว็บไซต์ปรากฏอยู่ในตำแหน่งที่ดีที่สุดของผลการค้นหาวิธีการนี้เรียกว่า Search Engine Optimization (SEO) ซึ่งซอฟต์แวร์สำเร็จรูปตลาดมีความสามารถในการสร้างยูอาร์แอลที่เหมาะสม

3. ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปตลาดพร้อมสำหรับบล็อกและเว็บบอร์ด เนื่องจากถูกออกแบบมาเพื่อเว็บชุมชนขนาดใหญ่เป็นเป้าหมายหลัก จึงรวมส่วนของเว็บบล็อกและเว็บบอร์ดมาไว้ในตัวโดยไม่ต้องติดตั้งอะไรเพิ่มเติม สมาชิกในเว็บไซต์สามารถเขียนบล็อกส่วนตัว และสนทนาผ่านเว็บบอร์ดได้ทันที

4. มีอาร์เอสเอสฟีด (RSS Feed - Really Simple Syndication Feed) ซึ่งปัจจุบันได้รับความนิยมมาก คือการแบ่งปันหัวเรื่องและข้อมูลบนเว็บไซต์ระหว่างเว็บไซต์ด้วยกัน เช่น ดึงข่าวจากเว็บไซต์ต่าง ๆ มาแสดงบนเว็บไซต์ของเรา ผู้อ่านสามารถสมัครสมาชิกอาร์เอสเอสฟีดเพื่อติดตามข่าวสารอย่างสะดวกและอัตโนมัติ ความสามารถด้านอาร์เอสเอสฟีดถูกรวมเข้ามาใน Drupal ไม่ว่าจะเป็นสร้างเนื้อหาแบบใดบนเว็บไซต์ ซอฟต์แวร์สำเร็จรูป Drupal จะสร้างอาร์เอสเอสฟีดให้โดยอัตโนมัติ เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์

5. เว็บไซต์ที่สร้างด้วยซอฟต์แวร์สำเร็จรูป Drupal มีความปลอดภัยสูง เนื่องจากทางผู้พัฒนาได้ปรับปรุงความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องและทันที่ที่อยู่ที่อยู่เสมอ

6. สามารถเชื่อมต่อซอฟต์แวร์ขนาดเล็ก เพื่อเพิ่มความสามารถให้กับซอฟต์แวร์สำเร็จรูป Drupal ได้ เช่น Google Maps เชื่อมข้อมูลเว็บไซต์เข้ากับแผนที่ ส่งข้อมูลเว็บไซต์ไปยังโปรแกรมค้นหาอย่างอัตโนมัติ เพื่อเพิ่มอันดับในผลค้นหา (ไทยดรูปัลสโมสร. ม.ป.ป. : ออนไลน์)

นอกจากนั้น ความง่ายในการใช้งานซอฟต์แวร์สำเร็จรูป Drupal คือมีโครงสร้างโปรแกรมที่ต่างจากระบบบริหารจัดการเว็บไซต์อื่น ๆ คือภายในระบบบริหารจัดการเว็บไซต์ไม่มีการแยกส่วนต่อประสานงานกับผู้ใช้ (User Interface) แยกออกไปต่างหากดังเช่นระบบบริหารจัดการเว็บไซต์อื่น ๆ แต่ส่วนต่อประสานงานกับผู้ใช้ของซอฟต์แวร์สำเร็จรูป Drupal จะถูกเปลี่ยนแปลงไปตามสิทธิของผู้ใช้ เพราะมีระบบบริหารและกำหนดสิทธิสมาชิกที่ดีมาก มีความยืดหยุ่นสูง การใช้งานในช่วงแรกอาจจะสับสนกับการใช้งานบ้าง แต่เมื่อเข้าใจระบบแล้วจะรู้สึกว่าการใช้งานได้ง่ายและสะดวกมาก นอกจากนี้ยังมีรูปแบบการแสดงผลคล้ายกับเว็บไซต์ขนาดเล็กเพื่อให้ความรู้และแบ่งปันประสบการณ์ของตนเอง (Blog) ซึ่งแตกต่างจากระบบบริหารจัดการเว็บไซต์อื่น ๆ ที่ยังมีรูปแบบการแสดงผลเชิงข่าว (สุวิษ ธีระโคตร. 2554: 97)

ความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดดิจิทัล

ความหมายของห้องสมุดดิจิทัล

ในปัจจุบันห้องสมุดได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทร่วมกันในการให้บริการแก่ผู้ใช้งานห้องสมุดมากขึ้น การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนั้นเกิดจากแนวความคิดว่าทำอย่างไรจึงจะสามารถให้บริการทรัพยากรสารสนเทศโดยไม่จำกัดสถานที่และเวลาให้แก่ผู้ใช้บริการห้องสมุดได้ โดยคำว่าห้องสมุดดิจิทัลนั้นได้มีผู้ให้คำนิยามไว้หลายลักษณะ ดังนี้

สหพันธ์ห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library Federation. 1998: Online) ได้ให้ความหมายของห้องสมุดดิจิทัลไว้ว่า ห้องสมุดดิจิทัลคือหน่วยงานที่จัดหาทรัพยากรสารสนเทศโดยมีบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านทำหน้าที่คัดเลือก จัดโครงสร้าง จัดให้มีการเข้าถึง ตีความ เผยแพร่สารสนเทศดิจิทัล โดยมีการดูแลรักษาให้สารสนเทศนั้นคงอยู่ต่อไป เพื่อให้ผู้ใช้สามารถใช้ได้ตลอดเวลา

สมาคมห้องสมุดวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (Association of Research Libraries. 1995: Online) ให้นิยามของห้องสมุดดิจิทัลไว้ว่า ห้องสมุดดิจิทัลคือห้องสมุดที่ดำเนินงานโดยนำเทคโนโลยี

เข้ามาใช้กับทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงห้องสมุดดิจิทัลและการให้บริการ ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดดิจิทัลไม่ได้มีเพียงสิ่งพิมพ์เท่านั้น แต่หมายรวมถึงการให้บริการในรูปแบบอื่นซึ่งไม่อาจแสดงและเผยแพร่ในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ได้

น้ำทิพย์ วิจารณ์ (2548: 79, 2554: 27) ได้กล่าวถึงลักษณะของระบบห้องสมุดดิจิทัลว่าเป็นห้องสมุดที่มีการจัดการและให้บริการเนื้อหาของข้อมูลที่มีเนื้อหาเต็มรูปจากฐานข้อมูลที่จัดทำขึ้นในลักษณะของไฟล์เนื้อหาในรูปแบบดิจิทัล ซึ่งประกอบด้วยข้อความ รูปภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว โดยมีการจัดการข้อมูลโดยใช้มาตรฐานเมทาดาทา (Metadata) หรือฐานข้อมูลที่บอกรับเป็นสมาชิก โดยการซื้อเนื้อหาในสาขาใดสาขาหนึ่งมาให้บริการ เช่น การบอกรับวารสารอิเล็กทรอนิกส์ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่วนความหมายของห้องสมุดดิจิทัลในด้านเทคโนโลยีหมายถึง การใช้เทคโนโลยีเชื่อมโยงกับทรัพยากรดิจิทัล โดยมีการบริการสารสนเทศที่มีเป้าหมายให้ผู้ใช้เข้าถึงเนื้อหาเอกสารดิจิทัลเต็มรูป โดยไม่ได้จำกัดเฉพาะการเข้าถึงเมทาดาทา ดังนั้นห้องสมุดดิจิทัลเป็นระบบสารสนเทศที่ให้บริการกลุ่มผู้ใช้ในการเข้าถึงแหล่งจัดเก็บสารสนเทศดิจิทัลอย่างเป็นระบบ

ศุภชัย ตั้งวงศ์กานต์ (2551: 583) ให้ความหมายของห้องสมุดดิจิทัลว่า หมายถึง ห้องสมุดที่มีทรัพยากรอยู่ในรูปแบบของดิจิทัล เนื้อหาที่มีรูปแบบดิจิทัลนั้น อาจจะจัดเก็บอยู่ภายในห้องสมุดหรืออยู่ภายนอกก็ได้ แต่สามารถเข้าถึงได้ด้วยเครือข่ายสื่อสารคอมพิวเตอร์ทั้งต้นทางและปลายทาง ห้องสมุดดิจิทัลโดยทั่วไปจะมีบริการด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วารสารอิเล็กทรอนิกส์และบริการอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาซึ่งเข้าถึงได้ด้วยคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์และเครือข่ายสื่อสาร จึงเป็นเทคโนโลยีที่ห้องสมุดดิจิทัลต้องมี

ปราณี อัครภูษิตกุล (2551: 107) กล่าวว่า ห้องสมุดดิจิทัล หมายถึง ห้องสมุดที่มีการจัดการและให้บริการเนื้อหาของสารสนเทศในรูปแบบของดิจิทัล ผู้ใช้สามารถเข้าถึงเนื้อหาเอกสารเต็มรูป (Full Text) ได้โดยตรง มีการสร้างหรือจัดหาสารสนเทศดิจิทัลมาจัดเก็บอย่างเป็นระบบเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงสารสนเทศ โดยให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

จากข้างต้นมีผู้ให้นิยามไว้หลายความหมาย ดังนั้นในแง่มุมมองของการให้บริการสารสนเทศดิจิทัลโดยบุคลากรเฉพาะด้านที่มีความเชี่ยวชาญ ดูแลรักษาทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลนั้นให้คงอยู่ตลอดไป และแง่มุมมองของการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลเต็มรูป โดยไม่จำกัดเฉพาะสืบค้นภายในห้องสมุดเท่านั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ห้องสมุดดิจิทัล หมายถึง ห้องสมุดที่ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาเอกสารฉบับเต็ม ซึ่งนำมาจัดให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์ดิจิทัล โดยให้บริการผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศนั้นได้ตลอดเวลา โดยมีผู้ดูแลและให้บริการเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่มีความชำนาญในเรื่องห้องสมุดดิจิทัล

วัตถุประสงค์ของห้องสมุดดิจิทัล

ห้องสมุดดิจิทัลมีหลากหลายรูปแบบ การให้บริการแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของแต่ละห้องสมุด อาจกำหนดวัตถุประสงค์ของห้องสมุดดิจิทัลได้ ดังนี้

1. เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเนื้อหาเอกสารฉบับเต็ม ให้ผู้ใช้เข้าถึงได้โดยจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลแบบมีโครงสร้างตามมาตรฐานสากล
2. เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งพิมพ์วัสดุที่มีคุณค่าไว้แก่คนรุ่นหลัง โดยการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลในระยะยาว
3. ให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายทั่วโลกเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้ได้ตลอด 24 ชั่วโมง
4. เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรหายาก และเผยแพร่แก่ผู้ใช้หลายคนพร้อมกันผ่านระบบเครือข่าย โดยที่ทรัพยากรไม่ชำรุด / เสียหายเป็นการผสมผสานข้อมูลดิจิทัลกับทรัพยากรในรูปแบบเดิม และห้องสมุดดิจิทัลออกแบบมาเพื่อการสร้าง การบริหาร การอนุรักษ์เอกสารดิจิทัลเพื่อความสะดวกในการเข้าถึง (น้ำทิพย์ วิภาวิน. 2548: 157; 2554: 28)

หากกล่าวถึงมุมมองของบรรณารักษ์เรื่องห้องสมุดดิจิทัลว่ามีจุดเน้นที่แนวคิดหรือมุมมองใหม่เปลี่ยนไปจากห้องสมุดที่เน้นกายภาพคือสถานที่สู่การเป็นห้องสมุดไร้พรมแดน ไม่มีพรมแดนทางกายภาพ เป็นแหล่งเข้าถึงและสืบค้นผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้โดยไม่จำกัดสถานที่ ระยะทางและเวลา เป็นแหล่งรวมทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลทั้งในรูปแบบแฟ้มข้อมูลข้อความ แฟ้มข้อมูลเสียง แฟ้มข้อมูลภาพ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นหลักในการสร้าง จัดหา แปลงรูป การจัดเก็บ จัดทำเครื่องมือช่วยค้น สืบค้นรักษา และอนุรักษ์ ช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและค้นคืนสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบ เช่น จากระบบสารสนเทศถึงตัวเล่มของหนังสือ ถึงบทและถึงเนื้อหาของหนังสือ การค้นคืนสามารถดำเนินการได้สะดวก โดยใช้คำหรือวลีของทรัพยากรสารสนเทศนั้น ๆ และสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งสารสนเทศดิจิทัลอื่น ๆ ได้โดยง่าย ทำให้เกิดการแบ่งปันหรือการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันได้อย่างสะดวก มีเป้าหมายคือการบริการที่ทั่วถึงและหลากหลาย ทั้งการบริการโดยคนและคอมพิวเตอร์และบริการถึงตัวผู้ใช้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและใช้ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลแต่ละรายการได้พร้อมกัน (ชุตินา สัจจามันท์. 2549: 140) ซึ่งห้องสมุดดิจิทัลนอกจากเป็นแหล่งคัดเลือก รวบรวม จัดเก็บ และสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบดิจิทัลหลากหลายประเภท ซึ่งมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อการบริการสารสนเทศผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไปยังผู้ใช้ทุกหนแห่งโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ห้องสมุดดิจิทัลมีข้อดีหลายประการ อาทิ การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศหลากหลายประเภท การนำห้องสมุดมายังผู้ใช้ การสร้างระบบห้องสมุดส่วนตัว การค้นหาสารสนเทศเป็นไปอย่างง่ายและสะดวกรวดเร็ว การค้นหาสารสนเทศ

กระทำได้อย่างรวดเร็ว และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (นพภาภรณ์ เอี่ยมพันธ์. 2546: 324)

ดังนั้น การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลจึงมีวัตถุประสงค์หลักเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ให้สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว โดยทรัพยากรสารสนเทศนั้นอาจเป็นเอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ทั่วไป หรือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญค่า หาได้ยาก อาจเป็นรูปภาพ สิ่งพิมพ์ทางประวัติศาสตร์ซึ่งควรอนุรักษ์ไว้ให้คนรุ่นหลัง ให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นได้ง่ายผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องสถานที่และเวลาอีกต่อไปและยังมีมาตรฐานเป็นสากลอีกด้วย

ความสำคัญของห้องสมุดดิจิทัล

ปัจจุบันผู้ใช้งานห้องสมุดสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศได้ทุกที่ทุกเวลา เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้กับห้องสมุดจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนั้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีของสื่อที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลและความต้องการของผู้ใช้ในการใช้ข้อมูลร่วมกันผ่านเครือข่ายที่จะได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการอนุรักษ์เป็นความรู้ และแหล่งความรู้ทางปัญญาเพื่อประโยชน์ของการอนุรักษ์คุณค่าทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ หากห้องสมุดของไทยมีโครงการความร่วมมือในการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลมากขึ้นก็จะเป็นประโยชน์มากในทุกด้าน (น้ำทิพย์ วิภาวิน. 2548: 159) ซึ่งสามารถรวบรวมข้อดีของห้องสมุดดิจิทัลได้ดังนี้

- 1) ผู้ใช้ที่อาศัยอยู่ในสถานที่ต่าง ๆ ทั่วโลกสามารถเข้าถึงสารสนเทศรายการเดียวกันได้พร้อมกัน
- 2) การใช้พื้นที่ในการจัดเก็บสารสนเทศดิจิทัลน้อยกว่ามาก เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ในการจัดเก็บสารสนเทศในรูปแบบดั้งเดิม
- 3) การบริหารจัดการห้องสมุดดิจิทัลมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่าการบริหารจัดการห้องสมุดแบบในอดีต กล่าวคือห้องสมุดในอดีตต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการใช้จ่ายเป็นค่าบุคลากรห้องสมุด การจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนูปกรณ์เข้าห้องสมุดให้มากเท่าที่งบประมาณจะเอื้ออำนวย (ปราณี อัครภูษิตกุล. 2551: 107) สิ่งสำคัญของห้องสมุดดิจิทัลคือสามารถนำห้องสมุดไปสู่ผู้ใช้ได้อย่างไม่มีข้อจำกัดทั้งเวลาและสถานที่ โดยมีวิธีจัดเตรียมวิธีการสืบค้นและเครื่องมือช่วยค้นที่ดีกว่าจึงสามารถให้บริการแก่ผู้ใช้จำนวนมากและจัดเก็บสารสนเทศให้ทันสมัยได้อย่างง่ายดาย อีกทั้งแสดงสารสนเทศได้หลายรูปแบบ รวมถึงทำให้เกิดการแบ่งปันสารสนเทศ เกิดการเชื่อมโยงระหว่างกันและทำให้เกิดบริการรูปแบบใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยประหยัดค่าใช้จ่ายอีกด้วย (อรทัย วารีสอาด. 2552: 21)

ห้องสมุดดิจิทัลมีความสำคัญมากขึ้นในโลกปัจจุบัน เนื่องจากผู้ใช้ไม่ได้เดินทางมายังห้องสมุดเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรสารสนเทศเพียงอย่างเดียวอีกต่อไป แต่ยังใช้การเข้าถึงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศแทน ซึ่งการสืบค้นนั้นอาจทำได้ทั้งจากที่บ้านหรือที่ทำงาน ด้วยเหตุผลคือไม่ต้องเดินทาง ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย ดังนั้นห้องสมุดจึงต้องปรับตัวตามผู้ใช้ คือพัฒนาให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเข้าถึงเช่นเดียวกัน

การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล

การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลจำเป็นต้องพิจารณาถึงเรื่องต่อไปนี้เป็นเรื่องสำคัญและมีความจำเป็นของการพัฒนาเนื้อหาที่ต้องการจัดเก็บ ขนาดของโครงการที่จะพัฒนาเนื่องจากเกี่ยวข้องกับงบประมาณ อุปกรณ์ที่ต้องการใช้ในโครงการและการสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการกำหนดผู้เชี่ยวชาญแต่ละด้านเพื่อพัฒนางานตามโครงการ (น้ำทิพย์ วิภาวิน. 2548: 154-156) ส่วนขั้นตอนการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลมีผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางไว้หลากหลายดังเช่น แม็กครีย์และแกลลาเกอร์ (McCray ;& Gallagher. 2001: 49-54) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล ดังต่อไปนี้คือ

1. การคาดหมายความเปลี่ยนแปลง เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นักออกแบบห้องสมุดดิจิทัลจึงควรมีแผนรองรับไว้สำหรับอนาคตเพื่อรองรับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป
2. การกำหนดเนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดดิจิทัล ผู้สร้างห้องสมุดดิจิทัลควรคัดเลือกเนื้อหาทรัพยากรสารสนเทศรวมทั้งสื่อหรือวัตถุที่จะนำมารวมไว้ในห้องสมุดโดยกำหนดเมตาดาตาให้แก่วัตถุนั้น
3. การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน จัดหาบุคลากรที่เหมาะสมกับงานพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล คือ นักคอมพิวเตอร์และบรรณารักษ์
4. การออกแบบระบบที่ใช้งานได้ เนื่องจากห้องสมุดดิจิทัลส่วนใหญ่ใช้อินเตอร์เน็ตในการเข้าถึง ดังนั้นการออกแบบเว็บไซต์ให้เข้าถึงได้ง่ายจึงถือเป็นสิ่งสำคัญในการเชื่อมต่อกับผู้ใช้และห้องสมุดดิจิทัล
5. การจัดการระบบให้เข้าถึงได้ง่ายโดยไม่ผูกติดกับระบบใดระบบหนึ่ง คือการไม่ใช้โปรแกรมใดเป็นพิเศษในการเข้าถึง แต่ส่งเสริมให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้ง่าย และเปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิในการเข้าถึงโดยเท่าเทียมกัน
6. การระมัดระวังเรื่องลิขสิทธิ์ ผู้พัฒนาห้องสมุดดิจิทัลควรคำนึงถึงเรื่องลิขสิทธิ์และกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา
7. การนำระบบอัตโนมัติมาใช้งานให้มากที่สุด เนื่องจากการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลต้องใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนาระบบ ถ้าสามารถสร้างกระบวนการทำงานให้เป็นอัตโนมัติได้จะทำให้งานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
8. การยึดถือมาตรฐานเนื่องจากการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลต้องใช้คนจำนวนมากในการพัฒนา ดังนั้นการยึดถือมาตรฐานเพื่อพัฒนาระบบห้องสมุดดิจิทัลจะทำให้มีหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานและการปฏิบัติงานร่วมกัน
9. การประกันคุณภาพ ควรมีในทุกกระบวนการของการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูง

10. การดูแลรักษาให้ยั่งยืน คือการรักษาทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดดิจิทัลให้ คงอยู่และสามารถใช้งานได้ในอนาคต

สำหรับแนวทางการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลในอนาคต ควรจะเริ่มดำเนินการจาก

1. การคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงการแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล เป็นขั้นตอนของการคัดเลือก และการแปลงข้อมูล ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล
2. การทำดรรชนีข้อมูล เป็นการจัดเก็บข้อมูลเป็นหมวดหมู่และหัวเรื่องในลักษณะการทำ Metadata และการจัดเก็บข้อมูลเพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ เป็นขั้นตอนของการจัดหมวดหมู่ การทำดัชนี การจัดเก็บ และการจัดทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบสารสนเทศดิจิทัล
3. การเผยแพร่ข้อมูลและการนำมาใช้ เป็นการเผยแพร่ข้อมูลในลักษณะที่ผู้ใช้ค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้ด้วยตนเอง เพื่อความสะดวกและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย การสืบค้นหรือเข้าถึงข้อมูล เช่น การจัดเรียง การค้นหา การค้นคืน เป็นต้น (น้ำทิพย์ วิภาวิน. 2548: 154-156)

เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล

ปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในการทำงานมากขึ้น การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลก็เช่นกัน จำเป็นต้องนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ เพื่อช่วยประหยัดเวลาและงบประมาณ ในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลดังนี้

1. เทคโนโลยีการคัดเลือกและการสร้างเนื้อหา ได้แก่เทคโนโลยีการสร้างข้อมูลดิจิทัล การจัดเก็บและการค้นหา รวมถึงเทคโนโลยีที่ใช้ในการแปลงข้อมูล โดยมีเทคนิคการแปลงข้อมูลพร้อมอุปกรณ์จัดเก็บ
2. เทคโนโลยีในการเข้าถึงหรือการสืบค้นข้อมูล โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ เช่น การทำดรรชนีและเครื่องมือช่วยค้น
3. เทคโนโลยีที่ช่วยให้ผู้ใช้เรียกใช้ข้อมูลได้ง่าย ซึ่งช่วยปรับปรุงพฤติกรรมการใช้ข้อมูลของผู้ใช้ เช่น หน้าจอเว็บไซต์ หรือส่วนต่อประสานงานกับผู้ใช้ ทำให้ผู้ใช้เรียกใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ได้ง่ายมากขึ้น
4. การทำแบบจำลองโปรแกรมเพื่อการใช้ข้อมูลร่วมกัน เช่น การทำชิ้นงานต้นแบบแบบรวดเร็วเป็นการพัฒนามาตรฐานของข้อมูลให้ใช้ร่วมกันได้โดยใช้หลักการทางวิศวกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนาซอฟต์แวร์เพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ (น้ำทิพย์ วิภาวิน. 2548: 157-158)

นอกจากนั้น สุภาพร ชัยธัมมะปกรณ และ บุญเลิศ อรุณพิบูลย์ (2552: 1) เสนอว่าห้องสมุดดิจิทัลต้องใช้เทคโนโลยีช่วยในการเก็บรวบรวมเอกสารในรูปแบบดิจิทัลเป็นหมวดหมู่ที่เรียกว่าคลังสื่อดิจิทัลเพื่อสะดวกในการสืบค้นและเข้าถึง โดยอาจจะพัฒนาระบบหรือซอฟต์แวร์บริหารจัดการห้องสมุดดิจิทัลขึ้นมาเอง หรือจะใช้ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปบริหารจัดการก็ได้ ส่วนมากการจัดทำห้องสมุดดิจิทัลจะเน้นรูปแบบการให้บริการผ่านเว็บไซต์ ดังนั้น หน่วยงานที่ดำเนินการ

ควรมีความพร้อมทางด้านเครือข่าย เครื่องแม่ข่ายคอมพิวเตอร์ หรือมีโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม จากนั้นจึงดำเนินการจัดเตรียมสื่อดิจิทัลรูปแบบต่าง ๆ ให้เป็นระบบมาตรฐาน พร้อม ๆ กับพัฒนาหรือเลือกใช้ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมในการจัดการห้องสมุดดิจิทัล หลังจากพัฒนาระบบพร้อมใช้งานแล้วก็เริ่มนำเข้าสื่อดิจิทัลพร้อมกำหนดคำสำคัญประกอบการสืบค้นเป็นชุดหรือคลังสื่อดิจิทัล เพื่อให้บริการทางอินเทอร์เน็ตหรืออินทราเน็ตได้เต็มประสิทธิภาพ

สำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย

ประวัติความเป็นมาของสำนักงานยุวกาชาด

สำนักงานยุวกาชาดเป็นหน่วยงานหนึ่งของสภากาชาดไทย ซึ่งเป็นองค์กรการกุศลสาธารณะ โดยมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เป็นพระบรมราชูปถัมภก สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เป็นสมณายิกา สภากาชาดไทย และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เป็นอุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย มีภารกิจในการปลูกฝังและเผยแพร่ให้เยาวชนอายุระหว่าง 15-25 ปี ทั้งในและนอกสถานศึกษาสังกัดต่าง ๆ มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและอุดมการณ์ของกาชาดในด้านมนุษยธรรม การดูแลสุขภาพอนามัย การบริการอาสาสมัคร และการส่งเสริมการมีสัมพันธภาพที่ดี มีศรัทธาต่อกาชาดและเข้าร่วมกิจกรรมกาชาดได้อย่างต่อเนื่องและส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรมอาสายุวกาชาดขึ้นในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนที่เป็นสมาชิกอาสายุวกาชาด สังกัดชมรมอาสายุวกาชาดสังกัดต่าง ๆ ได้ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมร่วมกับสภากาชาดไทยด้วยการมีจิตอาสา

สำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทยได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานยุวกาชาดจากสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งรับผิดชอบในการดูแลเยาวชนในระบบการศึกษา อายุระหว่าง 7-18 ปี ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกาชาดและยุวกาชาด รวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดตั้งหมู่ยุวกาชาดขึ้นในสถานศึกษา มีหลักสูตรการเรียนการสอนยุวกาชาดที่ชัดเจน

นอกจากหน่วยงานดังกล่าวแล้ว สำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทยยังได้รับความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบดูแลเยาวชนอายุระหว่าง 15-25 ปี อีกหลายหน่วยงาน ทั้งนี้ ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานั้น มีสถานศึกษาในสังกัดที่ขอจัดตั้งชมรมอาสายุวกาชาดตั้งแต่ปี 2546 จำนวนทั้งสิ้น 22 ชมรม ชมรมแรกคือชมรมอาสายุวกาชาดวิทยาลัยการอาชีวศึกษาปัตตานี จังหวัดปัตตานี และชมรมสุดท้ายคือ ชมรมอาสายุวกาชาดโรงเรียนเทคนิคพนิชการอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำนักงานยุวกาชาดมีอำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับสภากาชาดไทยของสำนักงานยุวกาชาดคือ “มีหน้าที่ปลูกฝังและเผยแพร่ให้เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและอุดมการณ์ของกาชาดในด้านมนุษยธรรม การดูแลสุขภาพอนามัย การบริการอาสาสมัคร และการส่งเสริมการมีสัมพันธภาพที่ดี มีศรัทธาต่อกาชาด และเข้าร่วมกิจกรรมของสภากาชาดไทยได้อย่างต่อเนื่อง”

ส่วนงานตามภารกิจประจำของสำนักงานยูวกาชาด มีดังนี้

1. งานพัฒนาสมรรถนะเครือข่ายยูวกาชาดเพื่อช่วยเหลือประชาชนด้านคุณภาพ

ชีวิต

- 1.1 จัดอบรมอาสายูวกาชาดหลักสูตรพื้นฐาน
- 1.2 จัดอบรมวิทยากรแกนนำยูวกาชาดด้านปฐมพยาบาล
- 1.3 จัดอบรมวิทยากรยูวกาชาด
- 1.4 จัดอบรมวิทยากรด้านปฐมพยาบาล
- 1.5 จัดอบรมอาสายูวกาชาดด้านปฐมพยาบาล
- 1.6 จัดอบรมวิทยากรยูวกาชาด ด้านกาชาดและกฎหมายมนุษยธรรมระหว่าง

ประเทศ (IHL)

- 1.7 วิทยากรยูวกาชาดด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
- 1.8 จัดอบรมอาสายูวกาชาดด้านการดูแลผู้สูงอายุ
- 1.9 จัดอบรมที่ปรึกษาชมรมอาสายูวกาชาด
- 1.10 จัดประชุมสัมมนาเครือข่ายยูวกาชาด และการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาเครือข่ายยูวกาชาด

2. งานขยายเครือข่ายยูวกาชาดสู่เยาวชน

- 2.1 จัดประชุมสัมมนาเพื่อขยายเครือข่ายยูวกาชาดสู่กลุ่มเป้าหมายใหม่
- 2.2 กิจกรรมคัดสรรกุลบุตร-กุลธิดากาชาดและการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

การขยายเครือข่ายยูวกาชาด

3. งานพัฒนาและผลิตสื่อคู่มือและแนวทางการจัดกิจกรรม

- 3.1 งานพัฒนาและจัดทำคู่มืออบรมเยาวชนหลักสูตรพื้นฐานยูวกาชาด
- 3.2 งานพัฒนาและจัดทำคู่มือหลักสูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตเรื่อง

ปฐมพยาบาล การดูแลผู้สูงอายุ การอนุรักษ์ธรรมชาติ เรื่องกาชาดและกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ (IHL) การป้องกันภัยพิบัติ ฯลฯ

3.3 งานพัฒนาสื่อประกอบการจัดอบรม

4. งานประชาสัมพันธ์ เผยแพร่การจัดกิจกรรมยูวกาชาดและงานวิเทศสัมพันธ์

- 4.1 งานประชาสัมพันธ์งานวันคล้ายวันสถาปนายูวกาชาดไทย
- 4.2 งานประชาสัมพันธ์กิจการยูวกาชาดสู่สาธารณะ
- 4.3 งานต้อนรับและจัดกิจกรรมศึกษาดูงานแก่เครือข่ายอาสายูวกาชาดทั้งใน

และต่างประเทศ

- 4.4 งานจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์
- 4.5 งานให้บริการด้านประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ภาพถ่าย ติดตั้งอุปกรณ์

โสตทัศนูปกรณ์ จัดทำวีอาร์ตามโครงการต่าง ๆ

- 4.6 งานคัดเลือกและส่งผู้แทนยูวกาชาดไปร่วมกิจกรรมในต่างประเทศ

- 4.7 งานแลกเปลี่ยนผู้แทนยูวกาชาดกับสภากาชาดต่างประเทศ
 - 4.8 งานจัดค่ายสัมพันธ์ภาพระหว่างประเทศ
 - 4.9 งานจัดทำฐานข้อมูลและผลิตสื่อการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์
- และการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ยูวกาชาด

5. งานบริหารงานทั่วไป

- 5.1 งานการเงิน
- 5.2 งานพัสดุ
- 5.3 งานบุคลากร
- 5.4 งานจัดซื้อจัดจ้าง
- 5.5 งานผู้มีอุปการะคุณ
- 5.6 งานนโยบายและแผนฯ

ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด

สำนักงานยูวกาชาดเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการปลูกฝังและเผยแพร่ให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและอุดมการณ์ของกาชาดในด้านมนุษยธรรมการดูแลสุขภาพอนามัยการบริการอาสาสมัครและการส่งเสริมการมีสัมพันธ์ภาพที่ดีมีศรัทธาต่อกาชาดและเข้าร่วมกิจกรรมกาชาดได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานยูวกาชาดและมีส่วนร่วมในการสนับสนุนภารกิจดังกล่าว จึงได้พัฒนาห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาดขึ้น เพื่อส่งเสริมและให้ความรู้ให้แก่เครือข่ายยูวกาชาด อาสายูวกาชาด ประชาชนทั่วไป โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนช่วยในการผลักดันให้เกิดความคล่องตัวในการเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด คือ ให้ความรู้เกี่ยวกับกิจการยูวกาชาด การดำเนินงาน ภารกิจ หนังสือคู่มือ ตำรา เกี่ยวกับการเรียนการสอนยูวกาชาดให้แก่ผู้สนใจ ช่วยลดปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสารสนเทศเนื่องจากไม่ถูกจำกัดด้วยสถานที่และเวลาและส่งเสริมให้ผู้ใช้ห้องสมุดดิจิทัลได้เรียนรู้ด้วยตนเองและเพิ่มพูนทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยมีกลุ่มผู้ใช้บริการ คือ อาสายูวกาชาด เครือข่ายยูวกาชาด และประชาชนทั่วไป

ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดดิจิทัล

1. สื่อสิ่งพิมพ์ของสำนักงานยูวกาชาดและหน่วยงานในสภากาชาดไทย
 - 1.1 สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับวิทยากรยูวกาชาด โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น
 - 1.1.1 การปฐมพยาบาล
 - 1.1.2 การดูแลผู้สูงอายุ
 - 1.1.3 กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
 - 1.1.4 ลดโลกร้อน
 - 1.2 สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับอาสายูวกาชาดโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น

- 1.2.1 การปฐมพยาบาล
- 1.2.2 การดูแลผู้สูงอายุ
- 1.2.3 กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
- 1.2.4 หลักสูตรพื้นฐาน
2. วารสารยูวกาชาด
3. แกลเลอรี
 - 3.1 แผ่นพับ
 - 3.2 โปสเตอร์
 - 3.3 สื่อภาพพลิก
 - 3.4 บทเรียนที่จัดทำด้วยโปรแกรม PowerPoint
4. เพลงยูวกาชาด
5. บทความ
 - 5.1 บทความเกี่ยวกับยูวกาชาด
 - 5.2 ปกิณกะ
6. แหล่งสารสนเทศออนไลน์
 - 6.1 แหล่งข้อมูลออนไลน์
 - 6.2 เว็บไซต์หน่วยงานในสหประชาชาติไทย

การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาดเพื่อให้บริการความรู้ กิจการยูวกาชาด การดำเนินงาน ภารกิจ หนังสือคู่มือ ตำรา เกี่ยวกับการสอนยูวกาชาดให้แก่ผู้ที่ สนใจโดยไม่จำกัดสถานที่และเวลา ส่งเสริมให้ผู้ได้ใช้ได้รับประโยชน์สูงสุด เพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่ง ที่ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงสารสนเทศภายในห้องสมุดและสารสนเทศที่มีในสำนักงานยูวกาชาด รวมถึงสารสนเทศที่สนับสนุนในเรื่องการจัดอบรม จึงนับเป็นโอกาสที่ดีที่จะต้องพัฒนาเว็บไซต์ ห้องสมุดดิจิทัลในครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

จากการสำรวจงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุด ดิจิทัล มีผู้วิจัยไว้ดังนี้

พาทีย์ (Pathy. 2000: 3) ศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบระบบการสืบค้นห้องสมุดดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์คือพัฒนาระบบการสืบค้นห้องสมุดดิจิทัลที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้ ซึ่งมี มหาวิทยาลัย 4 แห่งเข้าร่วมในการศึกษาครั้งนี้ โดยมหาวิทยาลัยคอนคอร์ดีย (Concordia University) เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในส่วนของการออกแบบและพัฒนารูปแบบให้สมบูรณ์มากที่สุด วิธีดำเนินการ วิจัย คือ ให้นิสิตทดสอบการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศจากห้องสมุดดิจิทัล จากการค้นรูปภาพ จำนวน 9,000 ภาพ ผลการศึกษาพบว่า การค้นคืนทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดดิจิทัลจะต้องทำ

ให้ผลิตสามารถค้นคืนได้ง่าย เนื่องจากสารสนเทศในห้องสมุดดิจิทัลมีจำนวนมาก และซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการพัฒนาห้องสมุดจะต้องช่วยในการกลั่นกรองข้อมูลได้เป็นอย่างดี

อกินกู (Agingu. 2000: 30-37) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เว็บไซต์ห้องสมุดในการเผยแพร่และให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการบริการสารสนเทศของเว็บไซต์ห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น กลุ่มตัวอย่างคือผู้ให้บริการของห้องสมุดวิทยาลัยฮิสทอริคอลลี แบล็ค (Historically Black Colleges) และผู้ให้บริการห้องสมุดหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา โดยใช้วิธีสัมภาษณ์ผู้ให้บริการจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 75 เว็บไซต์ โดยนำคำถามเกี่ยวกับการให้บริการและเรื่องการดูแลเว็บไซต์ขึ้นที่หน้าเว็บไซต์ <http://www.usd.edu/engl/proamateur.html> ระหว่างวันที่ 18 สิงหาคม – 1 กันยายน 1998 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับห้องสมุดและการให้บริการทรัพยากรของห้องสมุดจากเว็บไซต์ห้องสมุด ผู้วิจัยเสนอแนะรูปแบบบริการบนเว็บไซต์ห้องสมุด ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการให้บริการแก่ผู้ใช้ได้ดียิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้คือ 1) ผู้ใช้สามารถเข้าถึงโฮมเพจของห้องสมุดได้จากโฮมเพจหรือเว็บไซต์ของหน่วยงานหลักได้ 2) ผู้ใช้สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดผ่านทางเว็บไซต์ห้องสมุดได้ 3) ผู้ใช้สามารถเข้าถึงรายชื่อของวารสารที่มีให้บริการในห้องสมุดผ่านทางเว็บไซต์ห้องสมุดได้ 4) ผู้ใช้สามารถเข้าถึงดัชนีและฐานข้อมูลซีดีรอมผ่านเว็บไซต์ห้องสมุด 5) ผู้ใช้สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์และฐานข้อมูลอื่น ๆ ผ่านเว็บไซต์ห้องสมุด 6) ผู้ใช้สามารถส่งคำถามหรือขอความช่วยเหลือได้ผ่านทางเว็บไซต์ห้องสมุด 7) ผู้ใช้สามารถใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดผ่านทางเว็บไซต์ห้องสมุดได้ 8) เว็บไซต์ห้องสมุดควรมีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้ใช้สนใจ 9) เว็บไซต์ของห้องสมุดสามารถเชื่อมโยงไปยังห้องสมุดอื่น ๆ ในระดับเดียวกันได้ 10) เว็บไซต์ห้องสมุดควรแสดงวันที่ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลครั้งสุดท้าย 11) เว็บไซต์ของห้องสมุดมีบริการถามตอบกับผู้ใช้ 12) เว็บไซต์ของห้องสมุดสามารถใช้ในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ในด้านต่าง ๆ เช่น การเรียนผ่านทางเว็บไซต์ การทดสอบผ่านเว็บไซต์ ฯลฯ

คิบิริเก้และเดอปาโร (Kibirige; & De Palo. 2001: 283-295) ศึกษาเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ตในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยในพื้นที่มหานครนิวยอร์กกับการเรียนรู้ของผู้ใช้บริการที่ใช้ห้องสมุดดิจิทัล การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกลั่นกรองแนวคิดและประเด็นต่าง ๆ ในการใช้งานของผู้ใช้บริการห้องสมุดดิจิทัล วิธีการวิจัยคือการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการ กลุ่มตัวอย่างคือผู้ใช้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในเขตมหานครนิวยอร์ก การศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะพัฒนาโปรแกรมการศึกษาของผู้ใช้บริการ เช่น ลักษณะและประเภทของการเก็บข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล ส่วนต่อประสานกับผู้ใช้ ความต้องการด้านอุปกรณ์และโปรแกรมการเข้าถึงด้วยระบบโทรคมนาคม จากผลการศึกษาปรากฏว่าผู้ใช้อย่างคงใช้โปรแกรมค้นหาเป็นช่องทางสำคัญในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการฝึกอบรมหรือแนะนำผู้ใช้ในเรื่องนี้ ซึ่งการฝึกอบรมควรจะเน้นความแตกต่างระหว่างทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลกับแหล่งสารสนเทศจากเว็บไซต์ทั่วไป และยังพบว่าผู้ใช้จำนวนมากเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล

บนอินเทอร์เน็ตจากบ้าน ซึ่งหมายความว่าได้มีการก้าวผ่านห้องสมุดไป การให้การศึกษาผู้ใช้แบบเดิมและบทบาทของบรรณารักษ์ในการให้การศึกษาแก่ผู้ใช้จำเป็นที่จะได้รับการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยจะอยู่ในลักษณะการสอนการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่าการสอนใช้ห้องสมุด การช่วยเหลือผู้ใช้ห้องสมุดอาจทำได้โดยการสอนออนไลน์ เพื่อช่วยเพิ่มพูนทักษะของผู้ใช้ นอกจากนี้ในส่วนเนื้อหาอาจเน้นที่การใช้เครื่องมือที่จำเป็นในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลและลักษณะเฉพาะของทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล

หลิว (Liu. 2004: 338-345) ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการ มาตรฐานและเทคนิคในการแปลงวัสดุของห้องสมุดให้เป็นดิจิทัลของโครงการห้องสมุดดิจิทัลในสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทของวัสดุที่ห้องสมุดต่าง ๆ แปลงให้เป็นดิจิทัล แนวทาง วิธีการ มาตรฐาน เทคโนโลยีที่ใช้ในการพัฒนาโครงการห้องสมุดดิจิทัล รวมทั้งปัญหาของโครงการห้องสมุดดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างคือโครงการห้องสมุดดิจิทัลของมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดเฉพาะ รวมทั้งศูนย์สนเทศในประเทศสหรัฐอเมริกา วิธีการศึกษาคือเข้าไปสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดมหาวิทยาลัยซึ่งทำโครงการห้องสมุดดิจิทัล และเก็บรวบรวมปัญหาที่พบในการดำเนินงาน ผลการศึกษาปรากฏว่า โครงการห้องสมุดดิจิทัลในประเทศสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่เป็นโครงการห้องสมุดดิจิทัลของห้องสมุดมหาวิทยาลัย เนื่องจากห้องสมุดของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณในการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลจากหน่วยงานของรัฐ โดยวัสดุที่ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษานำมาแปลงให้เป็นดิจิทัลเป็นวัสดุที่มีคุณค่าของมหาวิทยาลัย เช่น วิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัย และวัสดุที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เช่น ต้นฉบับงานเขียน งานศิลปะ บทเพลง วรรณกรรมเยาวชน เอกสารด้านประวัติศาสตร์และภาพถ่ายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในยุคแรกของสหรัฐอเมริกาและยุโรป ปัญหาที่พบส่วนใหญ่เกี่ยวกับเทคโนโลยีได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการแปลงให้เป็นดิจิทัลซึ่งในอนาคตมีแนวโน้มในการใช้ซอฟต์แวร์ในการจัดการแปลงข้อมูลภาพมากขึ้น สำหรับฮาร์ดแวร์พบว่ามีแนวโน้มในการใช้กล้องดิจิทัลแทนการใช้สแกนเนอร์แบบราบในการแปลงให้เป็นดิจิทัล รวมทั้งปัญหาการจัดเก็บทรัพยากรดิจิทัลในเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายของห้องสมุด เนื่องจากต้องใช้เนื้อที่ในการจัดเก็บมาก

งานวิจัยในประเทศ

จากการสำรวจงานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัล มีผู้วิจัยไว้ดังนี้

กัลยาณี สิงห์ดวง (2548: 2) ศึกษาเรื่องการสร้างเว็บไซต์เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวบนอินเทอร์เน็ต โดยใช้โปรแกรมแมโครมีเดีย ดรีมวีฟเวอร์ เอ็มเอ็กซ์ จากการศึกษาทำให้ได้เว็บไซต์เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วน คือ พระราชประวัติ ห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ โดยนำเสนอในลักษณะของข้อความหลายมิติ

และสื่อหลายมิติ ผู้วิจัยได้ออกแบบให้ภายในเว็บเพจ ประกอบด้วย เนื้อหา รูปภาพ เสียงเพลง ภาพยนตร์ และหนังสือดิจิทัล โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสวยงาม ความสะดวกในการใช้งาน และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ จะช่วยให้เว็บไซต์มีความน่าสนใจและดึงดูดใจผู้ใช้บริการ และเมื่อสอบถามความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ในด้านเนื้อหา ตัวอักษร และการนำเสนอ จากผู้ใช้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วย นิสิต นักศึกษา นักวิชาการ ทางประวัติศาสตร์ และบุคคลทั่วไป พบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ทุกด้านในระดับมาก

ทรงวุฒิ อินทจักร (2543: 5) ศึกษาเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษา

ระดับอุดมศึกษาด้วยห้องสมุดดิจิทัลที่จัดเก็บเอกสารวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพห้องสมุดดิจิทัลที่ต้องรองรับงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยแต่ละปีซึ่งมีจำนวนมากขึ้น ประกอบกับความต้องการของผู้ใช้ที่ต้องการใช้เอกสารวิจัยโดยไม่ต้องเดินทางมาที่ห้องสมุดเพื่อยืมเอกสารวิจัยและต้องการสืบค้นและสามารถนำเอกสารวิจัยไปใช้ได้ทันทีโดยผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต วิธีการวิจัยคือการออกแบบฐานข้อมูลและพัฒนาระบบงานเพื่อจัดเก็บรายละเอียดเอกสารวิจัยและเก็บเอกสารวิจัยในรูปแบบพีดีเอฟไฟล์ อีกทั้งพัฒนาระบบงานให้สามารถสืบค้นและสามารถนำเอกสารวิจัยไปใช้ได้โดยผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การศึกษาใช้วิธีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานขององค์กร (System Development Life Cycle : SDLC) ในการจัดทำโปรแกรมต้นแบบของระบบ ห้องสมุดดิจิทัลที่จัดเก็บเอกสารวิจัย โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทำความเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบงานปัจจุบัน และศึกษาความเป็นไปได้ของระบบในการทำงาน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์และการออกแบบระบบที่เป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้ ในลักษณะที่ง่ายต่อการใช้งาน โดยใช้โปรแกรมไมโครซอฟต์แอคเซส 2000 เป็นฐานข้อมูล และใช้โปรแกรมไมโครซอฟต์วิซวลเบสิก 6 ในการพัฒนา ซึ่งผลจากการวิจัยดังกล่าวคือโปรแกรมประยุกต์เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและการจัดการข้อมูลเอกสารการวิจัย พร้อมกันนี้ได้มีข้อเสนอแนะในการพัฒนางานวิจัยนี้ต่อไปคือ การเพิ่มโปรแกรมสำหรับช่วยจัดทำคำสำคัญ (Keyword) โดยอัตโนมัติ การเพิ่มโปรแกรมสำหรับการสืบค้นด้วยการใช้ภาษาธรรมชาติ (Natural language) อีกทั้งโปรแกรมสำหรับส่งงานวิจัยผ่านทางอินเทอร์เน็ต

สุณี รักษาเกียรติศักดิ์ (2548: 6) ศึกษาเรื่องแนวทางการจัดทำและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล ประสพการณ์จากต่างประเทศและข้อเสนอแนะสำหรับประเทศไทย โดยมีจุดประสงค์หลัก 3 ประการ คือ 1) ศึกษาการดำเนินงานการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลระดับชาติของต่างประเทศ 2) ศึกษาและรวบรวมแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพของประเทศไทย เพื่อให้ทราบสถานภาพแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลของประเทศไทย รวมทั้งพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพของประเทศไทย 3) เสนอแนวทางการจัดทำและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลสำหรับประเทศไทย จากการวิจัยพบว่ามีข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลระดับชาติของไทยว่าต้องจัดให้มีหน่วยงานดูแลรับผิดชอบในเรื่องการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยตรง และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน สนับสนุนด้านงบประมาณและจัดตั้งคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับชาติเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ต่อไป

รัตติมา จินาพงษา (2553: 9) ศึกษาเรื่องมุมมองใหม่ของการออกแบบเว็บไซต์เพื่อ
 การบริการ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ 1) รวบรวมบริการที่สามารถ
 ให้บริการผ่านเว็บไซต์ ขั้นตอนนี้เป็นการพิจารณาและคัดเลือกบริการต่าง ๆ ว่ามีบริการใดบ้างที่อยู่ใน
 ในรูปดิจิทัลอยู่แล้วซึ่งพร้อมให้บริการผ่านเว็บไซต์ได้เลย และมีบริการอะไรอีกบ้างที่เป็นบริการที่
 ผู้ใช้ต้องการแต่ยังไม่อยู่ในรูปดิจิทัล และสามารถจะเปลี่ยนให้อยู่ในรูปดิจิทัลได้หรือไม่ หากเปลี่ยน
 ได้จะต้องทำอย่างไร และใครจะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและอัปเดตข้อมูลในส่วนไหน

2) การจัดหมวดหมู่ / วางองค์ประกอบ การจัดหมวดหมู่และจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ บนเว็บไซต์
 จะต้องคำนึงถึงหลักความเป็นมิตรต่อผู้ใช้ใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน และดึงดูดความสนใจของผู้ใช้
 อีกทั้งต้องนำเสนอข้อมูลที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ให้มากที่สุด ในขณะที่เดียวกันก็จะนำเสนอ
 ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานให้น้อยที่สุด 3) การเลือกเครื่องมือที่ใช้จัดทำเว็บไซต์ ภาษาคอมพิวเตอร์
 ฐานข้อมูล และโปรแกรมเว็บเซิร์ฟเวอร์ที่เลือกใช้จะเน้นการใช้โปรแกรมที่มีลักษณะเป็นโอเพนซอร์ส
 เป็นหลัก ซึ่งผลการดำเนินงานจากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ได้ข้อสรุปด้านองค์ประกอบและ
 เนื้อหาในการจัดทำเว็บไซต์ ดังนี้ 1) หน้าแรกเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
 การอบรมต่าง ๆ ของห้องสมุด 2) หน้าเว็บไซต์หลัก เป็นหน้าที่รวมบริการทั้งหมดไว้ ซึ่งจะแบ่ง
 ออกเป็นหมวดหมู่ และเมื่อมีการใช้งานไปแล้วระยะหนึ่งผู้พัฒนาได้ดำเนินการปรับปรุงโดยลด
 กราฟิกต่าง ๆ ลง เพื่อให้การเรียกใช้งานมีความเร็วมากขึ้นและใช้งานง่ายมากขึ้น 3) เครื่องมือที่ใช้
 ในการจัดทำประกอบด้วย 1) ภาษาคอมพิวเตอร์สำหรับพัฒนาเว็บไซต์คือภาษาพีเอชพี เพราะเป็น
 ภาษาที่สามารถพัฒนาเว็บเพจที่โต้ตอบกับผู้ใช้ได้อย่างรวดเร็ว 2) ฐานข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนา
 เว็บไซต์คือฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล เป็นระบบจัดการฐานข้อมูลที่ถูกเลือกใช้ใน การพัฒนาเพราะมี
 ข้อดีคือมีความง่ายในการติดตั้งและการจัดการฐานข้อมูล รวมถึงยังมีการพัฒนาโปรแกรมอยู่
 ตลอดเวลา 3) ใช้อาปาเชเป็นโปรแกรมให้บริการเว็บเซิร์ฟเวอร์ เนื่องจากง่ายในการติดตั้งและ
 ปรับแต่งเพื่อใช้งาน ซึ่งทั้งสามข้อเป็นเครื่องมือที่มีลิขสิทธิ์อยู่ในลักษณะโอเพนซอร์ส จึงไม่มี
 ค่าใช้จ่ายในการใช้งาน จากผลการเก็บสถิติการเปิดให้เข้าใช้งานเว็บไซต์ พบว่าปริมาณการเข้ามาใช้
 งานบริการเว็บไซต์สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยนเรศวรอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ

ฟ้า วิไลขำ (2556: 4) ศึกษาเรื่องการพัฒนาเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์เมืองพิษณุโลกแบบ
 มีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์เมืองพิษณุโลกโดยใช้กระบวนการแบบมี
 ส่วนร่วม พัฒนาฐานข้อมูลโบราณวัตถุโดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม และศึกษาความพึงพอใจ
 ของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์เมืองพิษณุโลกและฐานข้อมูลโบราณวัตถุ โดยใช้วิธีสร้างเว็บไซต์
 ด้วยโปรแกรมอะโดบี ดรีมวีฟเวอร์ ซีเอส 3 แนะนำเนื้อหาเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์เมืองพิษณุโลก และ
 สร้างฐานข้อมูลด้วยโปรแกรมกรีนสโตน มีเนื้อหาเกี่ยวกับโบราณวัตถุที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์เมือง
 พิษณุโลก โดยเว็บไซต์สามารถสืบค้นได้จากรายการชื่อวัตถุ รายการคำค้น และรายการประเภท
 วัตถุ ผลการวิจัยพบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ในด้านเนื้อหา การใช้สี รูปแบบตัวอักษร
 การใช้ภาพและภาพเคลื่อนไหว ระบบนำทางและการเข้าถึงในระดับมาก และผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อ
 ฐานข้อมูลทุกด้านในระดับมากเช่นกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศพบว่า งานวิจัยในต่างประเทศมีประเด็นเกี่ยวกับการออกแบบระบบการสืบค้นห้องสมุดดิจิทัล เพื่อพัฒนาให้ง่ายและสะดวกต่อการใช้ และมีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้เว็บไซต์ห้องสมุดในการเผยแพร่และให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการบริการสารสนเทศของเว็บไซต์ห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และการศึกษาแนวคิดในการใช้งานของผู้ใช้บริการห้องสมุดดิจิทัลและศึกษาเกี่ยวกับวิธีการ มาตรฐานและเทคนิคในการแปลงวัสดุของห้องสมุดให้เป็นดิจิทัล เพื่อศึกษาประเภทของวัสดุที่ห้องสมุดต่าง ๆ แปลงให้เป็นดิจิทัล

สำหรับการศึกษางานวิจัยในประเทศนั้นพบว่า มีประเด็นเกี่ยวข้องงานวิจัยของผู้วิจัย ได้แก่ เรื่องการจัดทำและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล การเพิ่มประสิทธิภาพของห้องสมุดดิจิทัลเพื่อรองรับงานวิจัยที่เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน และการออกแบบเว็บไซต์เพื่อการบริหาร รวมถึงการพัฒนาเว็บไซต์โดยศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้เพื่อนำไปพัฒนาเว็บไซต์ต่อไป

บทที่ 3

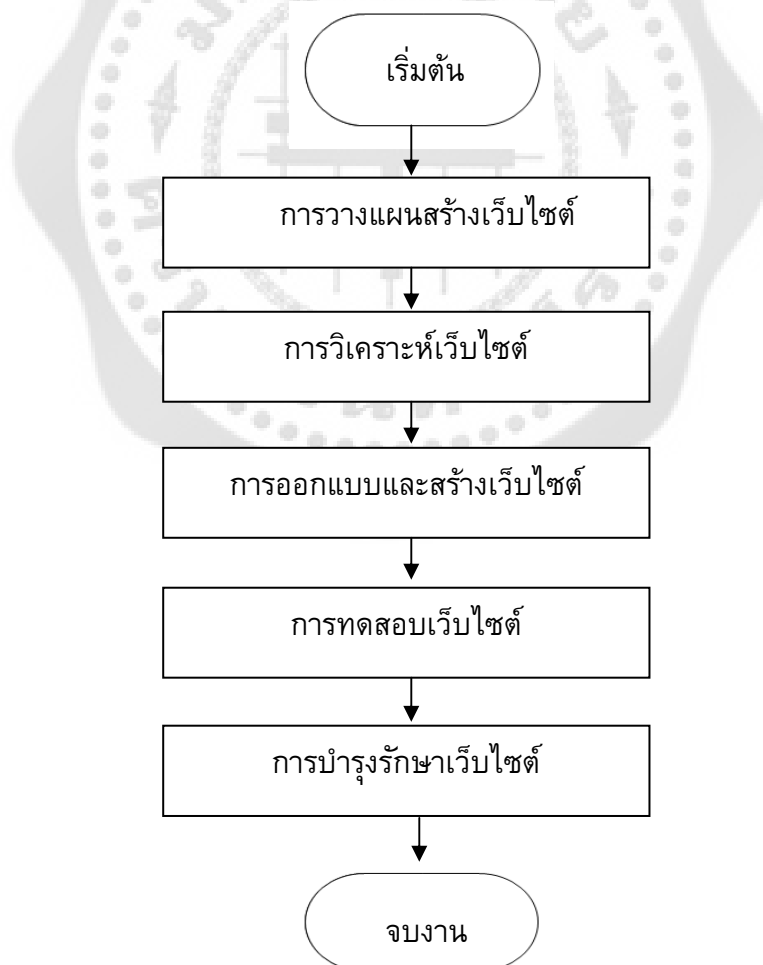
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาฯ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาฯ
2. การประเมินเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาฯ

การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาฯ

การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาฯ โดยใช้แนวคิดตามวงจรชีวิตการพัฒนาเว็บไซต์ของเชลลีและวูดส์ (Shelly; & Woods. 2010: 12-14) มาปรับใช้ในกระบวนการพัฒนาเว็บไซต์ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 กระบวนการพัฒนาเว็บไซต์ตามแนวคิดของเชลลีและวูดส์

การวางแผนสร้างเว็บไซต์

รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศด้านยูวกาชาดและวางแผนการพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด ดังนี้

1. สำรวจสำนักงานยูวกาชาดและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของสำนักงานยูวกาชาด ข้อมูลด้านการให้บริการ ทรัพยากรสารสนเทศ สถานที่ตั้งของสำนักงานยูวกาชาด

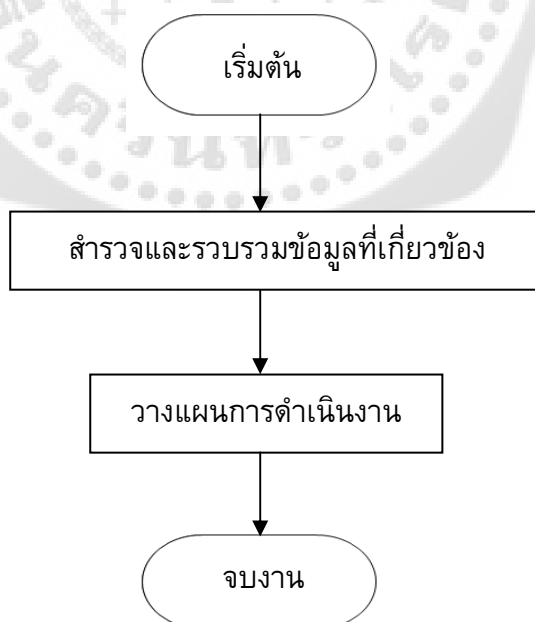
2. วางแผนการดำเนินงาน

2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงสำหรับผู้ใช้ที่ต้องการรู้จักและค้นหาข้อมูลด้านสารสนเทศยูวกาชาด

2.2 กำหนดเนื้อหาภายในเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด คือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานยูวกาชาดทั้งหมด เช่น ประวัติความเป็นมา ที่ตั้ง การให้บริการ ทรัพยากรสารสนเทศ เป็นต้น

2.3 กำหนดรูปแบบของเว็บไซต์ คือ มีรูปแบบสดใส สะท้อนความเป็นยูวกาชาด สีพื้นหลังเป็นสีอ่อน ดูสบายตา

ขั้นตอนการวางแผนสร้างเว็บไซต์ ดังภาพประกอบ 3

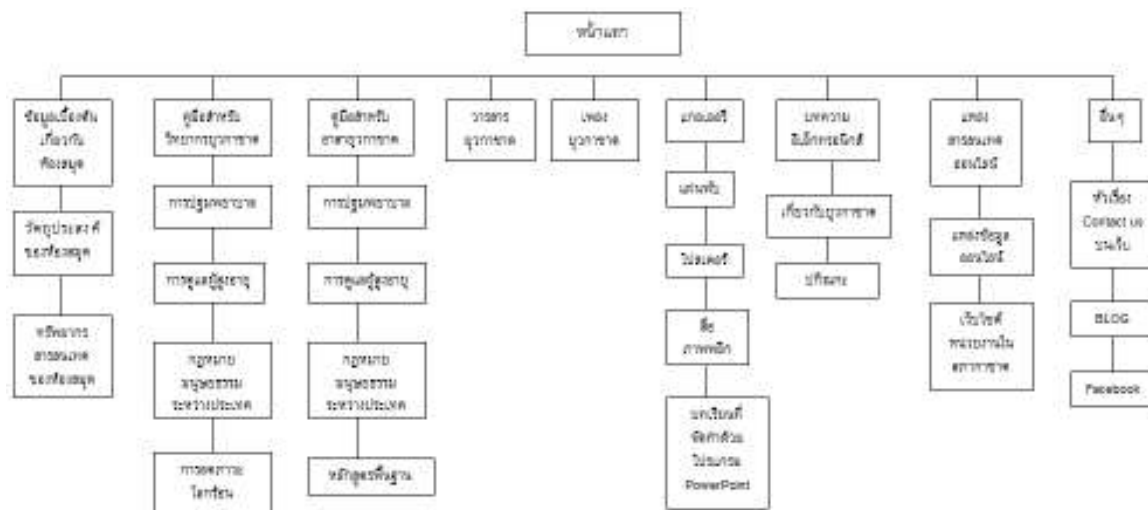

ภาพประกอบ 3 ผังงานการวางแผนสร้างเว็บไซต์

การวิเคราะห์เว็บไซต์

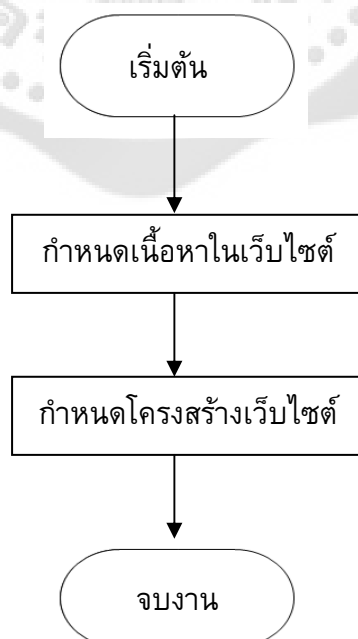
1. นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนการวางแผนสร้างเว็บไซต์มากำหนดเนื้อหาที่จะนำเสนอในเว็บไซต์
2. เนื้อหาภายในเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาชาติ มีดังนี้
 - 2.1 สื่อสิ่งพิมพ์ของสำนักงานยุคภาษาชาติและหน่วยงานในสภาภาษาชาติไทย
 - 2.1.1 สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับวิทยากรยุคภาษาชาติ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น
 - 2.1.1.1 การปฐมพยาบาล
 - 2.1.1.2 การดูแลผู้สูงอายุ
 - 2.1.1.3 กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
 - 2.1.1.4 การลดโลกร้อน
 - 2.1.2 สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับอาสายุคภาษาชาติโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น
 - 2.1.2.1 การปฐมพยาบาล
 - 2.1.2.2 การดูแลผู้สูงอายุ
 - 2.1.2.3 กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
 - 2.1.2.4 หลักสูตรพื้นฐาน
 - 2.2 วารสารยุคภาษาชาติ
 - 2.3 แกลเลอรี
 - 2.3.1 แผ่นพับ
 - 2.3.2 โปสเตอร์
 - 2.3.3 สื่อภาพพลิก
 - 2.3.4 บทเรียนที่จัดทำด้วยโปรแกรม PowerPoint
 - 2.4 เพลงยุคภาษาชาติ
 - 2.5 บทความ
 - 2.5.1 บทความเกี่ยวกับยุคภาษาชาติ
 - 2.5.2 ปกิณกะ
 - 2.6 แหล่งสารสนเทศออนไลน์
 - แหล่งข้อมูลออนไลน์

3. จากการกำหนดเนื้อหาของเว็บไซต์ในข้างต้น ผู้วิจัยนำมาจัดทำเป็นโครงสร้างเว็บไซต์ (Site structure) ได้ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 โครงสร้างเว็บไซต์

จากการนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนการวางแผนสร้างเว็บไซต์มากำหนดเนื้อหาที่จะนำเสนอในเว็บไซต์ข้างต้น จึงได้ขั้นตอนการวิเคราะห์เว็บไซต์ ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 ผังงานการวิเคราะห์เว็บไซต์

การออกแบบและสร้างเว็บไซต์

ดำเนินการออกแบบและสร้างเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด ดังต่อไปนี้

1. ออกแบบหน้าเว็บเพจ กำหนดสีพื้นหลัง ตำแหน่งของระบบนำทาง สี รูปและตัวอักษร ตำแหน่งการวางเนื้อหา ตำแหน่งภาพและภาพเคลื่อนไหว โดยใช้ซอฟต์แวร์รูปสร้างส่วนประกอบต่าง ๆ ในแต่ละหน้าเว็บเพจตามเนื้อหาที่กำหนดในข้างต้น

2. สร้างเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด ดังต่อไปนี้

2.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของห้องสมุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ของห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

2.2 นำคู่มือสำหรับวิทยากรยุคกาชาด ได้แก่ เรื่องการปฐมพยาบาลการดูแลผู้สูงอายุ กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ และการลดภาวะโลกร้อน มาแปลงเป็นไฟล์พีดีเอฟ

2.3 นำคู่มือสำหรับอาสาสมัครยุคกาชาด ได้แก่ เรื่องการปฐมพยาบาลการดูแลผู้สูงอายุ กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ และหลักสูตรพื้นฐาน มาแปลงเป็นไฟล์พีดีเอฟ

2.4 นำวารสารยุคกาชาดฉบับตัวเล่มมาแปลงเป็นไฟล์พีดีเอฟ

2.5 รวบรวมไฟล์เพลงยุคกาชาด

2.6 รวบรวมแผ่นพับ โปสเตอร์ สื่อภาพพลิก บทเรียนที่จัดทำด้วยโปรแกรม

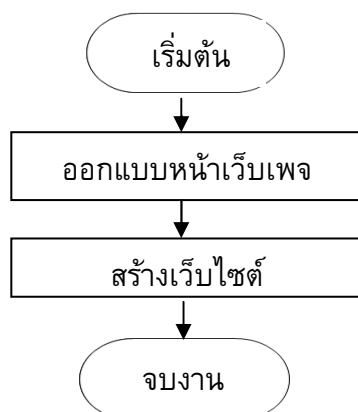
PowerPoint

2.7 รวบรวมบทความอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับยุคกาชาดและปณิณกะ

2.8 รวบรวมแหล่งสารสนเทศออนไลน์ ได้แก่ แหล่งข้อมูลออนไลน์ และเว็บไซต์หน่วยงานในสภากาชาดไทย

2.9 รวบรวมข้อมูลการติดต่อสำนักงาน ได้แก่ Contact us บนเว็บ Facebook

นำข้อมูลที่ได้ทำการรวบรวมไว้ในขั้นต้น มาดำเนินการจัดทำเป็นเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด โดยใช้ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปสร้างจากนั้นอัปโหลด (Upload) ข้อมูลไปติดตั้งไว้บนเครื่องบริการเว็บ (Web server) โดยใช้ ยูอาร์แอล (URL) คือ <http://thaircy.redcross.or.th> ขั้นตอนการออกแบบและสร้างเว็บไซต์ ดังภาพประกอบ 6

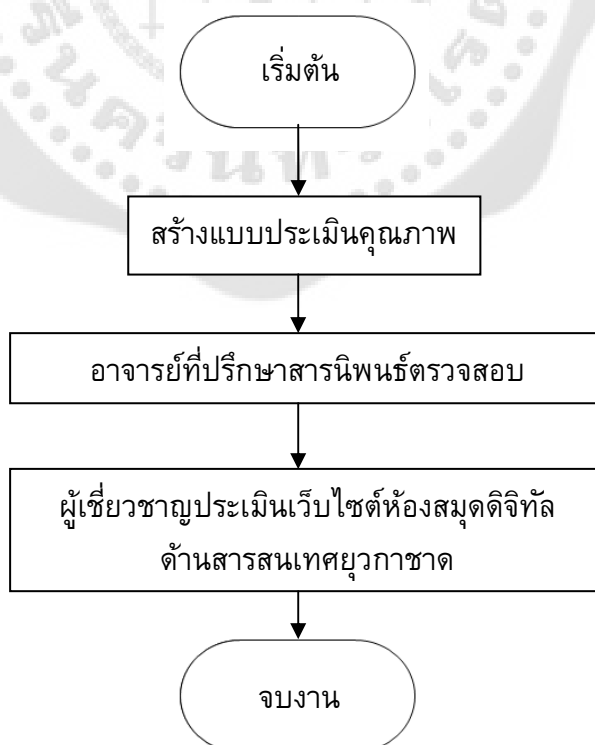

ภาพประกอบ 6 ผังการออกแบบและสร้างเว็บไซต์

การทดสอบเว็บไซต์

1. ดำเนินการสร้างแบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและด้านการออกแบบของผู้เชี่ยวชาญ โดยการศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและด้านการออกแบบจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง จากนั้นกำหนดหัวข้อในการประเมินคุณภาพเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัล ด้านสารสนเทศยุคกาชาด คือ ประเมินด้านเนื้อหาและประเมินด้านการออกแบบสำหรับผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงทำการสร้างแบบประเมินคุณภาพ
2. นำแบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและด้านการออกแบบของผู้เชี่ยวชาญที่สร้างเรียบร้อยแล้วให้คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ตรวจสอบ ก่อนนำไปใช้จริง
3. นำเว็บไซต์ที่ทำการพัฒนาแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน ได้แก่ นางวฐิรี สวัสดิ์จัน ห้วนหน้าฝ่ายวิชาการ สำนักงานยุวกาชาด นางมานิดา ฤกษ์นิธิ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สำนักงานยุวกาชาด และนางสาวนุตนา ภูแฮมโชติ วิทยากรย์ สำนักงานยุวกาชาด ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 3 คน ได้แก่ นางกฤษณพร ประพันธ์ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สำนักงานยุวกาชาด นายฐิติ ปลื้มญาติ เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สภาอากาศไทย และนางเพ็ญประภา เกษรมาลา เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ สำนักงานยุวกาชาด ดำเนินการประเมิน จากนั้นนำผลการประเมินมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนการทดสอบเว็บไซต์ ดังภาพประกอบ 7

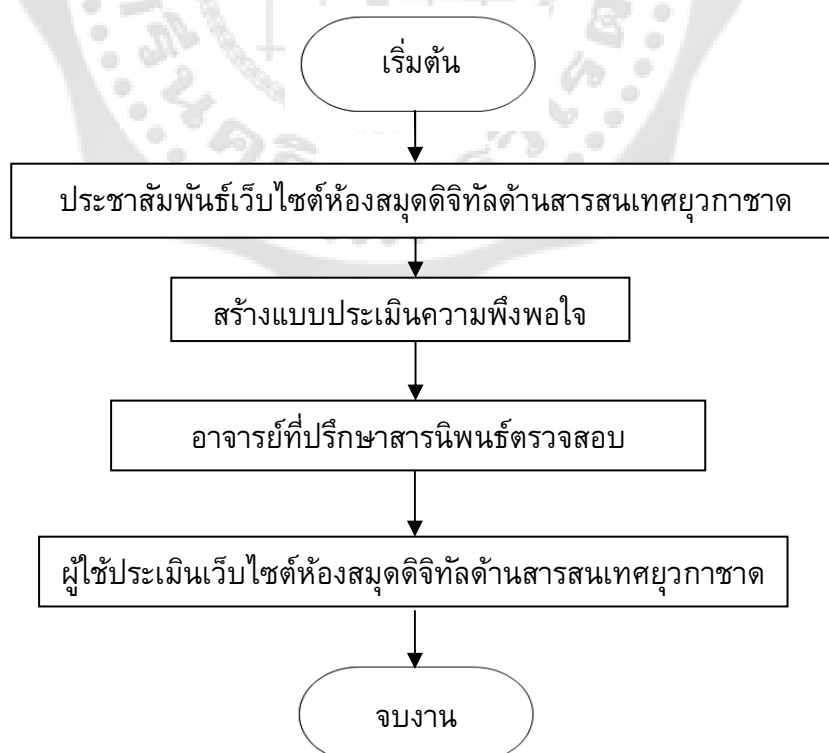

ภาพประกอบ 7 ผังงานการทดสอบเว็บไซต์

การบำรุงรักษาเว็บไซต์

1. ประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด โดยการนำไปเผยแพร่ไว้บน Facebook ของสำนักงานยุคกาชาด
2. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด โดยการศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง จากนั้นกำหนดหัวข้อในแบบประเมินความพึงพอใจเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด ตอนที่ 1 มีเนื้อหาครอบคลุมข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ใช้ ตอนที่ 2 มีเนื้อหาด้านข้อมูล ด้านการใช้สี ด้านรูปแบบตัวอักษร ด้านการใช้ภาพและภาพเคลื่อนไหว ด้านระบบนำทางและการเข้าถึงเว็บไซต์ ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด และด้านประโยชน์ในการนำไปใช้ โดยใช้มาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด
3. นำแบบประเมินความพึงพอใจที่สร้างเรียบร้อยแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบ และทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
4. นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว อัปโหลด (Upload) ไว้บนเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด Facebook ของกลุ่มเครือข่ายยุคกาชาด แล้วให้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ เข้าใช้เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาดเพื่อทำการประเมิน

ขั้นตอนการบำรุงรักษาเว็บไซต์ ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 ผังงานการบำรุงรักษาเว็บไซต์

การประเมินเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศยุวกาชาด

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่เข้ามาใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศยุวกาชาดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งกำหนดให้เป็นผู้ใช้จากสมาชิกเครือข่ายศยุวกาชาด จากภาคกลางจำนวน 1,400 คน และ อาสาศยุวกาชาด จากชมรมอาสาศยุวกาชาดในภาคกลาง จำนวน 8,379 คน รวมทั้งสิ้น 9,779 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่เข้าใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศยุวกาชาดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 370 คน ที่กำหนดไว้ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Moragan. 1970: 607-610) โดยสุ่มแบบสัดส่วนและสุ่มอย่างง่าย ซึ่งจะแบ่งประเภทของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศยุวกาชาดออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.2.1 สมาชิกเครือข่ายศยุวกาชาด จากภาคกลาง จำนวน 53 คน

1.2.2 อาสาศยุวกาชาด จากชมรมอาสาศยุวกาชาดในภาคกลาง จำนวน 317 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศยุวกาชาด โดยดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศยุวกาชาดจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดหัวข้อในการประเมินแบบประเมินความพึงพอใจเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศยุวกาชาด ตอนที่ 1 มีเนื้อหาครอบคลุมข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ใช้ ตอนที่ 2 มีเนื้อหา ด้านข้อมูล ด้านการใช้สี ด้านรูปแบบตัวอักษร ด้านการใช้ภาพและภาพเคลื่อนไหว ด้านระบบนำทาง และการเข้าถึงเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศยุวกาชาด ด้านประโยชน์ในการนำไปใช้ โดยใช้มาตรประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่สร้างเรียบร้อยแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบ และทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว อัปโหลดไว้บนเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศยุวกาชาด และ Facebook ของกลุ่มเครือข่ายอาสาศยุวกาชาด แล้วให้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้เข้าใช้เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศยุวกาชาดเพื่อทำการประเมิน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 อัปโหลดแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศยุวกาชาด ไว้บน 1) เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศยุวกาชาดที่พัฒนาแล้ว

2) Facebook ของกลุ่มเครือข่ายอาสาชยุวภาษาชาติ และให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความพึงพอใจผ่านเว็บไซต์ เป็นระยะเวลา 1 เดือน คือเดือนธันวาคม พ.ศ. 2556 จำนวนไม่น้อยกว่า 400 ชุด

3.2 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการวิจัย

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล มาบันทึกลงในโปรแกรมคำนวณสำเร็จ

4.2 นำข้อมูลจากแบบประเมินในตอนต้นที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

4.3 นำข้อมูลจากแบบประเมินในตอนต้นที่ 2 ความพึงพอใจต่อการใช้อยู่เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศชยุวภาษาชาติ มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดคะแนนคำตอบในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
ระดับมาก	มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
ระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
ระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

การแปลผลระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศชยุวภาษาชาติ ถือเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศชยุวภาษาชาติ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศชยุวภาษาชาติ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศชยุวภาษาชาติ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศชยุวภาษาชาติ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศชยุวภาษาชาติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการแปลความหมายที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 1.2 วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด
2. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด
 - 2.1 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาดโดยรวม
 - 2.2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด จำแนกรายด้าน
3. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแจกแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาดทั้งหมด 400 ชุด ได้รับคืน 390 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.5 เป็นแบบประเมินที่ไม่สมบูรณ์ จำนวน 20 ชุด รวมได้แบบประเมินที่สมบูรณ์ จำนวน 370 ชุด

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	อาสาสมัครภาค				สมาชิกเครือข่ายภาค				รวม	
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ										
15 - 25 ปี	115	36.3	202	63.7	-	-	-	-	317	85.7
26 – 35 ปี	-	-	-	-	7	13.2	12	22.7	19	5.1
36 – 45 ปี	-	-	-	-	10	18.9	7	13.2	17	4.6
46 – 60 ปี	-	-	-	-	5	9.4	12	22.6	17	4.6
รวม	115	36.3	202	63.7	22	41.5	31	58.5	370	100.0
วุฒิการศึกษา										
มัธยมศึกษา	84	26.5	150	47.3	-	-	-	-	234	63.2
ตอนปลาย /ปวช.										
ปวส.	17	5.4	20	6.3	-	-	-	-	37	10.0
ปริญญาตรี	13	4.1	31	9.8	16	30.2	26	49.1	86	23.3
ปริญญาโท	1	0.3	1	0.3	6	11.3	5	9.4	13	3.5
รวม	115	36.3	202	63.7	22	41.5	31	58.5	370	100
ประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต										
เคย	115	36.3	202	63.7	22	41.5	31	58.5	370	100.0
ไม่เคย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	115	36.3	202	63.7	22	41.5	31	58.5	370	100.0

จากตาราง 1 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาสาสมัคร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 63.7) อายุระหว่าง 15-25 ปี (ร้อยละ 63.7) วุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. (ประกาศนียบัตรวิชาชีพ) (ร้อยละ 47.3) และเคยมีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 63.7)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.5) อายุระหว่าง 26 – 35 ปี (ร้อยละ 22.7) วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 49.1) และเคยมีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 58.5)

1.2 วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้เว็บไซต์เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศ ยูวกาชาด

ตาราง 2 วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด

ลำดับที่	วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้เว็บไซต์ฯ	ค่าความสำคัญ (ความถี่)		รวม	อันดับ
		อาสา ยูวกาชาด	สมาชิก เครือข่าย ยูวกาชาด		
1	อ่านคู่มือสำหรับวิทยากรยูวกาชาด	-	25	278	9
2	อ่านคู่มือสำหรับอาสายูวกาชาด	56	6	142	3
3	อ่านวารสารยูวกาชาด	233	45	62	1
4	อ่านบทความอิเล็กทรอนิกส์	25	16	35	7
5	ดูแกลเลอรี	21	12	33	5
6	ฟังเพลงยูวกาชาด	20	8	28	6
7	ดาวน์โหลดคู่มือสำหรับวิทยากรยูวกาชาด	-	11	41	12
8	ดาวน์โหลดคู่มือสำหรับอาสายูวกาชาด	17	7	27	10
9	ดาวน์โหลดวารสารยูวกาชาด	21	14	26	4
10	ดาวน์โหลดแกลเลอรี	16	7	25	11
11	ดาวน์โหลดเพลงยูวกาชาด	19	7	24	8
12	ค้นหาแหล่งสารสนเทศออนไลน์	24	3	23	7
13	ติดต่อสื่อสาร เช่น Blog Facebook	125	17	11	2

จากตาราง 2 แสดงว่า อาสายูวกาชาดส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาดสูงสุด 5 อันดับแรก คือ อ่านวารสารยูวกาชาด ติดต่อสื่อสาร เช่น Blog Facebook อ่านคู่มือสำหรับอาสายูวกาชาด อ่านบทความอิเล็กทรอนิกส์ และค้นหาแหล่งสารสนเทศออนไลน์

ส่วนสมาชิกเครือข่ายยูวกาชาดส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด สูงสุด 5 อันดับ คือ อ่านวารสารยูวกาชาด อ่านคู่มือสำหรับวิทยากรยูวกาชาด ติดต่อสื่อสาร เช่น Blog Facebook อ่านบทความอิเล็กทรอนิกส์ และดาวน์โหลดวารสารยูวกาชาด เป็นต้น

2. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา

2.1 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาโดยรวม ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาโดยรวม

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการโดยรวม	อาสาภาษา		สมาชิกเครือข่าย		รวม		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการนำเสนอเนื้อหา	3.77	0.31	3.82	0.32	3.78	0.31	มาก
2. ด้านการออกแบบตัวอักษร	3.89	0.37	4.03	0.40	3.91	0.38	มาก
3. ด้านการใช้สี	3.74	0.40	3.85	0.38	3.76	0.40	มาก
4. ด้านการใช้ภาพประกอบเว็บเพจ	3.79	0.32	3.78	0.26	3.79	0.31	มาก
5. ด้านระบบนำทางและการเข้าถึง	3.94	0.32	3.83	0.32	4.02	0.33	มาก
6. ด้านประโยชน์ในการนำไปใช้	3.94	0.36	4.03	0.37	3.95	0.36	มาก
รวม	3.85	0.19	3.89	0.16	3.87	0.19	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านระบบนำทางและการเข้าถึง ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมา คือ ด้านประโยชน์ในการนำไปใช้ ($\bar{X} = 3.95$) และด้านการออกแบบตัวอักษร ($\bar{X} = 3.91$)

2.2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศ

ยูวกาชาด จำแนกเป็นรายด้าน

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อเว็บไซต์จำแนกเป็น 6 ด้าน คือ
ด้านการนำเสนอเนื้อหา ด้านการออกแบบตัวอักษร ด้านการใช้สี ด้านการใช้ภาพประกอบเว็บเพจ
ด้านระบบนำทางและการเข้าถึง ด้านประโยชน์ในการนำไปใช้ ปรากฏดังตาราง 4-8

ตาราง 4 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด
ด้านการนำเสนอเนื้อหา

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ด้านการนำเสนอเนื้อหา	อาสาชยูวกาชาด		สมาชิกเครือข่าย ยูวกาชาด		รวม		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เนื้อหาที่มีความน่าเชื่อถือ	3.97	0.71	3.83	0.67	3.95	0.71	มาก
2. เนื้อหาที่มีความน่าสนใจ	3.87	0.77	3.89	0.69	3.87	0.76	มาก
3. เนื้อหาที่มีประโยชน์	3.56	0.63	4.02	0.84	3.62	0.68	มาก
4. เนื้อหาที่มีการจัดลำดับที่เหมาะสม	3.83	0.76	3.72	0.63	3.81	0.74	มาก
5. เนื้อหาที่มีปริมาณที่เหมาะสมกับ เว็บเพจในแต่ละหน้า	3.67	0.57	3.68	0.58	3.67	0.57	มาก
รวม	3.77	0.31	3.82	0.32	3.78	0.31	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาที่มีความน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมา คือ เนื้อหาที่มีความน่าสนใจ ($\bar{X} = 3.87$) และเนื้อหาที่มีการจัดลำดับที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.81$)

ตาราง 5 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา
ด้านการออกแบบตัวอักษร

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ด้านการออกแบบตัวอักษร	อาสาชยภาษา		สมาชิกเครือข่าย ยวภาษา		รวม		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ตัวอักษรอ่านง่าย	3.90	0.79	3.92	0.75	3.91	0.78	มาก
2. ขนาดตัวอักษรมีความ เหมาะสม	3.80	0.67	4.26	0.68	3.87	0.69	มาก
3. การจัดวางตำแหน่งของ ตัวอักษรมีความเหมาะสม	3.73	0.57	3.85	0.77	3.75	0.60	มาก
4. ความหนาแน่นของตัวอักษรมี ความเหมาะสม	4.00	0.78	4.04	0.73	4.01	0.77	มาก
5. ชนิดของตัวอักษรมีความเป็น มาตรฐาน	4.02	0.76	4.08	0.67	4.03	0.75	มาก
รวม	3.89	0.37	4.03	0.40	3.91	0.38	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการออกแบบตัวอักษรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชนิดของตัวอักษรมีความเป็นมาตรฐาน ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมา คือ ความหนาแน่นของตัวอักษรมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.01$) และตัวอักษรอ่านง่าย ($\bar{X} = 3.91$)

ตาราง 6 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด
ด้านการใช้สี

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ด้านการใช้สี	อายุ กาชาด		สมาชิก เครือข่าย ยุคกาชาด		รวม		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. สีของตัวอักษรมีความชัดเจน อ่าน ง่าย	3.68	0.65	3.91	0.71	3.72	0.66	มาก
2. สีพื้นหลังและสีของข้อความแตกต่าง กันอย่างชัดเจน	3.42	0.67	3.49	0.63	3.43	0.66	มาก
3. สีที่ใช้ในเว็บไซต์มีความสวยงาม	3.70	0.54	4.02	0.57	3.75	0.56	มาก
4. โทนสีที่ใช้ในเว็บไซต์มีความ สม่ำเสมอ	4.13	0.79	4.19	0.70	4.14	0.78	มาก
5. สีที่ใช้ในเว็บไซต์ดึงดูดใจให้ใช้ เว็บไซต์	3.81	0.59	3.66	0.58	3.79	0.59	มาก
รวม	3.74	0.40	3.85	0.38	3.76	0.40	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการใช้สีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โทนสีที่ใช้ในเว็บไซต์มีความสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา คือ สีที่ใช้ในเว็บไซต์ดึงดูดใจให้ใช้เว็บไซต์ ($\bar{X} = 3.79$) และสีที่ใช้ในเว็บไซต์มีความสวยงาม ($\bar{X} = 3.75$)

ตาราง 7 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา
ด้านการใช้ภาพประกอบเว็บเพจ

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ด้านการใช้ภาพประกอบเว็บเพจ	อาสาชวยภาษา		สมาชิกเครือข่าย ยวภาษา		รวม		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ขนาดของภาพมีความเหมาะสม	3.43	0.62	3.60	0.76	3.45	0.64	มาก
2. การวางตำแหน่งของภาพมีความเหมาะสม	4.11	0.73	3.72	0.81	4.06	0.76	มาก
3. ปริมาณของภาพมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	3.85	0.59	3.98	0.69	3.87	0.61	มาก
4. ภาพที่น่าสนใจมีความคมชัด	3.34	0.58	3.36	0.59	3.35	0.58	ปานกลาง
5. ภาพมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.32	0.76	4.40	0.56	4.33	0.74	มาก
6. ภาพสามารถสื่อให้เข้าใจเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น	3.75	0.56	3.68	0.51	3.74	0.55	มาก
รวม	3.79	0.32	3.78	0.26	3.79	0.31	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการใช้ภาพประกอบเว็บเพจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ภาพมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา คือ การวางตำแหน่งของภาพมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.06$) และปริมาณของภาพมีความเหมาะสมกับเนื้อหา ($\bar{X} = 3.87$) นอกจากนี้ พบว่า ข้อที่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ ภาพที่น่าสนใจมีความคมชัด

ตาราง 8 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด
ด้านระบบนำทางและการเข้าถึง

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ด้านระบบนำทางและการเข้าถึง	อาสาชยกาชาด		สมาชิก เครือข่าย ยุคกาชาด		รวม		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ระบบนำทางมีการจัดวาง ในตำแหน่งที่เหมาะสม	4.28	0.71	4.15	0.71	4.26	0.71	มาก
2. ระบบนำทางเชื่อมโยงไปยัง หน้าหลักได้	3.86	0.57	3.79	0.66	3.85	0.58	มาก
3. ระบบนำทางสื่อความหมาย ชัดเจน	3.88	0.58	3.77	0.69	3.86	0.60	มาก
4. การเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์ มีความถูกต้อง	3.85	0.56	3.74	0.59	4.31	0.73	มาก
5. การเชื่อมโยงเว็บไซต์ภายนอก มีความถูกต้อง	3.85	0.84	3.70	0.69	3.84	0.57	มาก
รวม	3.94	0.32	3.83	0.32	4.02	0.33	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านระบบนำทางและการเข้าถึงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์มีความถูกต้อง ซึ่งมีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา คือ ระบบนำทางมีการจัดวางในตำแหน่งที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.26$) และระบบนำทางสื่อความหมายชัดเจน ($\bar{X} = 3.86$)

ตาราง 9 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา
ด้านประโยชน์ในการนำไปใช้

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ด้านประโยชน์ในการนำไปใช้	อาสา		สมาชิกเครือข่าย		รวม		แปลผล
	บุคลากร		บุคลากร				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. สามารถสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ ของห้องสมุดได้	3.44	0.65	3.74	0.62	3.48	0.65	มาก
2. ได้รับความรู้เกี่ยวกับบุคลากร มากขึ้น	4.49	0.61	4.49	0.54	4.49	0.60	มาก
3. เป็นช่องทางติดต่อสื่อสารกับ ห้องสมุดได้	3.92	0.55	3.87	0.55	3.91	0.55	มาก
รวม	3.94	0.36	4.03	0.37	3.95	0.36	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านประโยชน์ในการนำไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ได้รับความรู้เกี่ยวกับยุคภาษามากขึ้น ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมา คือ เป็นช่องทางติดต่อสื่อสารกับห้องสมุดได้ ($\bar{X} = 3.91$) และสามารถสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้ ($\bar{X} = 3.48$)

2.3 ข้อเสนอแนะ ปรากฏดังตาราง 10

ตาราง 10 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. เพิ่มสีสันของเว็บไซต์ให้มีความดึงดูดมากยิ่งขึ้น	2
2. เพิ่มการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศุวกาชาดให้แพร่หลาย	1

จากตาราง 10 ผู้ใช้บริการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศุวกาชาด ได้แก่ เพิ่มสีสันของเว็บไซต์ให้มีความดึงดูดมากยิ่งขึ้น เพิ่มการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศศุวกาชาดให้แพร่หลาย ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศ
ยูวกาชาด และศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. พัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด โดยกำหนดเนื้อหา ดังนี้

1.1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับห้องสมุด

1.1.1 วัตถุประสงค์ของห้องสมุด

1.1.2 ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

2.1 ทรัพยากรสารสนเทศ

2.1.1 สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานยูวกาชาดและหน่วยงานใน

สภากาชาดไทย

2.1.2 คู่มือสำหรับวิทยากรยูวกาชาด

2.1.2.1 การปฐมพยาบาล

2.1.2.2 การดูแลผู้สูงอายุ

2.1.2.3 กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

2.1.2.4 การลดภาวะโลกร้อน

2.1.3 คู่มือสำหรับอาสายูวกาชาด

2.1.3.1 การปฐมพยาบาล

2.1.3.2 การดูแลผู้สูงอายุ

2.1.3.3 กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

2.1.3.4 หลักสูตรพื้นฐาน

2.1.4 วารสารยูวกาชาดฉบับอิเล็กทรอนิกส์

2.1.5 แกลเลอรี

2.1.5.1 แผ่นพับ

2.1.5.2 โปสเตอร์

2.1.5.3 สื่อภาพพลิก

2.1.5.4 บทเรียนที่จัดทำด้วยโปรแกรม PowerPoint

2.1.6 เพลงยูวกาชาด

2.1.7 บทความอิเล็กทรอนิกส์

2.1.7.1 เกี่ยวกับยูวกาชาด

2.1.7.2 ปกิณกะ

3.1 แหล่งสารสนเทศออนไลน์

3.1.2 แหล่งข้อมูลออนไลน์

3.1.3 เว็บไซต์หน่วยงานในสภาการศึกษาไทย

4.1 เนื้อหาอื่น ๆ

4.1.1 หัวเรื่อง Contact us บนเว็บ

4.1.2 BLOG

4.1.3 Facebook

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ที่เข้ามาใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งกำหนดให้เป็นผู้ใช้จากสมาชิกเครือข่ายยูวกาชาด จากภาคกลาง จำนวน 1,400 คน และอาสายูวกาชาดจากชมรมอาสายูวกาชาดในภาคกลาง จำนวน 8,379 คน รวมทั้งสิ้น 9,779 คน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน คือ ผู้ที่เข้าใช้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 370 คน โดยสุ่มแบบสัดส่วนและสุ่มอย่างง่าย ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 สมาชิกเครือข่ายยูวกาชาด จากภาคกลาง จำนวน 53 คน

3.2 อาสายูวกาชาด จากชมรมอาสายูวกาชาดในภาคกลาง จำนวน 317 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด

2. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรวบรวมเอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศด้านยูวกาชาดเพื่อวางแผนการพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาในการพัฒนาเว็บไซต์ หลังจากนั้นจึงกำหนดโครงสร้างเว็บไซต์ แล้วจึงดำเนินการออกแบบและสร้างเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาด

6. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคำนวณสำเร็จ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่องการพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา แยกออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา
2. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา

1. การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา

เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา ได้พัฒนาโดยใช้ซอฟต์แวร์สำเร็จรูป Drupal มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 การวางแผนสร้างเว็บไซต์ โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศด้านยุคภาษา และกำหนดวัตถุประสงค์ให้เว็บไซต์เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงสำหรับผู้ที่ต้องการรู้จักและค้นหาข้อมูลด้านสารสนเทศยุคภาษา โดยมีรูปแบบที่สดใส สะท้อนความเป็นยุคภาษา
- 1.2 การวิเคราะห์เว็บไซต์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนการวางแผนสร้างเว็บไซต์มากำหนดเนื้อหาที่จะนำมาเสนอในเว็บไซต์ โดยรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศที่ยังไม่อยู่ในรูปแบบดิจิทัลมาแปลงเป็นไฟล์พีดีเอฟ จำนวน 72 รายการ และจัดทำโครงสร้างเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา
- 1.3 การออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์ โดยออกแบบและสร้างหน้าเว็บเพจ โดยใช้ซอฟต์แวร์ Drupal สร้างส่วนประกอบต่าง ๆ ในแต่ละหน้าเว็บเพจตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในโครงสร้างเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา และรวบรวมข้อมูลของห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดมาแปลงเป็นไฟล์พีดีเอฟ จากนั้นอัปโหลด (Upload) ข้อมูลไปติดตั้งไว้บนเครื่องบริการเว็บ (Web server) โดยใช้ ยูอาร์แอล (URL) คือ <http://thaircy.redcross.or.th>
- 1.4 การทดสอบเว็บไซต์ ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและด้านการออกแบบ และให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 3 ท่าน และด้านการออกแบบ 3 ท่าน ดำเนินการประเมินคุณภาพเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา
- 1.5 การบำรุงรักษาเว็บไซต์ ดำเนินการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา และประเมินผลเว็บไซต์ โดยให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน เข้าใช้เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา แล้วทำการประเมินความพึงพอใจ

2. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา

2.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้รับบริการ

ผู้ให้บริการเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาเป็นอาสาสมัครยุคภาษา และสมาชิกเครือข่ายยุคภาษา จำนวน 370 คน ผู้ให้บริการที่เป็นอาสาสมัครยุคภาษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 15-25 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

(ประกาศนียบัตรวิชาชีพ) และทุกคนเคยมีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด ได้แก่ อ่านวารสารยุคกาชาด ติดต่อสื่อสาร เช่น Blog Facebook อ่านคู่มือสำหรับอาสายุคกาชาด ส่วนผู้ใช้บริการที่เป็นสมาชิกเครือข่ายยุคกาชาดส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 26 – 35 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และทุกคนเคยมีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด ได้แก่ อ่านวารสารยุคกาชาด อ่านคู่มือสำหรับวิทยากรยุคกาชาด อ่านบทความอิเล็กทรอนิกส์ ติดต่อสื่อสาร เช่น Blog, Facebook เป็นต้น

2.2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาดโดยรวมพบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาดโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านระบบนำทางและการเข้าถึง ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านประโยชน์ในการนำไปใช้ และด้านการออกแบบตัวอักษร

2.3 เมื่อพิจารณาความพึงพอใจเป็นรายด้าน พบว่าผลการประเมินจำแนกเป็นรายด้านมีดังนี้

2.3.1 ด้านการนำเสนอเนื้อหา พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาที่น่าเชื่อถือ ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ เนื้อหาที่น่าสนใจ และเนื้อหามีการจัดลำดับที่เหมาะสม

2.3.2 ด้านการออกแบบตัวอักษร พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการออกแบบตัวอักษรโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชนิดของตัวอักษรมีความเป็นมาตรฐาน ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ความหนาแน่นของตัวอักษรมีความเหมาะสม และตัวอักษรอ่านง่าย

2.3.3 ด้านการใช้สี พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการใช้สีโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โทนสีที่ใช้ในเว็บเพจมีความสม่ำเสมอ ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สีที่ใช้ในเว็บเพจดึงดูดใจให้ใช้เว็บไซต์ และสีที่ใช้ในเว็บเพจมีความสวยงาม

2.3.4 ด้านการใช้ภาพประกอบเว็บเพจ พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการใช้ภาพประกอบเว็บเพจโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาพมีความสอดคล้องกับเนื้อหา รองลงมา คือ การวางตำแหน่งของภาพมีความเหมาะสม และปริมาณของภาพมีความเหมาะสมกับเนื้อหา นอกจากนี้ พบว่าข้อที่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ ภาพที่นำเสนอมีความคมชัด

2.3.5 ด้านระบบนำทางและการเข้าถึง พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านระบบนำทางและการเข้าถึงโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์มีความถูกต้อง ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ระบบนำทางมีการจัดวางในตำแหน่งที่เหมาะสม และระบบนำทางสื่อความหมายชัดเจน

2.3.6 ด้านประโยชน์ในการนำไปใช้ พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านประโยชน์ในการนำไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ได้รับความรู้เกี่ยวกับยุงกาชาดมากขึ้น ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ เป็นช่องทางติดต่อสื่อสารกับห้องสมุดได้ และสามารถสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้

2.4 ข้อเสนอแนะ สรุปได้ว่า ควรเพิ่มสีสันของเว็บให้ดึงดูดมากยิ่งขึ้น และเพิ่มการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุงกาชาดให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น

อภิปรายผล

ผลการศึกษานี้มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุงกาชาด
2. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศ

ยุงกาชาด

1. การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุงกาชาด

1.1 เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุงกาชาด ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยซอฟต์แวร์สำเร็จรูปดรูปาล และจัดเก็บไว้บนเครื่องบริการเว็บของสภาการศึกษาไทย โดยผู้ใช้งานสามารถเข้าใช้งานได้ที่ยูอาร์แอล <http://thaircy.redcross.or.th> ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดของเชลลีและวูดส์ (Shelly; & Woods, 2010: 12-14) มาปรับใช้ในกระบวนการพัฒนาเว็บไซต์ มีการวางแผน วิเคราะห์ ออกแบบเว็บไซต์ตามขั้นตอน ตลอดจนมีการทดสอบเว็บไซต์ด้วยการประเมินด้านเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน และการประเมินด้านการออกแบบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 3 คน เช่นกัน นอกจากนี้ ผู้วิจัยออกแบบหน้าเว็บเพจตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในโครงสร้างเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุงกาชาด โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดสำนักงานยุงกาชาด นำมาวิเคราะห์ คัดเลือก และแปลงเป็นไฟล์ดิจิทัล เช่น ฟิตีเอฟ รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติมา จินาพงษา และคณะ (2553: 9) ที่พบว่า การออกแบบเว็บไซต์เพื่อให้บริการควรรวบรวมบริการที่สามารถให้บริการผ่านเว็บไซต์ โดยพิจารณาและคัดเลือกบริการต่าง ๆ ว่ามีบริการใดบ้างที่อยู่ในรูปดิจิทัลอยู่แล้ว ซึ่งพร้อมให้บริการผ่านเว็บไซต์ได้ทันที และมีบริการอะไรอีกบ้างที่เป็นบริการที่ผู้ใช้ต้องการแต่ยังไม่อยู่ในรูปดิจิทัล และสามารถจะเปลี่ยนให้อยู่ในรูปดิจิทัลได้ จากนั้นจึงจัดหมวดหมู่และจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ บนเว็บไซต์ โดยคำนึงถึงหลักความเป็นมิตร

ต่อผู้ให้บริการใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน และดึงดูดความสนใจของผู้ใช้บริการ อีกทั้งต้องนำเสนอข้อมูลที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัลยาณี สิงห์ดวง (2548) ที่พบว่า การออกแบบเว็บไซต์ให้มีทั้ง เนื้อหา รูปภาพ เสียงเพลง ภาพยนตร์ และหนังสือในรูปแบบดิจิทัล โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสวยงาม ความสะดวกในการใช้งาน และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ จะช่วยให้เว็บไซต์มีความน่าสนใจและดึงดูดใจผู้ใช้บริการ

1.2 ปัญหาในการพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา คือ เมื่อสร้างเว็บไซต์และเผยแพร่ที่ยูอาร์แอล <http://www.thaircy.redcross.or.th> ปรากฏว่า เว็บไซต์เปิดหน้าเว็บเพจได้ค่อนข้างช้า ใช้เวลาในการเข้าถึงนาน เนื่องจากไฟล์ทรัพยากรสารสนเทศที่นำมาแปลงเป็นไฟล์ดิจิทัล เช่น ฟิตีเอฟ รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น มีขนาดใหญ่ จึงใช้พื้นที่จำนวนมากบนเครื่องแม่ข่าย ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการแก้ไขโดยลดขนาดไฟล์ดิจิทัลให้มีขนาดเล็กลง แล้วนำไปทำการทดสอบเว็บไซต์อีกครั้ง ผลการทดสอบ ปรากฏว่าเว็บเพจแสดงผลรวดเร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหลิว (Liu, 2004: 338-345) ที่พบปัญหาเช่นเดียวกันในเรื่อง การใช้เนื้อที่จำนวนมากในการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลในเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายของห้องสมุด

2. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา

2.1 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาโดยรวม

ผู้ให้บริการมีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านระบบนำทางและการเข้าถึง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยให้ความสำคัญต่อประเด็นนี้ค่อนข้างมาก รวมทั้งได้ดำเนินการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับข้อแนะนำในการสร้างเว็บไซต์ที่ดี ดังที่พนจันทร์ ธนวัฒน์เสถียร และปิยะ นากสงค์ (2549: 12) กล่าวว่า การมีระบบนำทางที่ดี ก็เพื่อให้สะดวกต่อการเชื่อมโยงไปดูข้อมูลในหน้าเว็บเพจอื่น และให้ทุก ๆ เว็บเพจที่ไปต่อ่นั้น มีการเชื่อมโยงที่กลับไปกลับมาได้ หรือเชื่อมโยงกลับมายังหน้าโฮมเพจเหมือนเดิมได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของซุติมา สัจจามันท์ (2549: 140) ที่กล่าวว่า ห้องสมุดดิจิทัลมีวัตถุประสงค์เพื่อ จัดบริการให้ทั่วถึง และหลากหลาย บริการถึงตัวผู้ใช้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ตลอดจนผู้ใช้สามารถเข้าถึง และใช้ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลแต่ละรายการได้พร้อมกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลของแม็กเกรย์และแกลลาเกอร์ (McCray; & Gallagher. 2001: 49-54) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล เนื่องจากห้องสมุดดิจิทัลส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตในการเข้าถึง ดังนั้นการออกแบบเว็บไซต์ให้เข้าถึงได้ง่ายจึงถือเป็นสิ่งสำคัญในการเชื่อมต่อกับผู้ใช้ และห้องสมุดดิจิทัล

2.2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัล

ด้านสารสนเทศยุคภาษาชาติ จำแนกรายด้าน

2.2.1 ด้านการนำเสนอเนื้อหา พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการนำเสนอเนื้อหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาที่มีความน่าเชื่อถือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยคัดเลือก วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดสำนักงานยุคภาษาชาติซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งผู้วิจัยมุ่งเน้นการตรวจสอบเนื้อหาให้มีความถูกต้องมากที่สุด และมีหลักฐานการอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ ดังที่ สมาน ลอยฟ้า (2544: 29-32) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญที่ผู้พัฒนาเว็บไซต์ต้องคำนึงถึงเกี่ยวกับเนื้อหา คือ ความถูกต้อง หลักฐานในการเขียน ความเป็นปัจจุบัน ลักษณะเฉพาะการเชื่อมโยงไปยังแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ และคุณภาพในการเขียน

2.2.2 ด้านการออกแบบตัวอักษร พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการออกแบบตัวอักษร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชนิดของตัวอักษรมีความเป็นมาตรฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยเลือกใช้ชนิดของตัวอักษรที่มีความเป็นมาตรฐาน ไม่มีขนาดเล็กหรือใหญ่เกินไป ดังที่ กรรณิกา สวรรค์โพธิพันธ์ (2550: 2-27) ระบุว่า การออกแบบรูปลักษณ์ของเว็บเพจคือ การเพิ่มความสวยงามและความน่าสนใจให้กับเว็บไซต์ ให้พิจารณาปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น รูปแบบตัวอักษร การเลือกใช้โทนสีพื้นหลัง เป็นต้น ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับคำแนะนำของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเว็บซึ่งกล่าวไว้ว่า ในเว็บไซต์เดียวกันไม่ควรใช้ตัวอักษรมากกว่า 3 แบบ เพราะจะทำให้ดูรกมองว่าไม่ใช่เว็บไซต์มืออาชีพ ควรใช้อักษรเพียง 1 แบบ ในหนึ่งเว็บไซต์เท่านั้น รวมทั้งไม่ควรใช้ตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่โตจนเกินไป (อรทัย วารีสอาด. 2550: 76)

2.2.3 ด้านการใช้สี พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการใช้สี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โทนสีที่ใช้ในเว็บไซต์มีความสม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยเลือกใช้โทนสีที่มีความสม่ำเสมอทั้งเว็บไซต์ โดยเลือกใช้สีขาวและสีฟ้าเป็นพื้นหลัง เนื่องจากเป็นสีที่ให้ความรู้สึกสดใส อ่อนโยน สบายตา ดังที่ กรรณิกา สวรรค์โพธิพันธ์ (2550: 2-27) ระบุว่า การเลือกใช้โทนสีและพื้นหลัง เป็นปัจจัยหนึ่งของการเพิ่มความสวยงามและความน่าสนใจให้กับเว็บไซต์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคำแนะนำของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเว็บซึ่งกล่าวไว้ว่า สีขาวหรือสีอ่อนเป็นสีมาตรฐานที่เหมาะสมกับสายตาและเหมาะสมที่สุดเมื่อต้องใช้เป็นพื้นหลังประกอบกับรูปภาพ เนื่องจากสามารถลดภาระในการแก้ไขตกแต่งภาพ แต่ถ้าใช้พื้นหลังที่เป็นสีเข้ม จะทำให้อ่านข้อความได้ยากลำบากกว่า (อรทัย วารีสอาด. 2550: 76)

2.2.4 ด้านการใช้ภาพประกอบเว็บเพจ พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการใช้ภาพประกอบเว็บเพจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาพมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้เลือกใช้ภาพ

ที่เหมาะสมและมีความสอดคล้องกับเนื้อหามากที่สุด เพื่อดึงดูดความสนใจและช่วยให้ผู้ใช้เกิดความเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ดังที่ สมาน ลอยฟ้า (2544: 29-32) ระบุว่า การนำเสนอกราฟิกและการออกแบบด้านมัลติมีเดีย ต้องมีจุดสนใจและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการนำเสนอเนื้อหา ไม่ใช่เพียงการตกแต่งเว็บไซต์ให้สวยงามเท่านั้น

2.2.5 ด้านระบบนำทางและการเข้าถึง พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านระบบนำทางและการเข้าถึง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์มีความถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบเว็บไซต์ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในวิธีดำเนินการวิจัย จำนวนไม่ต่ำกว่า 3 ครั้ง ตลอดจนมีการประเมินคุณภาพเว็บไซต์โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คน ดังที่ พันจันทร์ ธนวิพนเสถียร และปิยะ นากสงค์ (2549: 12) แนะนำไว้ว่า การมีระบบนำทางที่ดีเพื่อให้สะดวกในการเชื่อมโยงไปดูข้อมูลในหน้าเว็บเพจอื่น จะต้องให้ทุก ๆ เว็บเพจที่ไปต่อหน้า มีการเชื่อมโยงที่กลับไปกลับมาได้ หรือเชื่อมโยงกลับมายังหน้าโฮมเพจเหมือนเดิมได้อีก

2.2.6 ด้านประโยชน์ในการนำไปใช้ พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านประโยชน์ในการนำไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การได้รับความรู้เกี่ยวกับยูวกาชาดมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยรวบรวมเนื้อหาส่วนใหญ่มาจากสำนักงานยูวกาชาดซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นแหล่งสารสนเทศด้านยูวกาชาดแห่งเดียวในประเทศไทยที่ให้บริการความรู้เกี่ยวกับกิจการยูวกาชาด การดำเนินงานภารกิจ การสอนยูวกาชาด รวมทั้งทรัพยากรสารสนเทศเกี่ยวกับยูวกาชาด เช่น หนังสือคู่มือ ตำราวารสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ และวัสดุรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่สนใจโดยไม่จำกัด ตลอดจนเน้นการส่งเสริมให้ผู้ใช้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากสารสนเทศด้านยูวกาชาด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอกินกู (Agingu. 2000: 30-37) ที่พบว่า ผู้ใช้เว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับห้องสมุดและการให้บริการทรัพยากรของห้องสมุดจากเว็บไซต์ของห้องสมุด ดังนั้นอกินกูจึงเสนอแนะรูปแบบบริการบนเว็บไซต์ห้องสมุดที่จะส่งเสริมให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูล แหล่งสารสนเทศ และบริการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาดในครั้งต่อไป

1. เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวกาชาดเป็นช่องทางหนึ่งที่ใช้ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสารสนเทศยูวกาชาด จึงควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติมข้อมูลให้ทันสมัยและสม่ำเสมอ ตลอดจนสร้างความสนใจให้ผู้ใช้บริการเว็บไซต์ยิ่งขึ้น

2. ควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยูวากาชาด ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น บทความวารสาร รายการวิทยุและโทรทัศน์ เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิกา สวรรค์โพธิพันธ์. (2550). การออกแบบเว็บไซต์ให้น่าใช้. กรุงเทพฯ: เคทีคอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์.
- กัลยาณี สิงห์ดวง. (2548). การสร้างเว็บไซต์เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2557, จาก http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Lib_Inf_Sci/Kanlayanee_S.pdf
- นิมพลี วิมลธรรม. (2547). การสร้างตัวแบบประเมินเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา โดยวิธีการเชิงระบบ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2556, จาก http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Lib_Inf_Sci/Chimlee_W.pdf
- ชุติมา สัจจานันท์, บรรณาธิการ. (2549). การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2549 และประชุมวิชาการ เรื่องการจัดการห้องสมุดดิจิทัล. กรุงเทพฯ: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- จิตรรัตน์ รัชตะวรรณ. (2547). ออกแบบและสร้างเว็บไซต์ด้วยตนเอง Step by Step. กรุงเทพฯ: ไอดีซี อินโฟ ดิสทริบิวเตอร์.
- ณัฐพร มักอุดมลาภ. (2554). คู่มือเรียนรู้และใช้งานอินเทอร์เน็ตเบื้องต้น. นนทบุรี: ไอดีซี อินโฟ ดิสทริบิวเตอร์.
- ดวงพร เกียงคำ. (2549). คู่มือสร้างเว็บไซต์ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น.
- (2556). คู่มือสร้าง Website ฉบับสมบูรณ์. นนทบุรี: ไอดีซี อินโฟ ดิสทริบิวเตอร์.
- ทรงวุฒิ อินทจักร. (2543). การเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาด้วยห้องสมุดดิจิทัลที่จัดเก็บเอกสารวิจัย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เทคโนโลยีการจัดการระบบสารสนเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร
- นวพร สายสิงห์. (2549). การพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- นันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์. (2555). การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสาสมัคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นเมื่อ 17 กรกฎาคม 2556, จาก http://thesis.swu.ac.th/swudis/Adu_Ed/Nantawat_P.pdf

- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2548ก). *การบริหารห้องสมุดยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2548ข). *ห้องสมุดมีชีวิต*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2554, กรกฎาคม-ธันวาคม). การใช้มาตรฐานสากลประจำเอกสารดิจิทัลในห้องสมุดดิจิทัล และคลังสารสนเทศขององค์กร. *วารสารห้องสมุด*. 55(2): 21-30.
- ประชา พฤกษ์ประเสริฐ. (2555). *สร้างเว็บและเพิ่มลูกเล่นด้วย Html & Xhtml*. กรุงเทพฯ: รีไควว่า.
- ปรัชญนันท์ นิลสุข. (2547). *การประเมินคุณภาพเว็บไซต์ข้อมูลสารสนเทศ*. สืบค้นเมื่อ 13 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.prachyanun.com/artical/webevaluation.html>
- ปราณี อัครภูษิตกุล. (2551). *ห้องสมุดวิวัฒนาการจากดินเหนียวสู่สื่ออิเล็กทรอนิกส์*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปะนิดา ซาติน้ำเพชร. (2545). *การนำความรู้จากการฝึกอบรมหลักสูตรอาสาชวยกาชาดไปใช้ในการบำเพ็ญประโยชน์ของสมาชิกอาสาชวยกาชาดสำนักงานชวยกาชาดสภาคาชาดไทย*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปิยะ นากสงค์. (2556). *คู่มือออกแบบและสร้างเว็บไซต์ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: รีไควว่า.
- ฝ่ายตำราวิชาการคอมพิวเตอร์. (2555). *การสร้างเว็บเพจ (Html)*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- พันจันทร์ ธนวัฒนเสถียร; และ ปิยะ นากสงค์. (2549). *ออกแบบสร้างโปรโมท Website Step by Step*. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- พิษณุ ประศิริ. (2556). *คู่มือเรียนรู้และใช้งานคอมพิวเตอร์เบื้องต้นฉบับสมบูรณ์ (อัปเดต 2014)*. นนทบุรี: ไอดีซี อินโฟ ดิสทริบิวเตอร์.
- ฟ้า วิไลชา. (2556). *การพัฒนาเว็บไซต์พิพิธภัณฑ์เมืองพิษณุโลกแบบมีส่วนร่วม*. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2556, จาก http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Lib_Inf_Sci/Fa_W.pdf
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. บัณฑิตศึกษา. สาขาวิชาศิลปศาสตร์. (2546). *แนวการศึกษาชุดวิชาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เมอร์เซอร์, เดวิด. (2552). *สร้างเว็บไซต์ในพริบตาด้วย Drupal 6 ฉบับสมบูรณ์*. แปลโดย วิสารัท ทองประเสริฐ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- รัตติมา จีนาพงษา; และคนอื่นๆ. (2553). *มุมมองใหม่ของการออกแบบเว็บไซต์เพื่อการบริการ (ผลงานที่นำเสนอในการสัมมนา PULINET วิชาการครั้งที่ 1)*. พิษณุโลก: สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ศุภชัย ตั้งวงศ์กานต์. (2551). ระบบการจัดเก็บและการสืบค้นสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิทักษ์การพิมพ์.
- สภาการศึกษา. (2555). รายงานประจำปี 2554 สภาการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ดีสาร.
- สมาน ลอยฟ้า. (2544 มกราคม - มีนาคม). การประเมินเว็บไซต์. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 18(2): 1-9.
- สำนักงานยูวกาชาด. (2552?). อาสาสมัครหลักสูตรพื้นฐานยูวกาชาด. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิชาการสำนักงานฯ.
- (2556). คู่มือวิทยากรยูวกาชาด. สำหรับการอบรม.
- สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. (2548). แนวทางการจัดทำและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล: ประสบการณ์จากต่างประเทศและข้อเสนอแนะสำหรับประเทศไทย: รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุดา ตนะวรรณสมบัติ. (2538). ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกออกกำลังกายด้วยการว่ายน้ำ. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นเมื่อ 4 ตุลาคม 2556, จาก http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Phy_Ed/Suda_T.pdf
- สุภาพร ชัยธัมมะปกรณ์; และ บุญเลิศ อรุณพิบูลย์. (2552). เริ่มต้นกับการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลด้วยโปรแกรม Greenstone. ปทุมธานี: ศูนย์บริการความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.
- สุวิช ธีระโคตร. (2552). การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย C++. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- (2554). เว็บไซต์: ทฤษฎีและหลักการ. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (ชุดสารสนเทศบรรณารักษศาสตร์คอมพิวเตอร์และสื่อสารมวลชน; 7)
- อรทัย วารีสอาด. (2550, มกราคม-มิถุนายน). งานวิจัยเพื่อพัฒนาชุดเรียนรู้ผ่านเว็บ (Web Tutorial): เครื่องมือช่วยสอนทักษะการรู้สารสนเทศ. วารสารห้องสมุด. 51(1): 73-87.
- (2552). การจัดการห้องสมุดดิจิทัล: เอกสารประกอบการสอนวิชา บส 643. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาณัติ รัตนศิริกุล. (2548). สร้างเว็บสำเร็จรูปด้วย Postnuke. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- อิสริยะ ไพรีพ่ายฤทธิ์; สุกรี พัฒนภิรมย์; และ สาริต ชัยวิวัฒน์ตระกูล. (2552). สร้างเว็บไซต์ให้ครบสูตรด้วย Drupal. กรุงเทพฯ: วิตต์กรุ๊ป.

- Agingu, B.O. (2000). Library Web Sites at Historically Black Colleges and Universities. *College & Research Libraries*. 61(1): 30-37.
- Alexa, T. McCray; & Marie, E. Gallagher. (2001). Principles for Digital Library Development. *Communication of the ACM*. 44(5): 48-54.
- Association of Research Libraries. (1995). *Definition and Purposes of a Digital Library*. Retrieved May 13, 2012, from <http://archive.ifla.org/documents/libraries/net/arl-dlib.txt>
- Federation Digital Library. (1998). *A Working Definition of Digital Library*. Retrieved May 13, 2013, from <http://old.diglib.org/about/dldefinition.htm>
- Kibirige, Harry; & De Palo, Lisa. (2001). The Education Function in a Digital Library Environment a Challenge for College and Research Libraries. *The Electronic Library*. 18(5): 283-295.
- Krejcie, Robert V. ;& Morgan, Daryle W. (1970, Autumn). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*. 30: 607-610.
- Liu, Yan Quan. (2004). Best Practices, Standaras and Techniques for Digitizing Library Materials: A Snapshot of Library Digitization Practices in the USA. *Online Information Review*. 28(5): 338-345.
- Pathy, K. (2000). *Design of User Interface to Facilitate Searching in a Digital Library*. Master's Thesis (Computer Science). Canada: Concordia University.
- Shelly, Gary B., & Woods, Denise M. (2010). *HTML XHTML and CSS: Complete*. Boston: Cengage Learning.

แบบสอบถาม

ความพึงพอใจที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด ดังนั้น ขอให้ท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ โดยเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยนี้ดำเนินไปด้วยความถูกต้อง
2. แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคกาชาด
3. ความหมายของทรัพยากรสารสนเทศ
 - คู่มือสำหรับวิทยากรยุคกาชาด ได้แก่ คู่มือเรื่องการประชุมพยาบาล คู่มือเรื่องการดูแลผู้สูงอายุ คู่มือเรื่องกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ คู่มือเรื่องลดโลกร้อน
 - คู่มือสำหรับอาสาสมัครยุคกาชาด ได้แก่ คู่มือเรื่องการประชุมพยาบาล คู่มือเรื่องการดูแลผู้สูงอายุ คู่มือเรื่องกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ คู่มือเรื่องหลักสูตรพื้นฐาน
 - สื่อสิ่งพิมพ์ของสำนักงานยุคกาชาด (แกลเลอรี) ได้แก่ แผ่นพับ โปสเตอร์ สื่อภาพพลิก
- บทเรียนที่จัดทำด้วยโปรแกรม PowerPoint
 - บทความ ได้แก่ บทความเกี่ยวกับยุคกาชาด และบทความทั่วไป
 - แหล่งสารสนเทศออนไลน์ ได้แก่ แหล่งข้อมูลออนไลน์ และเว็บไซต์หน่วยงานในสมาคมกาชาดไทย

ผู้วิจัย : นางสาวโชติกา วีระพงษ์
 สำนักงานยุคกาชาด สมาคมกาชาดไทย
 1871 อาคารเฉลิม บูรณะนนท์
 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. 10330

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษา
(<http://thaircy.redcross.or.th> : หัวข้อห้องสมุดดิจิทัล)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามโดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ท่านเห็นว่าตรงกับ
ความคิดเห็นของท่าน

1. สถานภาพ

- ☐ อาสาสมัคร
☐ สมาชิกเครือข่ายภาษา

2. เพศ ☐ ชาย

☐ หญิง

3. อายุ

- ☐ 15 - 25 ปี
☐ 26 - 35 ปี
☐ 36 - 45 ปี
☐ 46 - 60 ปี

4. ท่านเข้าเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาเพื่อใช้บริการใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ อ่านคู่มือสำหรับวิทยากรภาษา
☐ อ่านคู่มือสำหรับอาสาสมัคร
☐ อ่านวารสารภาษา
☐ ฟังและดาวน์โหลดเพลงภาษา
☐ อ่านสื่อพิมพ์ของสำนักงานภาษา (แกเลอรี)
☐ อ่านบทความอิเล็กทรอนิกส์
☐ ดาวน์โหลดวารสารภาษา
☐ ดาวน์โหลดคู่มือสำหรับวิทยากรภาษา
☐ ดาวน์โหลดคู่มือสำหรับอาสาสมัคร
☐ ดาวน์โหลดสื่อพิมพ์ของสำนักงานภาษา (แกเลอรี)
☐ ค้นหาแหล่งสารสนเทศออนไลน์
☐ ติดต่อสื่อสาร เช่น Blog Facebook
☐ อื่นๆ (ระบุ)

5. วุฒิการศึกษา

- ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. (ประกาศนียบัตรวิชาชีพ)
- ☐ ปวส. (ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง)
- ปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาโท
- ☐ ปริญญาเอก
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

6. ท่านเคยมีประสบการณ์ในการใช้งานอินเทอร์เน็ตมาก่อนหรือไม่

- ☐ เคย
- ☐ ไม่เคย

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคาวาชาด

คำชี้แจง โปรดตอบแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อเว็บไซต์สำนักงานยุวภาษา โดยทำเครื่องหมาย

- ✓ ในช่องคะแนน ทั้งนี้ แบบสอบถามชุดนี้ได้แบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ด้านการนำเสนอเนื้อหา					
1.1 เนื้อหามีความน่าเชื่อถือ					
1.2 เนื้อหาที่น่าสนใจ					
1.3 เนื้อหาประโยชน์					
1.4 เนื้อหาการจัดลำดับที่เหมาะสม					
1.5 เนื้อหาปริมาณที่เหมาะสมกับเว็บเพจในแต่ละหน้า					
2. ด้านการออกแบบตัวอักษร					
2.1 ตัวอักษรอ่านง่าย					
2.2 ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสม					
2.3 การจัดวางตำแหน่งของตัวอักษรมีความเหมาะสม					
2.4 ความหนาแน่นของตัวอักษรมีความเหมาะสม					
2.5 ชนิดของตัวอักษรมีความเป็นมาตรฐาน					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3. ด้านการใช้สี					
3.1 สีของตัวอักษรมีความชัดเจน อ่านง่าย					
3.2 สีพื้นหลังและสีของข้อความแตกต่างกันชัดเจน					
3.3 สีที่ใช้ในเว็บเพจ มีความสวยงาม					
3.4 โทนสีที่ใช้ในเว็บเพจ มีความสม่ำเสมอ					
3.5 สีที่ใช้ในเว็บเพจ ดึงดูดใจให้ใช้เว็บไซต์					
4. ด้านการใช้ภาพประกอบเว็บเพจ					
4.1 ขนาดของภาพมีความเหมาะสม					
4.2 การวางตำแหน่งของภาพมีความเหมาะสม					
4.3 ปริมาณของภาพมีความเหมาะสมกับเนื้อหา					
4.4 ภาพที่นำเสนอมีคมชัด					
4.5 ภาพมีความสอดคล้องกับเนื้อหา					
4.6 ภาพสามารถสื่อให้เข้าใจเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น					
5. ด้านระบบนำทางและการเข้าถึง					
5.1 ระบบนำทางมีการจัดวางในตำแหน่งที่เหมาะสม					
5.2 ระบบนำทางเชื่อมโยงไปยังหน้าหลักได้					
5.3 ระบบนำทางสื่อความหมายชัดเจน					
5.4 การเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์มีความถูกต้อง					
5.5 การเชื่อมโยงเว็บไซต์ภายนอกมีความถูกต้อง					
6. ด้านประโยชน์ในการนำไปใช้					
6.1 สามารถสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้					
6.2 ได้รับความรู้เกี่ยวกับยวกาชาตมากขึ้น					
6.3 เป็นช่องทางติดต่อสื่อสารกับห้องสมุดได้					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

ขอบคุณในความร่วมมือ

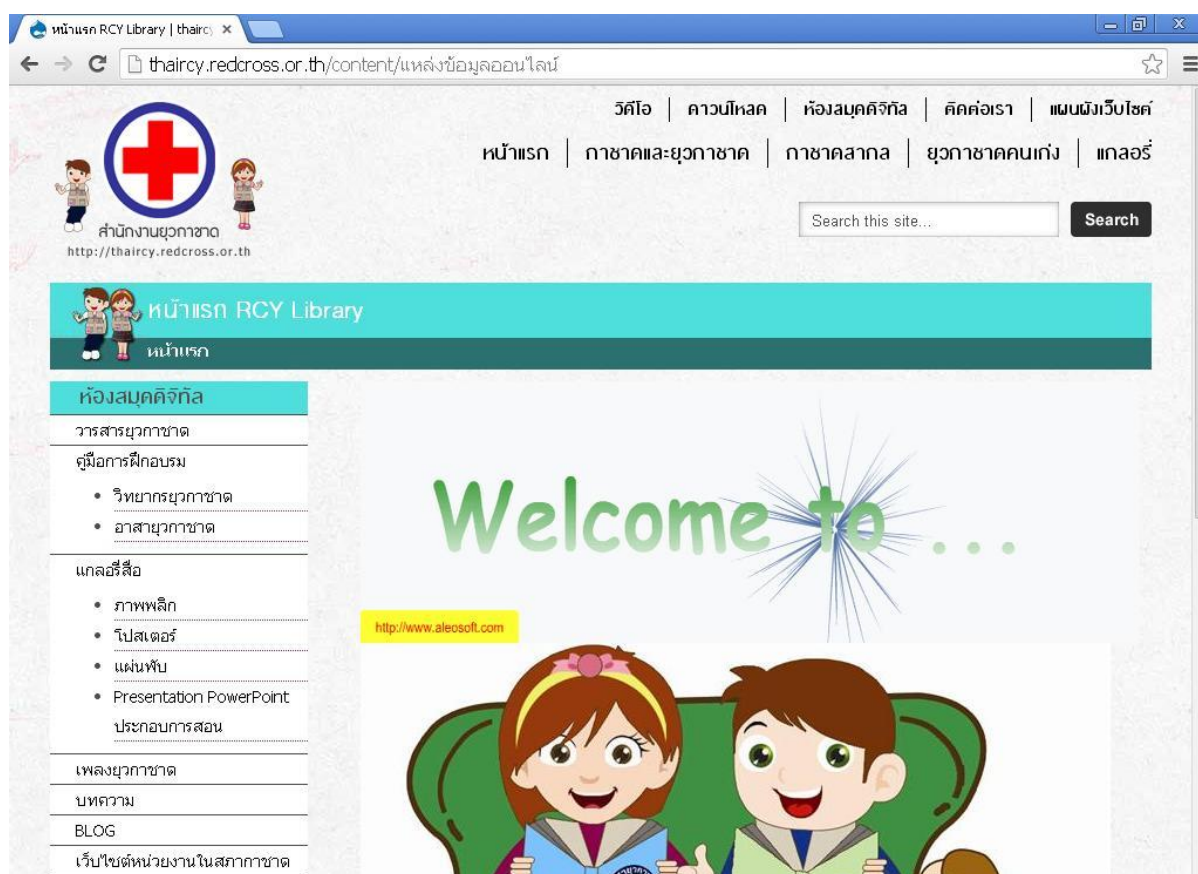
ภาคผนวก ข

แนะนำเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคาวาชาด

เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศสุขภาพ

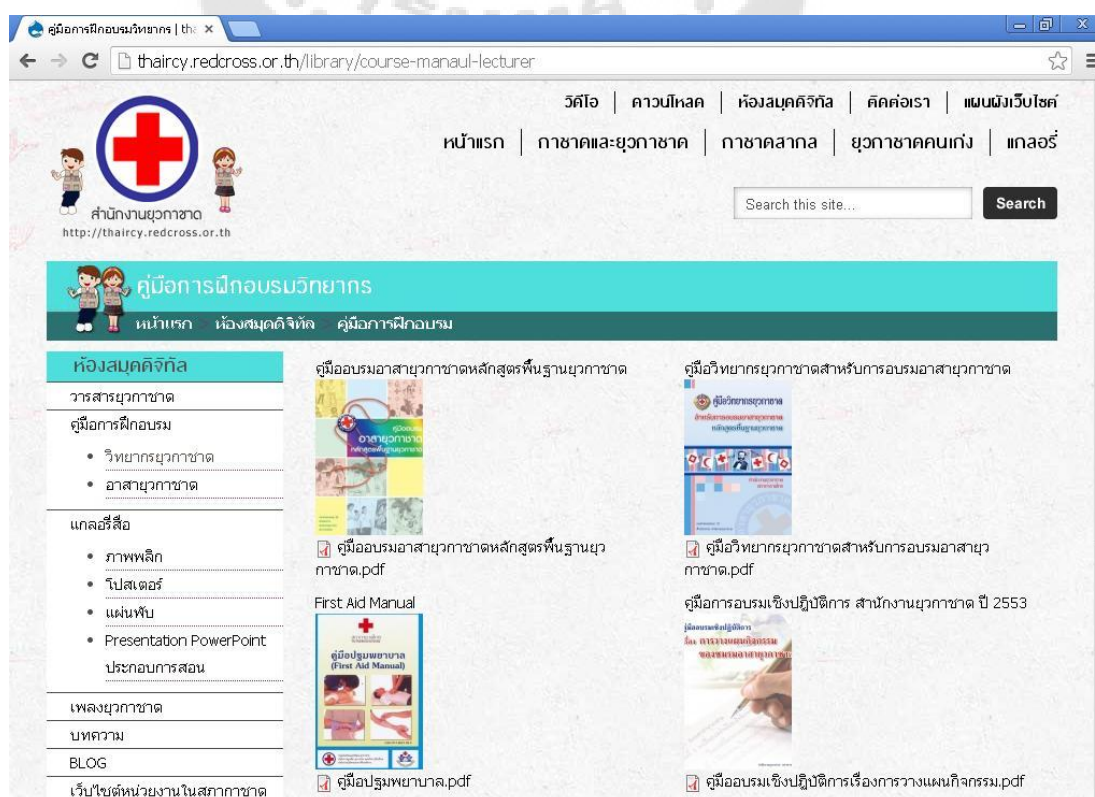
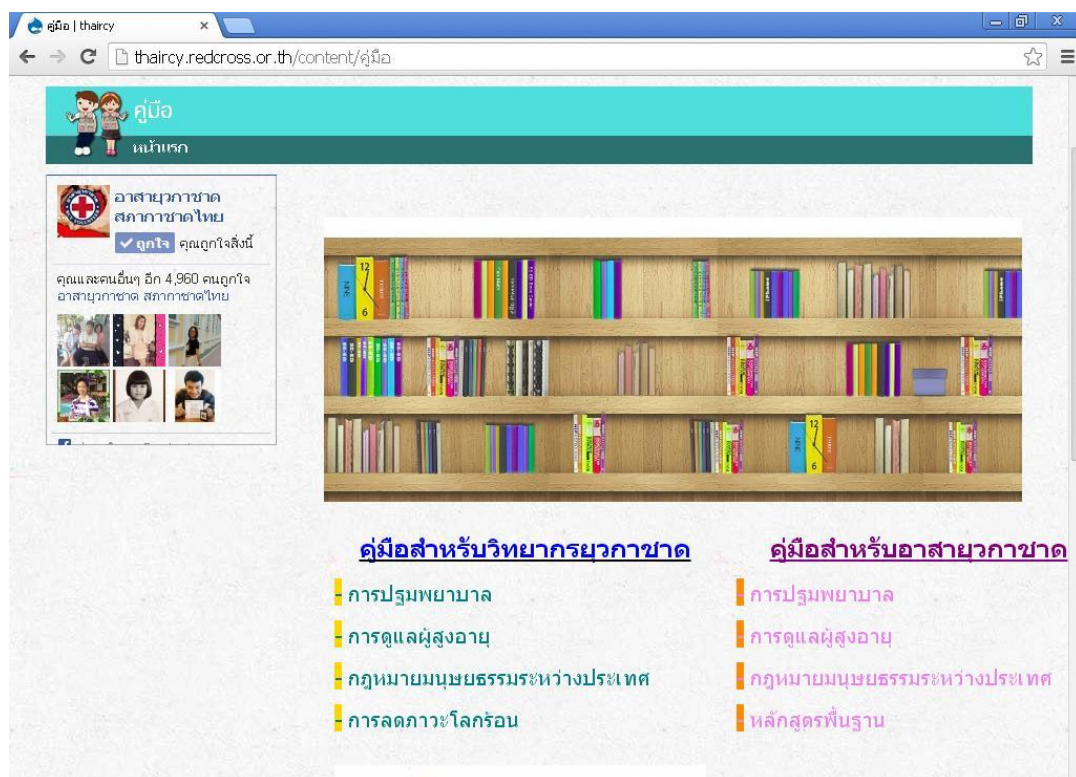
เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศสุขภาพ ติดตั้งและให้บริการอยู่บนเครื่องแม่ข่ายของ สภากาชาดไทย ผู้ใช้บริการสามารถเข้าใช้งานได้โดยไปที่ยูอาร์แอล <http://thaircy.redcross.or.th> และเลือกหัวข้อห้องสมุดดิจิทัล ซึ่งมีรูปแบบการนำเสนอ ดังนี้

1. โฮมเพจหรือหน้าแรก ประกอบด้วย ชื่อเว็บไซต์ รูปภาพ และหัวข้อหลักของเว็บไซต์

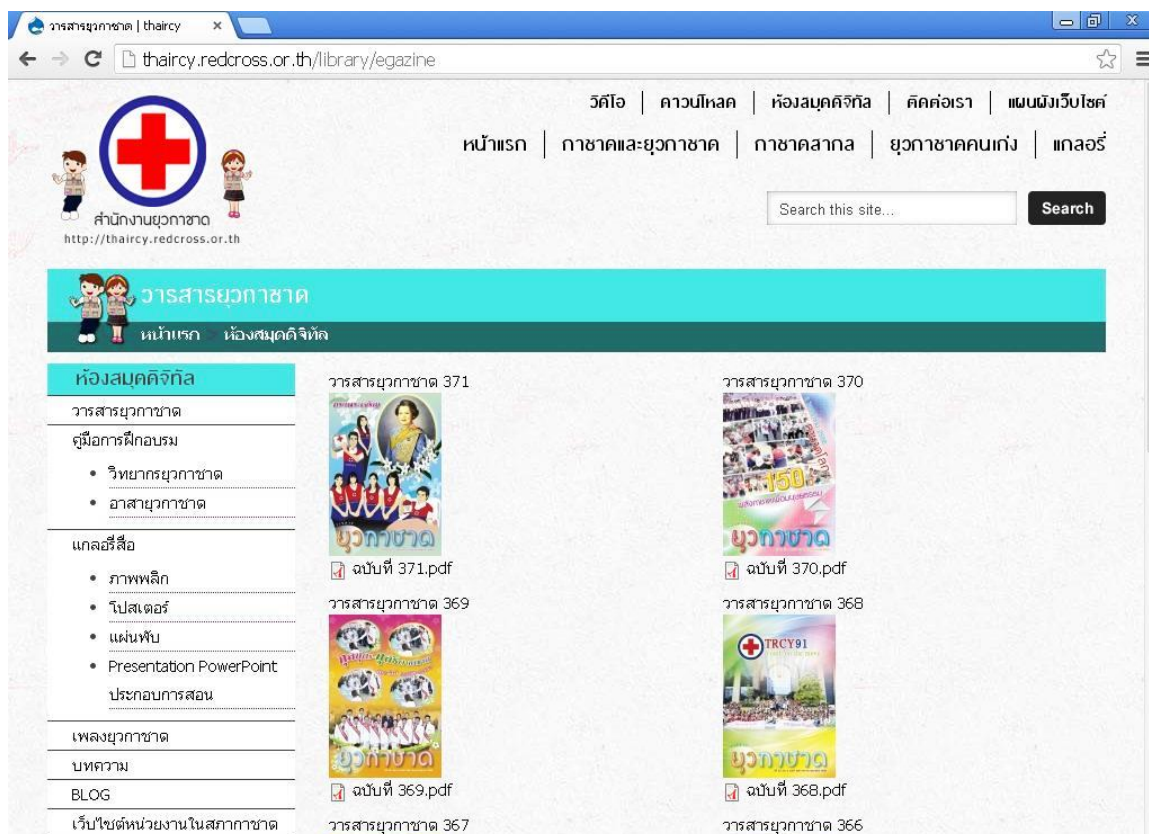

2. เว็บเพจหน้าต่าง ๆ ประกอบไปด้วย

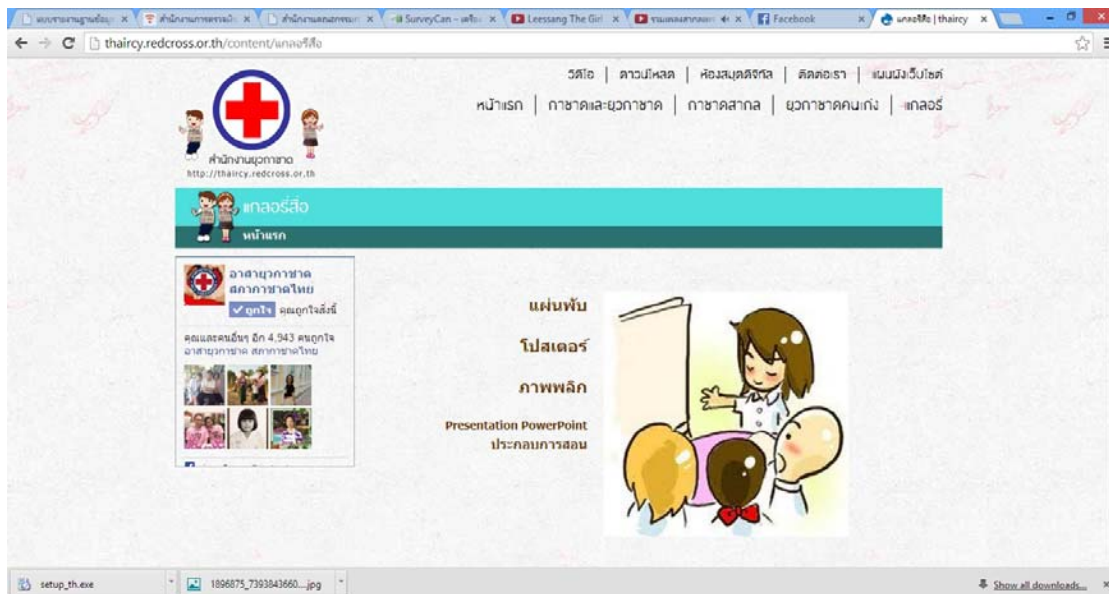
2.1 เว็บเพจแสดงสื่อสิ่งพิมพ์ของสำนักงานยุวกาชาดและหน่วยงานในสภากาชาดไทย แบ่งออกเป็น สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับวิทยากรยุวกาชาด และสื่อสิ่งพิมพ์ระหว่างอาสายุวกาชาด โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล การดูแลผู้สูงอายุ กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ หลักสูตรพื้นฐาน

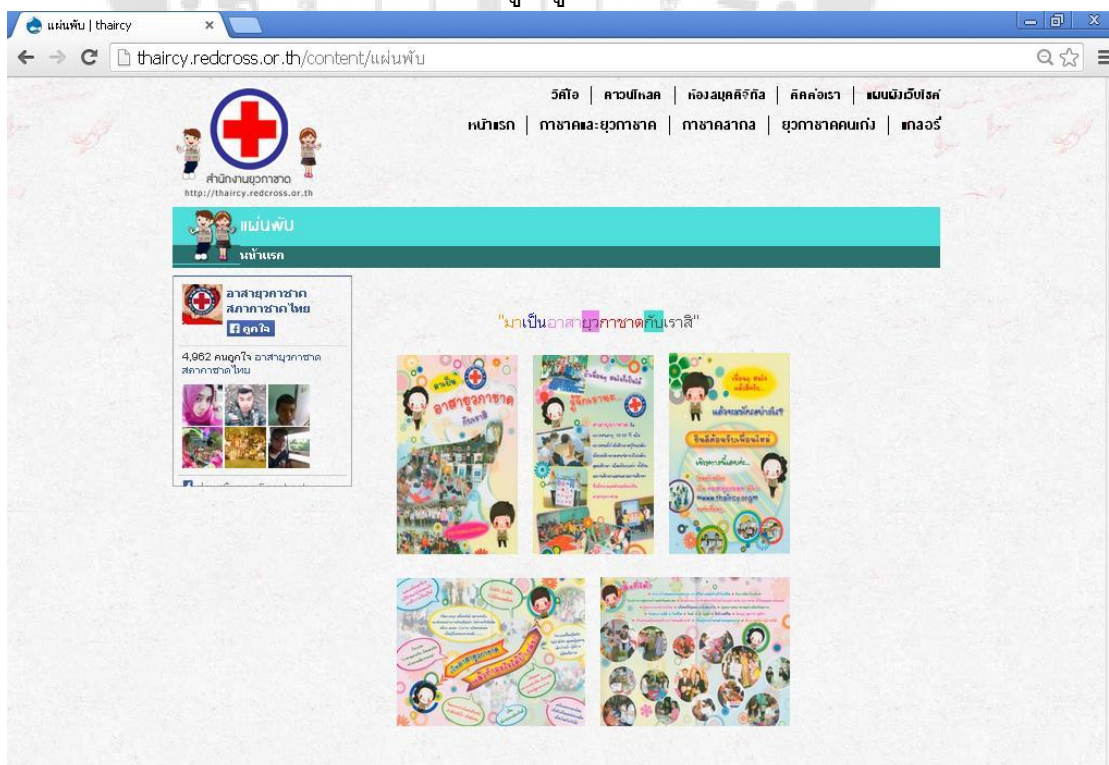
2.2 เว็บเพจวารสารยูวกาชาต ปัจจุบันเผยแพร่ตั้งแต่ฉบับที่ 331-371 โดยจัดเก็บอยู่ในรูปแบบของไฟล์พีดีเอฟ

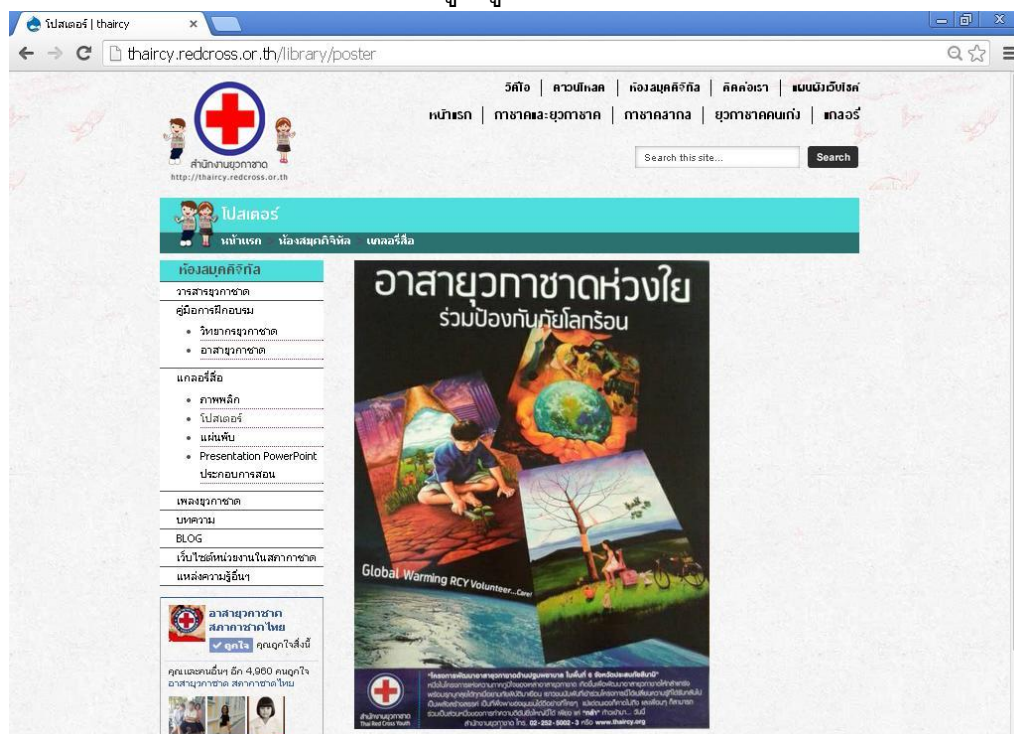
2.3 เว็บเพจแกลเลอรี ประกอบไปด้วย เว็บเพจย่อยคือ แผ่นพับ โปสเตอร์ สื่อภาพพลิก และ บทเรียนที่จัดทำด้วยโปรแกรม PowerPoint

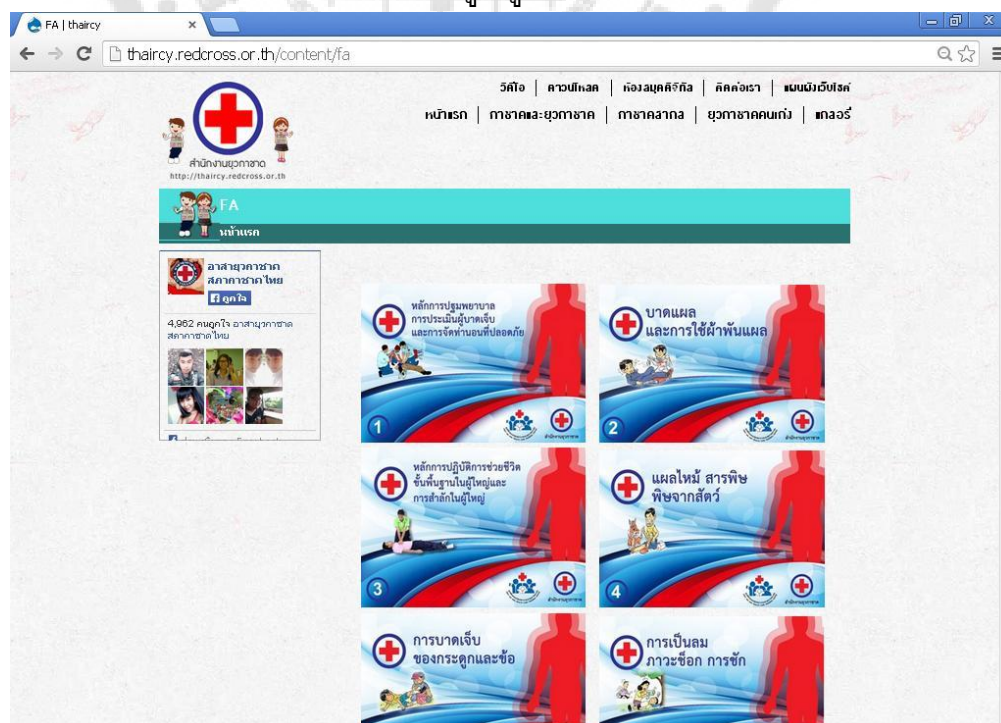
แผ่นพับ จัดเก็บอยู่ในรูปแบบไฟล์ JPG

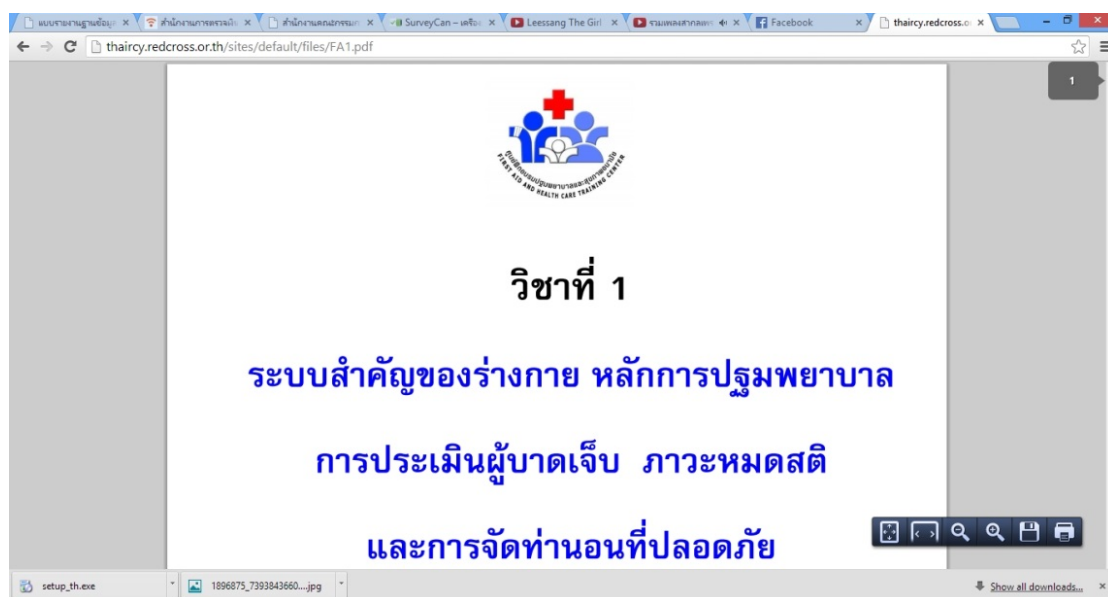
โปสเตอร์ จัดเก็บอยู่ในรูปแบบไฟล์ JPGE

สื่อภาพพลิก จัดเก็บอยู่ในรูปแบบไฟล์ JPGE

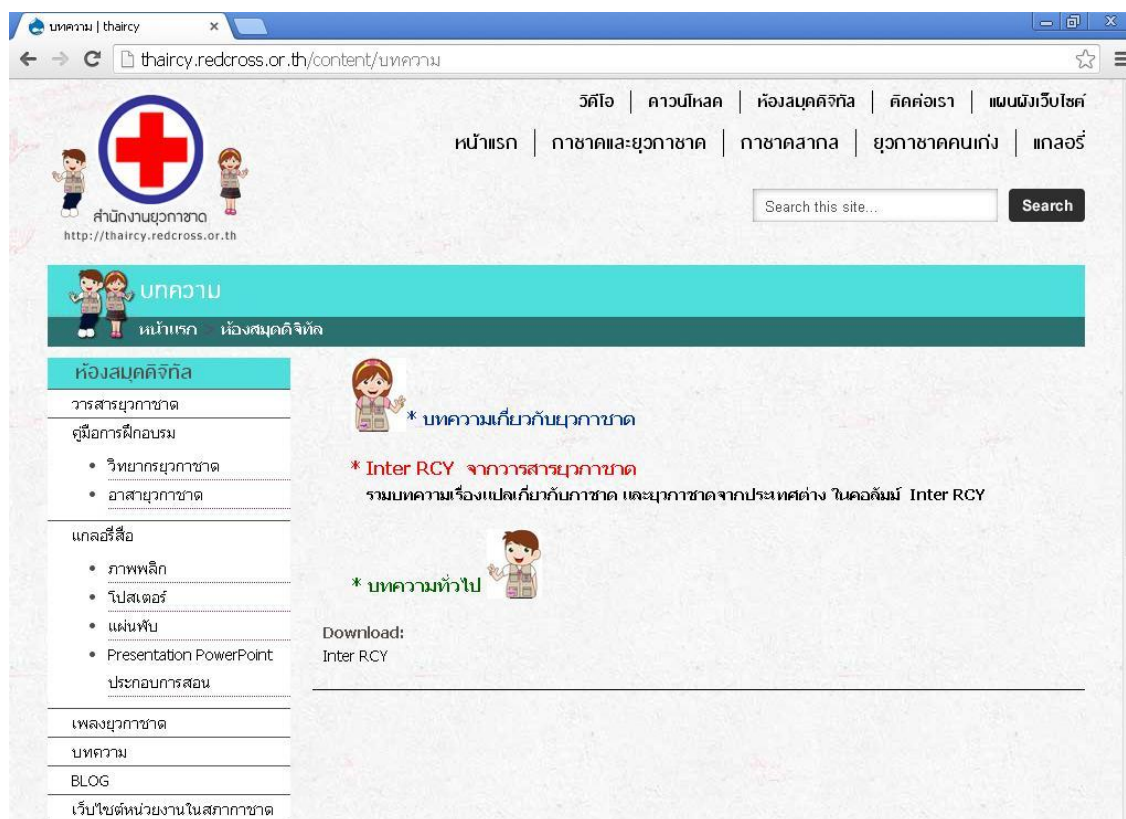
บทเรียนที่จัดทำด้วยโปรแกรมPowerPoint จัดเก็บอยู่ในรูปแบบไฟล์พีดีเอฟ

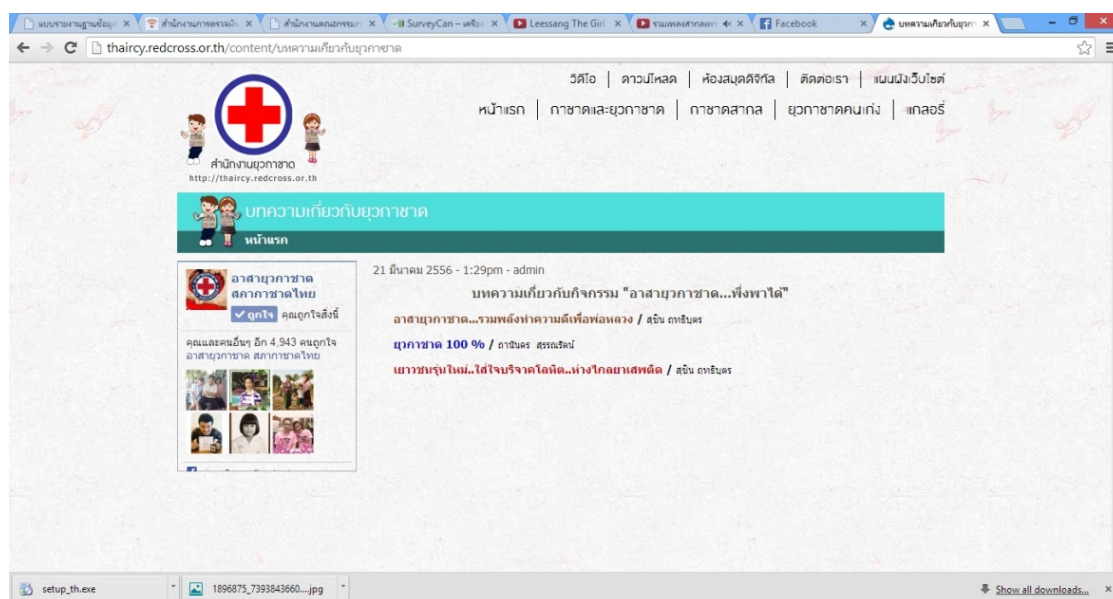
2.4 เว็บไซต์เพลงยูวกาชาด

ห้องสมุดดิจิทัล	ลำดับ	ชื่อเพลง	ดาวน์โหลด
วารสารยูวกาชาด	1	ยินดีที่ได้รู้จัก	01-ยินดีที่ได้รู้จัก.mp3
คู่มือการฝึกอบรม	2	สวัสดียูวกาชาด	02-สวัสดียูวกาชาด.mp3
• วิทยายุวกาชาด	3	ขอบคุณ	03-ขอบคุณ.mp3
• อาสายูวกาชาด	4	แสนสุขสันต์	04-แสนสุขสันต์.mp3
แกล้งล้อ	5	แสนสุขสันต์(ดนตรีบรรเลง)	05-แสนสุขสันต์(ดนตรีบรรเลง).mp3
• ภาพพลิก	6	บริการ	06-บริการ.mp3
• โปสเตอร์	7	มาร์ชยูวกาชาด	07-มาร์ชยูวกาชาด.mp3
• แผ่นพับ	8	มาร์ชอาสายูวกาชาด	08-มาร์ชอาสายูวกาชาด.mp3
• Presentation PowerPoint ประกอบการสอน	9	เราคือพี่น้อง	09-เราคือพี่น้อง.mp3
เพลงยูวกาชาด	10	รับขวัญน้อง	10-รับขวัญน้อง.mp3
บทความ	11	รอบกองไฟ	11-รอบกองไฟ.mp3
BLOG	12	ดวงเดือนยูวกาชาด	12-ดวงเดือนยูวกาชาด.mp3
เว็บไซต์หน่วยงานในสภากาชาด			

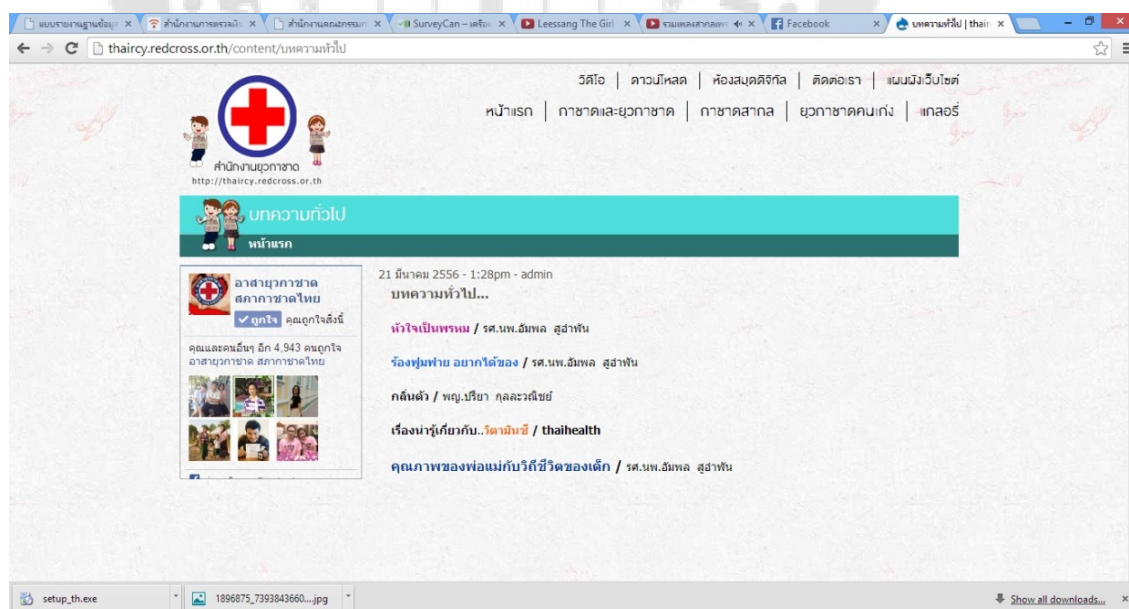
2.5 เว็บเพจบทความ ประกอบไปด้วย บทความเกี่ยวกับยูวกาชาด และปณิกะ

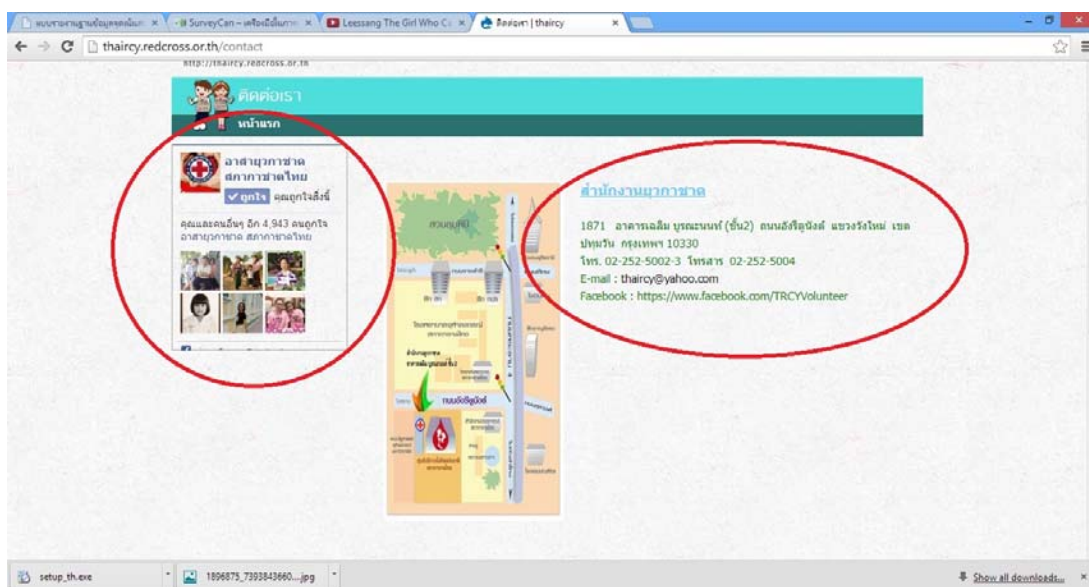
บทความเกี่ยวกับยูวกาชาด

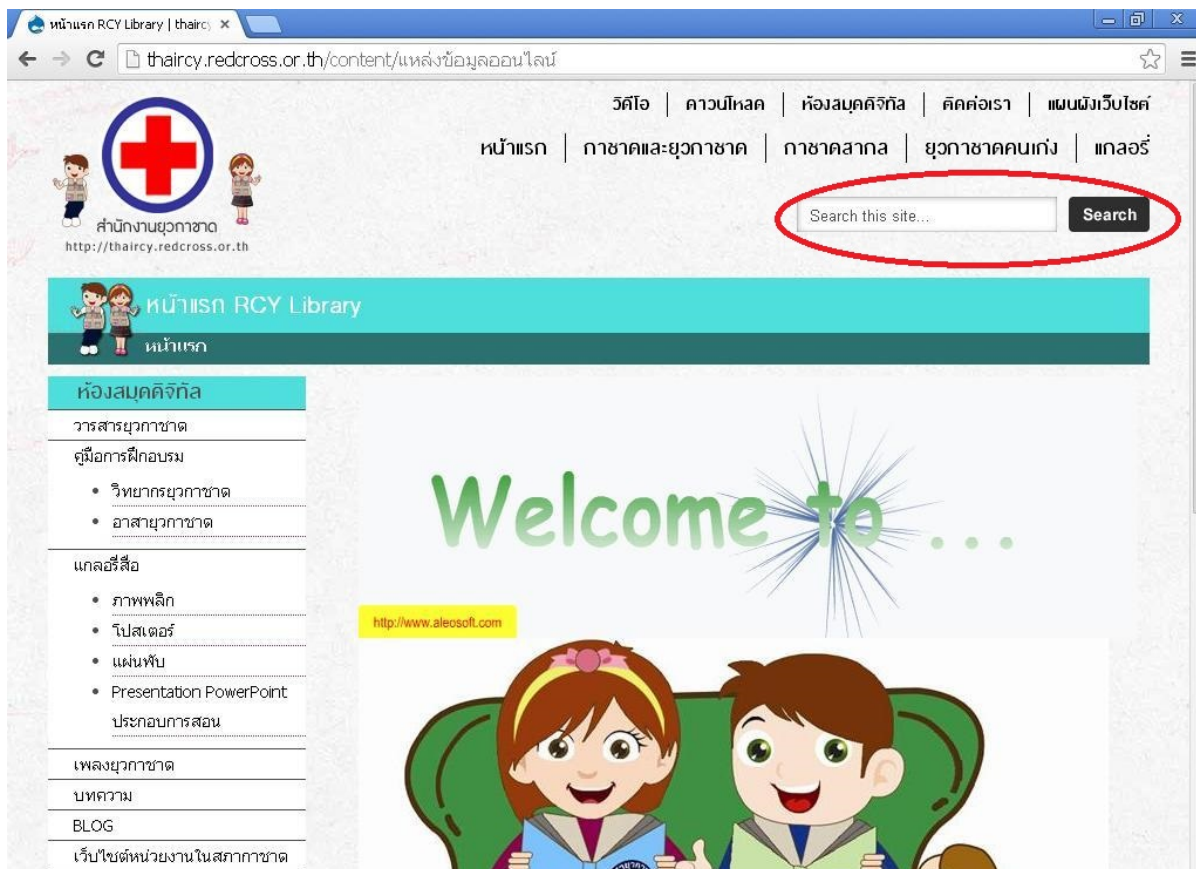
ปกิณกะ

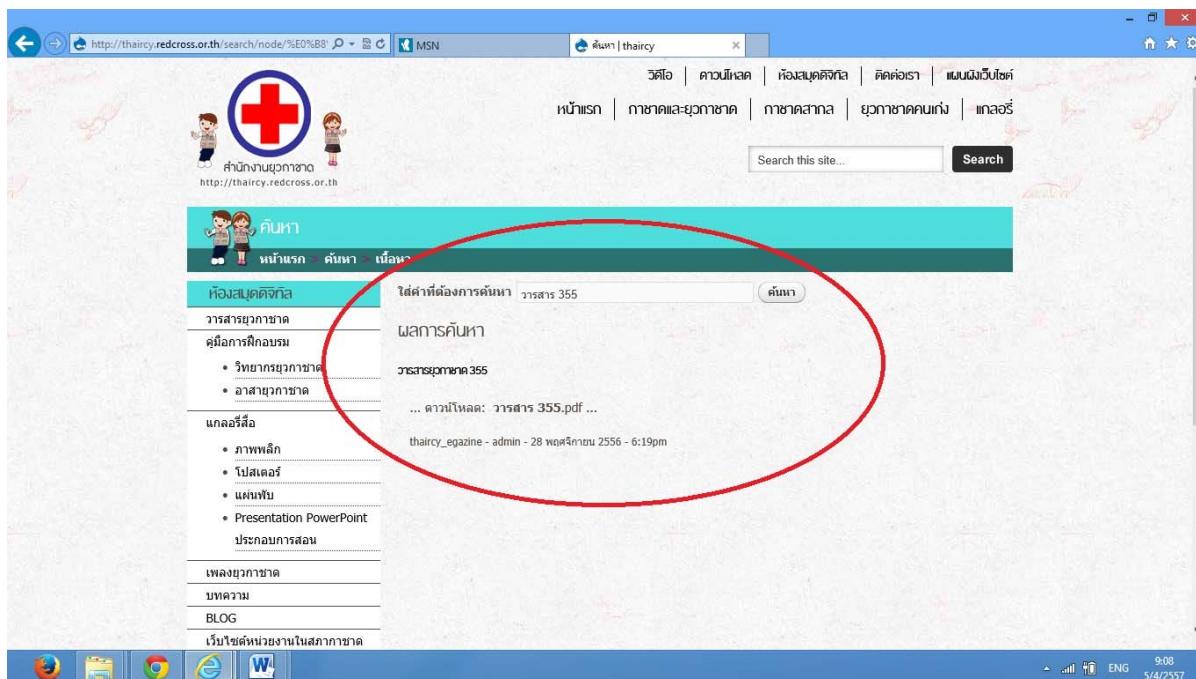
2.6 ส่วนอื่น ๆ ได้แก่ Contact us, Blog และ Facebook

การสืบค้นข้อมูลภายในเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลด้านสารสนเทศยุคภาษาชาติ สามารถค้นหาข้อมูลได้ที่ช่อง Search ดังรูป

ตัวอย่างผลการสืบค้น วารสารยูวกาชาต ฉบับที่ 355

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	โชติกา วีระพงษ์
วันเดือนปีเกิด	3 มิถุนายน 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดนครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	116/3 ซอยอ่อนนุช 25 ถนนสุขุมวิท 77 แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานยูวกาชาต สภากาชาดไทย 1871 อาคารเฉลิม บูรณะนนท์ ถนนอังรีดูนังต์ แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2548	กจ.บ. (ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ) จากมหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2557	ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ